

Peace talks (Royal Lao Government and Neo Lao Hak Xat). 1973-01

[s.l.]: [s.n.], 1973-01

<https://digital.library.wisc.edu/1711.dl/JGE6ZSFWB5V6X8K>

This material may be protected by copyright law (Title 17, US Code).

For information on re-use see:

<http://digital.library.wisc.edu/1711.dl/Copyright>

The libraries provide public access to a wide range of material, including online exhibits, digitized collections, archival finding aids, our catalog, online articles, and a growing range of materials in many media.

When possible, we provide rights information in catalog records, finding aids, and other metadata that accompanies collections or items. However, it is always the user's obligation to evaluate copyright and rights issues in light of their own use.

ບົດປະກອບທຳມະນີ

2. 1. 73
2 JAN 1972

200 ທ່ານ ພູມ ສີປະເສີດ, ພິວເຕົາ ຄະນະພູແນນ ບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດລາວ,
ກາວໃນວັນທີ 06 (ໃນວັນທີ 6/1/1972).

ບັນດາຫຸ້ນ,

ໃນວັນທີ 06 ແລ້ວນີ້, ຄະນະພູແນນ ບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ ໄດ້ສະຫຼຸບສະພາບ ທີ່ມີແປ່ງຢູ່ນ
ໄປ ໃນເວລາ 6 ເດືອນກວາ ດຽວເປັນສິບວາລະປະຊຸມ ຜ່ານນາ ແລະ ໄດ້ຈັງໃຫ້ເຕັມວ່າ ປ້າຍພອກຫ້ານ 20
ລາດ ກົມຫ້າທີ່ຂາດຈະຫມາດ ແລະ ມື້ງກໍ່ມີ້ນີ້ຈົດດາວ, ພວກຫ້ານ ພົມຮັງແຕ່ ຂົດລະ ໃນການຕື່ນິຕານ ບັນ
ດາກົມຊູບາຮັນສັ່ງໄກງົດລວງ ເພື່ອແນໃສ່ກົດຂອງວາວ, ແກ່ຍ່າວການເຊລະຈາ, ທັນວົງຫຼີ້ວການແກ້ໄຂ ບັນດາຫຸ້ນ
ທ່ານ ຂອງປະເທດຊາດບ້ານເນື້ອງ ປະຊຸມນີ້ຕໍ່ເນັນ, ອັດກົດໄດ້ຫາຫຼຸກອື້ນຫ້າວ ເພື່ອຢືນຫຼົງ ແລະ ຫຼັກລວງຕາງ
ສອງ ວິພາກວິຈານ ດີກຕົມ.

ຕ່າງການທົວກຫ້ານ ໄດ້ເລືອດນີ້ ກໍາຮັດເຄົາຄ່າສີບ ແລະ ຖັດທຳສຳນົມ ໃນຂະໜາດນີ້ ແລ້ວ ຂອງຄະນະ
ພູແນນ ບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ, ໃນວັນທີ 06 ເມື່ອວັນທີ 07/06/1972, ປ້າຍພອກຫ້ານ ກໍ່ໄດ້ວາງ
ຮ້າງຂ້າຕົກລົງ ທີ່ເອົາຕາມແບບ ຮ້າງຂ້າຕົກລົງ ທີ່ຄະນະພູແນນ ບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ ໄດ້ສະເໜີໂອກ ໃນວັນທີ
06 ແລ້ວ ເມື່ອວັນທີ 06/06/1972, ແລວພວກຫ້ານ ໄດ້ວ່າວ່າ ບັນດາຂະໜາດນີ້ ຂອງປ້າຍພວກຫ້ານ ມີບາງ
ຂ້າຕົກລົກນັ້ນ ບັນດາຂະໜາດນີ້ ຂອງຄະນະພູແນນ ບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ. ອັນນັ້ນ ຕົ້ນເລື່ອກົດຫຼູກອອກ ທີ່ເລີກແຂວບ
ທີ່ສຸກ. ໄດ້ສະເໜີແມ່ນ ໃນວັນທີ 06/06/1972, ພວກຫ້ານ ໄດ້ວ່າວ່າ ບັນດາຂະໜາດນີ້ ທີ່ເປົ້າ
"ຫົວສອງຝ່າຍ" ໄດ້ເປັນເອກະລັນກັນ ໃນດ້ານຫຼັກການ", ບັນດາຂ້າ "ຫົວສອງຝ່າຍ" ໄດ້ເຕັມດິນຫຼັກນີ້ ແຕ່ມີຫຼັກສະນະ
ທ່າງກັນ" ແລະ ບັນດາຂ້າທ່ານ "ຫົວສອງຝ່າຍ ສັງເຊັດແຍ້ງກັນ". ອັດຍໍ່ໜ້າ, ພວກຫ້ານ ໄດ້ກ່າວວ້າວ່າ ພວກ
ຫ້ານ ໄດ້ມີການຜ່ອນສົນຜ່ອນຍາວ ແລ້ວຫອງໃຫ້ຝ່າຍ ບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ ກໍ່ຕ້ອງຜ່ອນສົນຜ່ອນຍາວ ເຊັ່ນດອກກັນ.
ດັ່ງນີ້ທີ່ບ້າງວັນນີ້ ພວກຫ້ານ ໄດ້ຕັ້ງແກ່ງວ່າ ຝ່າຍຕົມເປັນຢູ່ທີ່ ພວນເຊລະຈາຢ່າງເຂົ້າງວົດ, ກອງປະຊຸມພວມກ້າວ
ຂ້າ ໃນການເປີກສາຫາລື ບັນດາຫຸ້ນ ຢ່າງເຂົ້າງວົດ.

ໃນວັນທີ 06, ອັດຍໍ່ໜ້າ ຄະນະພູແນນ ບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ ເຕັມຈັກເປັນ ກ່ອງເຜີດໃຫ້
ເຕັມແຈ້ງວ່າ ທ້າງ ພວກຫ້ານ ບໍ່ມີອນເຊລະຈາ ຢ່າງເຂົ້າງວົດ, ບໍ່ມີອນກົບສະຫຼຸມອ່າງ ບັນດາຂະໜາດນີ້ ຂອງບັນ
ດາກໍາລັງຮັກຈາດ ພະຍົດຝັກຍັງ ຄົງຮັກສາຫ້າທີ່, ຫຼັກຕົ້ນ ອັນຈີ່ ແລະ ບໍ່ມີອນປະລະ ບັນດາກົມຊູບາຮັນ ວັນ
ສິໄກ ດີດັ່ງໂດຍ ແລະ ເລືອດນີ້ ວັນມີຄົນນີ້ ດຽວສະແດງວົດ ໃນຂ້າວ້າ ກ່ອນ:

໭/ ຝ່າຍພວກຫ້ານ ຈຳເປັນກ່ອງວ້າທີ່ ພັກການຈຳນວນຫຸ້ນ ດຽວແມ່ນບັນດາຂະໜາດນີ້ ທີ່ບັນດາ
ກໍາລັງຮັກຈາດ ໄດ້ວ້າງວົດ, ແຕ່ຍົດຝັກປະຕິເສດ ເງື່ອນໄຂເຖິງຫຼັກການ ເພື່ອປະຕິບັດ ບັນດາຫຼັກການເຫຼົານີ້ ແລະ
ໃຊ້ການບົດບັນດີ ທັງໄສຮ້າກປ້າກສີ ຂະໜາດນີ້ ດັ່ງກ່າວ:

ບັນດາຂະໜາດນີ້ຂອງຕົມ, ບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ ໄດ້ຢືນຢັນ ອຸນດໍາການເນື້ອງ ແລະ ກົດໝາຍ ຂອງສັນ
ຍາເຊີແມວ ປີ 1972 ທີ່ໄດ້ຂັ້ນຕູ້ ເອກະລາດ, ອຳນາດໂຮ້ມໍ່ປະໄຕ, ຄວາມເປັນກາວ, ເອກະພາບ ແລະ ຜົນແຜ່ນ

ດິນອັນດີບໜຸວນ ๒๙๙ ພະລາຊະອາມາດັກລາວ, ໄກສ້າງອອກ ບັນດາບັນຫາ ຢຸດເຈົາການສູ້ອີບ, ປະຕິບັດການຢູ່ຍິ່ງ, ຜົນງຸ່ສັນຕິພາບຄືນໃຫ່ນ, ເດົາລົບນັບທີ ແລະ ຮັບຮອງ ບັນດາສິດສະລິພາຍ ປະຊາທິປະໄຕ ຂອງປະຊາຊົນເຕີເຕີ. ບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ ໄດ້ເຜີຍໃຫ້ເຫັນຂ່າງວ່າ ການແຊກແຊວ ແລະ ອຸກຄານ ດຳເນີນລາມນີ້ຂັ້ນແບບໃຫ່ນ ກໍ່ກຳການ ຂົວເຜົນ ຫາວກາມທະຫານ ຂອງຈັກກະວັດອາມເຄື່ອງຢູ່ລາວ ເປັນສາຫະເດັດຕົ້ນຕໍ່ ໄດ້ຮົງກົງ ທີ່ຫຳຈຳກັດ ສິ້ນຍາດເຊີແມວ ປີ ໑໙ໆ໕, ທີ່ລາດຄວາມເປັນ ເອກະລາດ, ອະທິປະໄຕ, ລວມເປັນກາວ, ເອກະພາບ ແລະ ຜົນແຜ່ນດິນອັນດີບໜຸວນ ຂອງປະເທດເຕີເຕີ. ໄດ້ຮົງໃສ່ການຈົ່ອໂຫຼງ ດ້ວຍເວິນໂຄລາ ແລະ ອາວຸດ, ດ້ວຍກໍາລັງ ທີ່ເປົກສາ ແລະ ພະນັກວານ ທະຫານ ທີ່ນີ້ເຄື່ອງແບບສາມີນຈົນ ອັນຫຼວງຫຼາກ ໄດ້ກາຍເປັນກົງຈັກ ບັນຊາການສິ້ວຄານ ອັນຕື່ອງຕົ້ນນາ ເຊິ່ງ ສະຖານທຸດອາມເຄື່ອງຢູ່ລັກ ປະຈຳຢູ່ຫຼວງຫັນ ເປັນຕົວສະຫນອວນັ້ນ, ຈັກກະພັກອາມເຄື່ອງຢູ່ລັກ ໄດ້ລ້ຽງຕົກ, ໄຊກອງທະຫານ ຝ່າຍຂວາ ກໍ່ກີ່ "ກໍາລັງພິສັດ" ວາງຢາວ, ແລະ ໄຊກອງທະຫານຫຼວງໄທ ເປັນຕື່ອງມ ເພື່ອດໍາເນີນ ແລະ ອຸກຍູ້ "ສິ້ວຄານພິສັດ" ອັນປ່າດຕ່ອນທຸດ ປຸ່ນໃນປະເທດເຕີເຕີ ແນໃສ່ ດັບສຸນບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ, ບັງລັບໃຫ້ປະຊາຊົນເຕີເຕີ ຕ້ອງຍອນເປັນຂອດອ້າ ມ້າງກ່າວ, ເອົາປະເທດເຕີເຕີ ເປັນ ເນື້ອງຂົ້ນແບບໃຫ່ນ ແລະ ຖານຫັບກໍສິ້ວຄານ ຂອງອານຸລັກ. ໄດ້ຮົມນູນໃຈ ຫຼັກຕາລາ "ກໍາລັງໄຟ ອັນແຮງຫຼຸດ ຂອງອາມເຄື່ອງຢູ່ລັກ ບວກກັບ ກອງທະຫານຄູກນີ້" ຂອງ "ທິດສະດີ ນິກຄືນ", ພວກນັນ ໄດ້ເພີ່ມທະວີ ບັນດາການໄຈນີ້ໃສ່ປະເທດເຕີເຕີ ແຕ່ຕ່ານີ້ຮອດໃຫ້ ຢ່າງຮັກແງງຕົ້ນ ສຸດ ດ້ວຍກໍາລັງຫັບອາກາດ, ນັບຫຼວກອ່ວຍຫັບອາກາດ ຍຸດຫະຫາດ, ໄດ້ກໍ່ໂຫດກໍ່ອັນປ່າດຕ່ອນ ພ່າວຫຼວງຫຼາກກໍາກະກອງ ຕໍ່ປະຊາຊົນເຕີເຕີ. ງາວລາວຫຼຸດອົນ ສົມສະຕິທີ່ຈາດ, ນິນັງໃຈຮັກຈາດ ຮັກຜົງປະຊາຊົນ ລ້ວນແຕດຮັດແອນ ແລະ ອຸກສຶກເຈັບຮັດຕົ້ນນາໃຈ ກໍ່ກີ່ກົດ ອັນເສົ້າສະຫຼຸດໃຈ ຂອງປະເທດຈາດ ກໍ່ກີ່ ພົມອງຮ່ວມຊາດເຕີເຕີ ເຊິ່ງແມ່ນ ພວກຈັກກະພັດ ອານຸລັກ ແລະ ອຸກນີ້ ເປັນງຸກຂອນ.

ອັນນັ້ນ ແນ່ນຄວາມຈິງ ແຫວ່ງສະພາບການ ຂອງປະເທດເຕີເຕີ ໃນປະຊຸມໆ. ດ້ວຍເຫດນັ້ນ, ເພື່ອໃຫ້ຄວາມເປັນເອກະລາດ, ອຳນາດອະທິປະໄຕ, ລວມເປັນກາວ, ເອກະພາບ ແລະ ຜົນແຜ່ນດິນອັນດີບໜຸວນ ຂອງປະເທດເຕີເຕີ ໄດ້ເຂັ້ມງານເລົາລົບນັບທີ ຢ່າງສຸດອີດ ການບັນດາຫຼັກການ ສິ້ນຍາດເຊີແມວປີ ອົບຜົດ ເພື່ອັນຸ້ນ ສັນຕິພາບຄືນໃຫ່ນ, ປະຕິບັດ ແລະ ຮັບປະກັນ ບັນດາສິດປະໄຕແກດ ແລະ ບັນດາສິດສະລິພາບ ປະຊາທິປະໄຕ ຂອງປະຊາຊົນເຕີເຕີ, ອານຸລັກ ຕ້ອງຢຸດເຈົ້າການແຊກແຊວ ແລະ ອຸກຄານ ພອນດວກການກ່ຽວຂ້ອງ ການທະຫານຢູ່ປະເທດເຕີເຕີ. ອັນນັ້ນ ແນ່ນເວັ້ນໄຂ ອັນພົມຖານຕົ້ນຕໍ່ ເພື່ອປັນງຸ່ສັນຕິພາບ ແລະ ພັກໄຂ ບັນດາບັນຫາ ປະຊຸມໆ ຂອງບ້ານມື້ອງເຕີເຕີ.

ພວກທ່ານ ຈຳເປັນຕ້ອງວ່າເຈົ້າການເດົາລົບ ນັບທີ ສິ້ນຍາດເຊີແມວປີ ອົບຜົດ, ເດົາລົບນັບທີ ຄວາມເປັນເອກະລາດ, ອຳນາດອະທິປະໄຕ, ເອກະພາບ ແລະ ຜົນແຜ່ນດິນອັນດີບໜຸວນ ຂອງປະເທດເຕີເຕີ, ຢຸດເຈົ້າ ການສູ້ຮີບ, ປະຕິບັດການຢູ່ຍິ່ງ, ສ້າງສັນຕິພາບຄືນໃຫ່ນ, ປະຕິບັດ ແລະ ຮັບປະກັນ ບັນດາສິດສະລິພາບ ປະຊາທິປະໄຕ ຂອງປະຊາຊົນເຕີເຕີ ດັ່ງທີ່ ບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ ໄດ້ສະເໜີແລ້ວນັ້ນ, ພັກໄວ້ ພວກທ່ານ ປັບຕະຫຼອງຫຼັງ ເຈົ້າການ ແຊກແຊວ ແລະ ອຸກຄານ ພອນດວກການກ່ຽວຂ້ອງ ຫາວທະຫານ ຂອງ ອານຸລັກແລ້ວ. ພວກທ່ານ ໄດ້ຕັ້ງໃຈປະຕິສັດ ຄວາມເປັນຈິງ ແຫວ່ງສະພາບການ ຂອງ ປະເທດເຕີເຕີ ໃນປະຊຸມໆ, ປະຕິສັດຕ່ອງນີ້ແມ່ນຖານ ເພື່ອຕັ້ງໄຂ ບັນດາບັນຫາ ຂອງປະເທດເຕີເຕີ ປະຊຸມໆ. ສ່ວນໜີ້ນັ້ນ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ພ້າຍພວກທ່ານ ບໍ່ຈິງໃຈຢາກແກ້ໄຂບັນຫາ ຂອງບ້ານມື້ອງເຕີເຕີ ໃນດຽວນ.

ຂອງຜູມໜ້ອງຊັ້ນ ຂະຊຸມນີ້ ເຄົາໃນ ການສັກເອົມມາດັບທານແນ່ວົງ:

ຝັນດາກໍ່ລັ້ງເຫັນຈາດ ໄດ້ສະແດນມີການສ້າງທົ່ວ ລັດຖະບານປະສົມ ຈົ່ວຄາວແຫ່ງດາດດູດໃຕ່ນ ດ້ວຍພາກຜ່ອນ ປະກອບຮອນນີ້ ແນວດລາວເຫັນຈາດ, ກໍ່ລັ້ງເປັນກາງເຫັນຈາດ, ພັນດາກູ່ຈົ່ງຄຸນອຸດທຶນ ທີ່ເຕັມດີເຕັມຂອນ ນຳສັນຕິພາບ, ຕວານເປັນກາງ, ເອກະລາດ, ປະຊາທິປະໄຕ, ແລະ ພ້າຍວຽງຈັນ.

ທຸກຄືນ ລວມຖຸດີແລ້ວຈ່າ, ໃນຂະບອນການຄອງບາຄວ້າໃຫ້ ຮ່ວນໄນ້ໂລ່ມນັກ ແນວດລາວເຫັນຈາດ ເພື່ອສູ່ ຖຸ່ງຈາກ ຕ້າມວກມົນລົກມົນ, ກໍ່ລັ້ງເປັນກາງເຫັນຈາດ ໄດ້ກາຮັດເປົ້ມ ກໍ່ລັ້ງການຕະໂອງທຶນ ອັນສົດັນ, ມີອົງການນໍາ ແນນຄະນະຮ່ວມສົດັມ ໂດຍຜົນນໍາ ທ່ານ ດົກສູກ ແກ້ວລາ ເປັນປະການ, ມີກໍ່ລັ້ງປະກອບຍາວຸດທ່າງຕາກ ຂອງຕືນ, ກໍ່ລັ້ງເປັນກາງເຫັນຈາດ ຕ້ອງນິບຍາດ ຖານະ ອັນບໍ່ຈະຄະຫຼາດໄດ້ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາປະຊຸມນີ້ ຂອງປະເທດ ຈາດ ບ້ານເມືອງ ແລະ ເປັນຝ່າງກ່ອຂອງຂອງຝ່າງໜີ່ງ ທີ່ກໍ່ເປັນຕ້ອງນີ້ຫຼັກວຽນໆ ໃນອົງການຈັດຕັ້ງການເມືອງໃຕ່ນ, ນອກຈາກນີ້, ຈະຮ້າງກັບກໍ່ລັ້ງເປັນກາງເຫັນຈາດ ພັງຫຼືຊົ່ວຄຸນອຸດທຶນ, ນັກຮອນຊົ່ວຄຸນຈາດ ອັນຕາມເຫັນ ທີ່ເຕັມດີ ເຕັມຂອນນໍາສັນຕິພາບ, ຕວານເປັນກາງ, ເອກະລາດ ແລະ ປະຊາທິປະໄຕ ຢູ່ຫຼວງສອງເຂດ ກຳຕ່ວນໆຫຼັກວຽນໆໃນ ວັດທະບານປະສົມ ຈົ່ວຄາວແຫ່ງດາດດູດໃຕ່ນ.

ລັດຖະບານປະສົມ ຈົ່ວຄາວແຫ່ງຈາດ ປະກອບດອກ ພາກສ່ວນ ຫຼັກວຽນໆທຸກໆກຳຈຳ ກໍ່ລັ້ງການເນື້ອງ ດົງກ່າວ ສີ ຕາມຄໍາສະເໜີ ອອງບັນດາກໍ່ລັ້ງເຫັນຈາດ ຜົນສົມເຫດສົມພົມທີ່ສຸດ, ມັນຄື່ແສງຕິ່ວະພາຍການຕົວຈົວ ຢູ່ປະເທດ ເຕົາ ໃນປະຊຸມນີ້ ຢ່າງຈືກຕອວ.

ເພື່ອປະຕິເສດ ຂໍສະແດນມີ ຂອງບັນດາກໍ່ລັ້ງເຫັນຈາດ, ຝ່າຍພອກທ່ານ ໄດ້ສະເໜີ ຢູ່ກຳທ່າລາ "ລັດຖະບານ ປັບປຸງໃຕ່ນ" ແລະ "ຄະເນາ ຂະຫນາຍສ່ວນ", ໃນມົງນ, ຝ່າຍພອກທ່ານ ຈົ່ວ້າດ້ວຍເຫັນ ລັດຖະບານປະສົມຈົ່ວ ຄາວແຫ່ງຈາດດູດໃຕ່ນ, ແຕ່ຊ່າພັດທອງໃຕ້ ລັດຖະບານປະສົມ ຈົ່ວຄາວແຫ່ງດາດດູດໃຕ່ນ ທ້ອງໄດ້ຮັບການສ້າງຕົວຂັ້ນ ໃນຂອບຂະດສານຝ່າກລົດ ປີ ๑๘๕๔, ແນກະຄວາມວ່າ ພວກທ່ານ ຕ້ອງຈະແກ້ດົງເວົ້າ ປະຫວັດສາດ ໃຫ້ກັບຄືນມາຫາ ສະໄຫມກອນຕ່ານນີ້ ๐๐ ປີ ໄດ້ຮັບເອົາທີ່ວາດ້ວຍບັນດາການທັນປ່ຽນອັນໃຈຢູ່ວັງ ຂອງສະໜາບການ ໃນປະຊຸມນີ້, ພວກທ່ານ ໄດ້ຕັບທາ ແລ້ວວ່ານະຄຸມຂອດຄວ່າ ອັນຫະວ່າ "ຝ່າຍກາງ ຂອງສະເດັດເຈົ້າສູ້ວັນນະໝູນໆ" ນັ້ນ ຂັ້ນ ຍືນຍົງຄົງຕົວຢູ່ ແລະ ມັນແມ່ນຝ່າຍກາງແຫ່ງ.

ໃນເວລານີ້ ຝ່າຍພອກທ່ານ ຂັ້ນຕົງຕິດບໍາຫຼັບປອນແບປງ "ລັດຖະບານປະສົມຊື່ຄາວແຫ່ງຈາດສານຝ່າກ" ໃຫ້ແກ່ໜ້າມາດການປົກຄອງວອງຈັນ ປະຊຸມນີ້ ແລະ ອອກຮຽງ ແຕ່ຕັນແຕ່ໄຫມ້ມື້ດອກ ບັນດາຕ່ອງປະດັບ "ເປັນກາງ", "ເອກະລາດ", "ຊື່ກົດຕ້ອງຕາມກິດຕາມ", "ທີ່ກົດຕ້ອງຕາມ ລັດຖະທຳນະໝູນ", "ປະຊາທິປະໄຕ" ແລະ ອື່ນງ.

ຝັນດາກໍ່ລັ້ງເຫັນຈາດ ໄດ້ຊູ້ອອກຫຼາຍແຫ່ງແລ້ວຈ່າ ອໍານາດການປົກຄອງວອງຈັນປະຊຸມ ເປັນຫຍວະເຫົ່າ ນາດການປົກຄອງຈຸກນີ້ ໄດຍຜົນນອານື້ອກ ປຶ້ມຕົວຂັ້ນ ຈາກການລັດຖະປະຫານ ອັນທີ ១៧/៤/១៩៥៨, ເປັນເຄື່ອງ ນິລາເນື້ອງຂັ້ນແບບໃກ່ນ ອັນທຶນ ເພື່ອປົກຄອງປະຊາຊົນເຕົາ ແລະ ດັກເນີນສຶກຄານຫຼັກຮານ ຢູ່ປະເທດເຮົາ. ເພື່ອ ພະໃສ່ຈຸດປະສົງຫຼັກຂອງ, ອານື້ອກ ແລະ ພວກຈຸກນີ້ ຂັ້ນຕົງຕິດສົ່ງສູ້ວັນນະໝູນໄວ້ເປັນ "ນາຍກົດ ຖະນິນຕີ" ພາຍຫຼັງ ທີ່ຫວັງຈຸກນີ້ ປ່ຽນຕົວເປັນ, ແລະ ຂັ້ນຕົງຕອນອ້ານາດການປົກຄອງອັນນີ້ວ່າ "ລັດຖະບານປະສົມ ຈົ່ວ ຄາວແຫ່ງຈາດສານຝ່າກ". ອໍານາດການປົກຄອງນີ້ ໄດ້ອອກແຫ່ງ ຕໍ່ເຕັມຕ້ອງ ໃຫ້ວານື້ອກ ດັກເນີນ ບັນດາການ ເຄື່ອນຫັບຫຼັກໃຈນີ້ໃຫຍ່ແລ້ວ ພັນດາກໍ່ລັ້ງເຫັນຈາດ ແລະ ພັນດາການໄຈມຕີ ລ້າງໝານ ດ້ວຍກອງຫັບວາກາດ ຕະຫຼາດໃນໄລຍະ ຊີ ທີ່ໜ້ານາ, ໄດ້ໃຫ້ວານື້ອກ ມັນເຕີ້ງກອງຫະການຫຼຸ່ມໃຈວ່າ ແລະ ກອງທະຫານຫຼວງໃຫ

ແລວ ພວກທໍານ ກ່ຽວເຊົາ, ບໍ່ເຈັດອາຍີກ, ຄ່າປະກາດດື່ງກ່າວ ຂອງພວກທໍານ ບ້າດຈະນາຂູ້ ກົດ ບ້າດຈະນຸມ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃຫ້ພວກທໍານແຈ້ງໄດ້ແນວ. ກົງກັນຂໍານ, ຜ່າຍພວກທໍານ ຕັງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ນີ້ຈຸດ ທຸກຢ່າງ ປົກສົ່ງ ປະໂນນອນຊຸດວິກກ່າວ ຂອງພວກທໍານ ໄດ້ກອນ.

ດີກຫຼອກມົງ, ພວກທໍານແຈ້ງ ມືນຢັນວ່າ ບໍ່ສໍາມາດຈະໃກ່ການເຈັດຈາ ຢ້າງເຂັ້ມງວດ ໃນເນື່ອຝ່າຍຕົ້ນວ່າ ຫົວມເຈັດຈາ ຢັງຄົງເກາະຫຼວດເວົາ ແລະ ຖານຂວັນປ່ວນແປງ ອົງມເອງວ່າ ເປັນຕົວແທນ ຂອງຄວ່າຫນຸດຊອດຊົງ ອີກແລວ, ຍ່ອນວ່າ ເຈັດຈາກັງປ່າສະນົງ ທີ່ຄືນເອງວ່າ ເປັນຕົວແທນໃໝ່ແກ່ວິວິ້າຜ່ອນນັ້ນແລວ ກ່ອນຈະແກ້ໄຂ ບັນຫາຕັ້ງຕົມມີດໄດ້.

ໜ້າພວກທໍານ ດາກຢັ້ງດຳນານ, ຂໍຢ່ອນປະລະ ຊື່ ແລະ ຈານຊ ວັນປົມຜົງດື່ງກ່າວແລວ ກໍ່ຕາມາລົດຄວາມວ່າ ໄດ້ຂັດຂອງການເຈັດຈາ, ເຮັດໃຫ້ການເຈັດຈາ ບໍ່ຈະບັນລຸເຖິງຜົນສຳເລັດໄດ້, ແລະ ພວກທໍານເອງ ຕົວ ເປັນຫຼັບຜິດຊອບ ຕ່ອງແຫ່ມນ ພັງປົມເຊົວ.

໤/. ໃນເນື່ອໃໝ່ກົນອຸບາດ ສຳເນົາວິການເຈັດຈາ, ປ່າຍພວກທໍານ ພອນອອກແຫຼງປະຕິບັດ ແຜນການເມັນ ທະວີສຶກຄານທະນານ ອອງຈາເນີນລົກ, ອຸກຫຼັການເຄື່ອນໄຫວ ດາວການທະນານ ຢ້າງຂູ້ຂຽວ ເນື່ອຕ້ອງກາດເຈົ້າທ່ານ ແຮງ ໃນການເຈັດຈາ:

ທະຫຼຸດໃນ ๘ ເດືອນກ່າວ ຕື່ນໍານາ, ໃນເນື່ອກອງປະຫຼຸມ ຢັງຢືນຢູ່ບໍ່ນັ້ນຕົກ ຢ້ອນບັນດາກົນອຸບາດເຊື້ອວາງ ຂອງຝ່າຍພວກທໍານ, ອານຸລິກາ ແລະ ປ່າຍພວກທໍານ ບໍ່ໄດ້ລືດລະ ຊຸກຍຸບັນດາການເຄື່ອນທີ່ ບຸກໃຈນີ້ ບະດິດ ເຮັດກວດກາ ຂອງບັນດາກຳໜັງຮັກຈາດ ຢ້າງຂະໜາດໃຫ້, ໄດ້ສະເພາະແມ່ນຢູ່ ບໍ່ເວັນ ທີ່ໃຫ້ນ-ຊະວັດຈາງ ແລະ ພາກອາວໃຕ້. ອານຸລິກາ ໄດ້ເນີ່ມຫະວີ ບັນດາການໃຈນີ້ ກໍ່ດັກໂວຫັບດາກາດ ນັບທັງເຄື່ອນບິນຢຸດຫະສາດ ເບ-ເບ ຂັ້ນຕົກລະດັບຫຼາຍແຮງ ກ່າວເວົາໄດ້ຫົັດ. ໃນເວລານີ້, ອານຸລິກາ ໄດ້ລໍາລັງວາງອຸດ, ເຄື່ອງອຸບ ປະກອນສຶກຄານ ແຜນຕົ້ນ ໃຫ້ກວ່າຫະຫານຟ່າຍຂອງຫວັງຈັນ ແລະ "ກໍ່ລົງໝື່ສັດ" ອາງປາວ, ແຜນຫະວີກົກລົງ ຂອງ ບັນດາກວ່າຫະຫານຈຸກນີ້ເຫັນ ແລ້ວຈັດຕັ້ງບັນດາກວ່າຫະຫານເຫຼົ້າ ເປັນກົນກອງ ເຄື່ອນທີ່ໃຫ້ຫຼາຍກົນກອງ ອະຫານາດກວ່າຫົນນີ້ ແລະ ກວັງຜົນ. ພ້ອນກັນນີ້, ອານຸລິກາ ໄດ້ນໍາເຄົາກວ່າຫະຫານໜູວວໄທ ພູາຍກົນກອງເຂົ້າ ປະເທດເຈົ້າຕົ້ນອີກ, ໄດ້ຍິກຈໍ່ນໍາວິນກົນກວ່າຫະຫານໜູວວໄທ ທີ່ປະຈຸກໍ່ຢູ່ໃນປະເທດເຈົ້າ ແນ້ນີ້ ພ້ອນພົນ ທະຫານ ອາຍ ແລະ ທະຫານປິ່ນໃຕ້.

ຫວັງແລ້ວ, ຕາມແຜນການ ຂວງຈາເນີນລົກ, ອຳນາດການປົກຄອງລູກນີ້ ວຽງຈັນ ໄດ້ແຫ່ງຕົງຈະນະກຳ ນະການຫາວັດການທະຫານ ແລະ ການເນື້ອງ ໃປ້ນຂອງກຳຈຳໃນດີປົກຄອງຫຼຸມໃຊ້ວິນ, ພະນິມເປັນ ແລະ ພວກກຳ ອຳນາດປະຕິການຫາວັດກຳ ເພື່ອເປີກສາຫາວີ ການປະສານສິນທີບ ໃນການເຄື່ອນໄຫວ ດາວດ້ານການທະຫານ ແລະ ສ້າງຕົງ "ພັນທະນາບ ທາວການທະຫານ ລະຫວ່າງ ສີປະເທດ" ໃນຂວບເຂດ "ພັນທະນາບ ພາກພົນ" ຂອງ "ຫິດ ສະກິ ນິກເຊີນ". ໃປ້ນນັ້ນ ກັບບັນດາການເຄື່ອນໄຫວດື່ງກ່າວ ມາຕິ່ງໆ, ຫວັງແລ້ວ, ຫຼັງຈາກໄດ້ໄປໃຊ້ວິນ, ພະນິມເປັນ, ມາຮັນ ແຮກ ຜູ້ຊ່ວຍຫຼືເປີກສາ ກ່ອງກັບຄວາມສະຫວີບປັດໄຍ ແພ້ວຊາດ ຂອງນິກເຊີນ ກໍ່ໄດ້ນາວຮ່ວ ຈັນ ເພື່ອເປີກສາຕາລືກີບ ພ່າຍພວກທໍານ. ເປັນອັນເມັນນວ່າ ມາຮັນ ແຮກ ມາຮັນຈັນ ບໍ່ແມ່ນຈະນຳນາ ເຊິ່ງ ຄວາມເປັນ ສັນຕິພາບ ໃຫ້ແກ່ລາວ, ແຕ່ຫາກໄດ້ຂົນເວົ້າລະບົດ ລູກບິນ ມາຜົນຕົ້ນ ເພື່ອຂ້າເປັນ ທັກຕັກ ປະ ຊາຊົມເຈົ້າ.

13th Jan

ບົດປະກອບຄົກຕົມ

9.1.73

ຂ້ານ ບູນ ສີປະລິດ, ຫົວໜ້າ ຄະນະຜູ້ແນນ ບັນດາກໍາລັງຮັກຊາດລາວ,
ກາວໃນຈາລະປະດຸນ ຕ່ອທີ່ ອີ (ໃນວັນທີ ໧/ ໩/ ຂັກນີ້).
9 JAN 1973

ບັນດາຕໍ່ານ,

ດ້ວຍເຈະນາດີ ຢ່າກແກ້ໄຂບັນດາຕໍ່າງໆ ຂອງປະເທດລາດ ໃນປະຊຸມ ໂດຍສັນຕິພິບ, ບັນດາກໍາລັງຮັກ
ຊາດ ໄດ້ເປັນເຈົ້າການ ເຮັດໃຫ້ກອງປະດຸນ ເຊື່ອຈາ ອະຫວ່າງ ບັນດາຝ່າຍ ທັກຫວັຂອງຕົກຄົນ ປູ້ຫວັງຈິນໄດ້
ໄວ, ອັນເປັນການ ຕອບສະໜອງ ຄວາມຄອງຄະ ຂອງປະຊາຊົນເຣີ ແລະ ທາວສອງດູໃນໂລກ. ອັນນີ້ ພົມນົມ
ຕະນາດີ ດີ່ວັນໃຫ້ໃດ ສາມາດບິດບັນຍືນໄດ້. ຄວງຖຸກໍ່ຫ້ທີ່ອັນຕັນໄປດ້ວຍ ເຈະນາດີຕ່ວງກ່າວນັ້ນ, ຄະນະຜູ້ແນນ
ບັນດາກໍາລັງຮັກຊາດ ພັງໄດ້ວ່າງຂໍສະແໜມຕໍ່າງໆ ທຸກທົ່ວວ, ສົມເຫດລິນເຜົນອອກ ແນໃໝ່ແກ້ໄຂບັນດາຕໍ່າງໆ ໂດຍສັນຕິ
ພິບ ບົນນົມຖານ ສັນຍາເຊີແນວບີ ໑໘໙໖ ແລະ ສະພາບການຕົວຈິງ ຂອງບ້ານເນື້ອງເຣີ ໃນປະຊຸມ. ບັນດາຂໍສະ
ເໜີຕ່ວງກ່າວ ປະກອບດ້ວຍ ອິ່ນການຕົວຈິງຕໍ່າງໆ:

- ຢຸດເຈົ້າການດຳເນີນສິ່ງຄານຮູກຄານ ອັນຕັນໄປດ້ວຍໄຫດກໍາ ຂອງອາມເລີກ ໃນຢູ່ສີບປີ ຕໍ່ປະຊາ
ຊົນເຣີ ໂດຍຫົນທີ່, ຢຸດເຈົ້າການດິດພື້ນທາງທະຫາມ ແລະ ທຸກຮູບການ ແຊກແຈງຂອງອາມເລີກ ຕໍ່ປະເທດເຣີ
ຢ່າງຕະຫຼອດການ, ຮັບປະກັນໃຫ້ຄວາມເປັນ ເອກະລາດ, ອະທິປະໄຕ ແລະ ຜົນແໜ່ນດິນ ອັນລີບທຸນຂອງລາວ ໄກ
ສິ່ງການ ເຄົາລີບນີ້ບີ ຢ່າງຕົວຈິງທົວ ທີ່ກ່ອງຕາມຮູກການຕໍ່າງໆ ຂອງສັນຍາເຊີແນວບີ ໑໘໙໖.

- ແກ້ໄຂຊຸມ ແຫ່ງຄວາມແບ່ງແຍກ ຂ່າງຂຶ້ນ ລະຫວ່າງຄົນຄາວນໍກັນ ດົງເມັນໝວກ ອາມເລີກຮູກຄານ
ແລະ ຂອກລູກໝູງຕື່ມນີ້ ເປັນຜູ້ອັນ ໃນສອງເຫຼືອກອນນີ້, ປະທິບັດຄວາມຊື່ກົດ້ວ ປອງດອງ ແລະ ເອກະພາບແຫງ
ຊາດ ໄປຕ່ຫວັດສະກ່າວ ບັນນົມຖານ ສະພາບການຕົວຈິງ ຂອງບ້ານເນື້ອງເຣີ ໃນປະຊຸມ ທີ່ມີສ່ວງເອັດ, ສ່ວງຕິ
ນາດການປົກຄອງ, ສາມກໍາລັງການເນື້ອງ ດົງບໍ່ໃຫ້ຝ່າຍໄດ້ບັງບຸດ ແລະ ກິນກິນກັນ. ໃນອິ່ນການດັ່ງກ່າວ ມີສ່ວງ
ບັນຫາ ອັນເປັນໜົນຖານດີ ການສ້າງຕົ້ງ ສະພາປະສິນການເນື້ອງ ແລະ ລັດຖະບານປະສິນ ຊົ່ວໂຄງແຫ່ງຊາດຊຸດໃໝ່
ໂດຍມີບົດບາດ, ພາລະຕົມ້າຕີ, ສີດ ແລະ ໂຄງຮ່າງຈັດຕົ້ງ ດັ່ງທີ່ຄະນະຜູ້ແນນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ສະແໜມີມາຫຼາກ
ຂໍ້ວູ້ຫາວີ່ຕົ້ນແລ້ວ.

ດ້ວຍເຈະນາດີ ຂອງບັນດາກໍາລັງຮັກຊາດ, ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ມີເຈດຈຳນີ້ ຢ່າກແກ້ໄຂສິ່ງຄານຮູກຄານ ທີ່
ອາມເລີກ ກ່ອນຢູ່ໃນປະເທດເຣີ ໄຫແລດໄດ້ໄວ ນ້ອນງັນກັບການແກ້ໄຂ ບັນດາບັນຫາ ທີ່ຢູ່ຄ້າງຄາ ລະຫວ່າງ
ບັນດາຝ່າຍລາວທັກຫວັງ ເພື່ອສ້າງສັນຕິພາບຄືນໃຫ້ ແລະ ປະທິບັດຄວາມຊື່ກົດ້ວປອງດອງ ແລະ ເອກະພາບແຫງ
ຊາດໄປຕ່ອລະກ່າວ ບົນນົມຖານ ອັນນົມຄົງ ຖ້າວອນ, ບໍ່ອາດຈະປະໄຫ້ ພວກຈັກກະພັດອາມເລີກ ນາກຫວັງຂອງ ກີບ
ວຽກງານ ຂອງບ້ານເນື້ອງເຣີ ເຊິ່ງອາດຈະເຮັດໃຫ້ສິ່ງຄານລະບົດຄືນໃຫ້ ຕົວໜ່າຍທີ່ເປັນມາແລ້ວໃນ ການໄອນລາວ
ສ່ວງເຫຼືອເນື້ອບີ ໑໘໙໖ ແລະ ໑໘໙໖.

ແຕ່ເປັນຫົ້ມກາສະຫຼັກທີ່ສຸດ ທີ່ມີການທີ່ມີການ ບໍ່ໄດ້ຕອບສະໜອງ ເຈະນາດດັ່ງກ່າວ ຂ່າງພວກຂ້າພະເຈົ້າ
ແຕ່ຢ່າງໃດເລື່ອ, ສະເພາະຢ່າງຍົວ, ໃນອິ່ນປະກາດຕໍ່າງໆ ຂອງເຜົນ ຫວ່າງນໍ້ານັ້ນ, ສະດັບຕໍ່າງໆ ສູ່ວັນນະມູນາ

ແຫ່ງການຮູກຄາມ ຂອງຈັກກະພົດວາເມລິກາ. ດອຍນີ້ ສະພາບການ ໄດ້ກຳຈຳງໍາແຈ້ງ ປາມກາງເວັ້ນແລ້ວ, ດອານປະລາໄຊ ຂອງຈັກກະພົດວາເມລິກາ ຫຼຸກຄາມ ແມ່ນບໍ່ຈາກຈະຫຼືກລວງໄດ້. ເນື່ອເປັນແມ່ນນີ້, ຝ່າຍອກຫ່ານ ກໍ່ຕີສະດັດຕັ້ງ ສູ້ວັນນະບູນາ ຈະຄວນສົບຕໍ່ ຖື່ງວ່າ ຈະຫວັງຢູ່ດີຈາກຂົນກັບ ວາເມລິກາໄກຣໄວ?

6/- ການທີ່ສະດັດຕັ້ງ ສູ້ວັນນະບູນາ ແລະ ຝ່າຍອກຫ່ານ ພັງດົງດ້ານປະຕິເສດ ການສ້າງຕົວ ສະພາປະລິນການເນື້ອງ ໂດຮ້າງວ່າ ນັ້ນຟື້ນຕໍ່ ລັດຖະທຳນະບູນ, ຝ່າຍອກຫ່ານ ກໍ່ຕີສະດັດຕັ້ງ ສູ້ວັນນະບູນາ ຄວນຫຼືວ່າ ການຫັນດາກໍ່ລັງຮີກຊາດ ສະແດນໃຫ້ ສ້າງຕົວ ສະພາປະລິນການເນື້ອງ ປະກອບຍົດວ່າ ຫຼຸດໝາຍອ່ານວລາຊີກຊາດ, ຫຼຸດໝາຍຝ່າຍອວຍົມ ແລະ ຫຼຸດໝາຍ ກໍ່ເລື້ອງເປັນກາງຮີກຊາດ ຜ້ອມດ້ວຍຍັນດາ ຫຼຶຈົວຄຸນວຸດທິ ທີ່ຮີກຊາດ ໃນນີ້ ມີຫຼຸດໝາຍ ພະບໍລິນນະວິວສານວິວ ແລະ ບັນດາຊົມຄົມ ໃນຮົງຄົມ, ແມ່ນວິວການຈັດຕີວັນທີນີ້ ທີ່ເປັນຕົວເຫັນໃຫ້ແກ່ ເຈດຈຳນີ້ ແຫ່ງຄວາມທີ່ກິດຕົວປ່ອງຄວາມຂ່າຍຊາດ ອັນສຸວສຸດ ຂອງປະຊາຊົນ ບັນດາຊົມຊາດ ໃນປະເທດຕີ່. ວັນນີ້ແມ່ນ ຊຸບການຈັດຕີ່ໃຫ້ວັນທີນີ້ ແຜ່າວຂນ ບັນຍານທານ ລະພາບການ ໃນປະເທິງ ຂອງປະເທດຕີ່, ມີນີ້ຂອງປະເທດນີ້ໃດ, ແລະ ນັ້ນກໍ່ຕີ ສະພາບການໃນຫວະດນານໃຫ້ ເຊິ່ງສະດັດຕັ້ງ ສູ້ວັນນະບູນາ ໄດ້ບິດຕື່ວັນ ຢ່າງວິດແປນວ່າ "ວັນນີ້ ແມ່ນຮູບການຈັດຕົວ ທີ່ອຸນຕົວຢູ່ໃຕ້ຊີ່ ສະພາ ແກ້ໄຂຄວາມທີ່ກິດຕົວປ່ອງຄວາມຂ່າຍຊາດ ເຊິ່ງວາເມລິກາ ແລະ ຕອງດາມານໄດ້ ຕິກລົງກັນຢູ່ທີ່ ປາຍ". ສະພາປະລິນການເນື້ອງ ທີ່ບັນດາກໍ່ລັງຮີກຊາດສະແດນນີ້ອກນີ້ ແມ່ນ ອິວການຈັດຕີ່ວັນທີນີ້ ທີ່ເປັນຕົວເຫັນໃຫ້ແກ່ ເຈດຈຳນີ້ ແຫ່ງຄວາມທີ່ກິດຕົວປ່ອງຄວາມຂ່າຍ ອັນສຸວສຸດ ຂອງປະຊາຊົນ ທຸກຊົມຄົມ, ມີຫັນທີ່ຊຸກຍູ້ ຈ່ວດເງື່ອ ລັດຖະບານປະລິນຊ່ວຄາວແຕ່ວ່າຊາດ ປະຕິບັດສິນຍາຕ່າງໆ ທັນດາຝ່າຍ ໄດ້ເຊັນກັນ, ນັ້ນສືບຕໍ່ຈະຈາກັນ ແມ່ນຕັ້ງໄສຂັ້ນດາບັນຫາ ຂອງບ້ານເມື່ອງ ທີ່ຫຼັງຄົກວຸດ, ມີນຈະຮັບໃຈໝືນປະໂຫຍດ ແຫ່ງສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມທີ່ກິດຕົວປ່ອງຄວາມຂ່າຍຊາດ ຂອງປະຊາຊົນຕີ່ ຈິນຕິ່ວັນນີ້ ປະເທດຊາດ ເປັນຄວະພາບກັນ ຢ່າງສົມບູນ. ເນື່ອເປັນເຊັ່ນນີ້, ເປັນທີ່ຈົ່ງເວົາວ່າ ນັ້ນຟື້ນຕໍ່ ລັດຖະທຳນະບູນ, ນັ້ນບໍ່ພື້ນຖານຕັ້ງ ໃຫ້ພົກຫ່ານ ແລະ ສະດັດຕັ້ງ ສູ້ວັນນະບູນາ ດ້ວນປະຕິເສດໄດ້. ພວກຂ້າພະເຈົາ ດັ່ງຈາງໃຫ້ເຫັນແຕ່ວ່າ ຕາມຈົດໃຈໝືນຈານ ຂອງລັດຖະທຳນະບູນ ທີ່ໄດ້ຮັບການດັດປັງ ແມ່ນຕົ້ນ ດ້ວຍຄວາມຄືດ ຄວາມເຕັມທ່າງໆ ຂອງຝ່າຍປະເທດລາວ ກໍ່ວ່າ ທີ່ໄດ້ຮັບຢູ່ໃດໆ ໃນບັນດາສິນຍາຢືນແກ່, ອະຫວ່າວໜູ້ແທນ ຝ່າຍປະເທດລາວ ແລະ ລັດຖະບານ ຂອງພະຍາດສົມ ເດັດ ພະຈັ້າ ມະຫາວິດ, ແມ່ນປົກປັກຮີກສາ ໂອກະລາດ, ອັນນັດ ອະຫິນປະໄຕ, ຜົນແຍມດິນອຸໝາດີ່ຫຸ້ນ, ຄວາມ ເປັນກາງ ແລະ ສິດສັລິພາບ ປະຊາວິນປະໄຕ ຂອງປະຊາຊົນ. ດີ່ນີ້ ການສ້າງຕົວ ລະພາປະລິນການເນື້ອງ ຕາມ ຄ່າຍະແນນ ຂອງຝ່າຍພອກຂ້າພະເຈົາ ແມ່ນບໍ່ມີຫົ້ວ່າຍືດ, ກົງກັນຂ້ານ, ມີແຕ່ກຳນະກົມ ທີ່ເຮັດຖາມຈັກກະພົດວາເນລິກາ, ຮັບໃຈໝືນອຸຫາຍຸກຄາມ ຂອງຈັກກະພົດວາເນລິກາ ກໍ່ສົງຄາມທີ່ລາຍປະຊາຊົນ, ປັດກອາດ ປາບປານ, ຮັບ ບັງລັບປະຊາຊົນເຂົ້າ ຢູ່ໃນບັນດາເຂດຄຸນຂັ້ງ ແລະ ບັງລັບລູກງຽານ ຂອງປະຊາຊົນ ໄປເປັນທະຫານ ຕາມຕາວ່າ ຂີ້ ຈາມລິກາ ດັ່ງທີ່ສຳຄັນນາດການປົກຄອງວຽກຈົນລຸກນີ້ ອາມລິກາ ພວນເຮັດຢູ່ອຸ້ນມືນ ຈົ່ງເປັນການເປັນຕໍ່ ຈົດໃຈ ຂອງ ລັດຖະທຳນະບູນ ແລະ ຕົວແມ່ນ ຝ່າຍພວກຫຼຸ້ນນີ້ນີ້ ລັດຖະທຳນະບູນ, ປ່ອຍຝ່າຍກຳລາວ ລັດຖະທຳນະບູນ. ມີຄວາມຈຳເປັນ ກ່ອງຍິ່ງເນື້ອຈາກລາວຮັກຊາດ ແລະ ກໍ່ກຳລົງເປັນກາງຮີກຊາດ ກໍ່ຕີ ປະຊາຊົນຕີ່ ທຸກຊົມຄົມ ດັ່ງເຕັນການຕັ້ງ ອັນດັດດ້ວຍ ພິລະຍາດຕານ ຕ້າມການຮູກຄາມ ຂອງວາເມລິກາ ແມ່ນປົກປັກຮີກສົາ ໂອກະ ອັນນັດ ພະຫິນ ແລະ ຄວາມເປັນກາງ, ຍາດຕວິກສົດສັລິພາບ ປະຊາທິປະໄຕ ນາງໃໝ່ປະຊາຊົນ ນີ້ ແມ່ນສົດຄວງກັບ ຈົດໃຈໝືນຈານ ຂອງລັດຖະທຳນະບູນ. ກົງກັນຂ້ານ ພອກທີ່ນີ້ນີ້ ດັ່ງກໍ່ມີກຳລົງເປັນກາງໄປ ໃນເສັ້ນທາງຂາດ

ຮອດ ການທະວານ ຕົນນີ້ບໍ່ໃຊ້ ກິນຄຸນຫຼັກອານ ຂອງອານຸລົກ, ຜົງດິນໄດ້ກາອເປັນເນື້ອງຂນ່າຍບໍ່ໃໝ່ ۲۰۹
ວານລົກ. ພວກຂາພະເຈົ້າ ດິດວ່າ ປະຊາຊົນເຕີ້າ ຖວະສົບຖານທສູ ແຜວລົບລ້າວ ລັດທີ່ລາມນີ້ວ່ອນແບບໃຫມ່
ຢູ່ໃນຂອດຂອງພອກຫານ ໃຫ້ສຸມລ້ວງໄປ, ເຮັດໃຫ້ປະເທດເຕີ້າ ມີໂຄກລາດ ອໍານາດວະທຶນປະໄຕ ຢ່າງແຫ່ງ.

ນັ້ນແນ່ນ ສະພາບການຕົວຈົວ, ແຕ່ມາດຮອນ ພວກຫານ ຊັ້ນຢ່າກດີງປະຫວັດສັດ ໃຫ້ກັບຄືນສູ່ສະໄໝນ
ກ່ອນໜີ້ມີ ສິບປີ, ທ່ວງໃຫ້ບັນດາກໍ່ໄລ້ວັນຈຸກຈາດ ກັບຄືນສູ່ທົງຕົກ ແລະ ສະພາບການ ການເນື້ອງຕົກ, ຢ່າງຈາວິດ
ວໍາໆນາດຂອງຕົນ ແລະ ບັງລືບໃຫ້ບັນດາກໍ່ໄລ້ວັນຈຸກຈາດ ຕົວງິບຫຼຸ້ມ ອໍານາດການປົກຄວງ ນີ້ມີອານຸລົກ ບຸ່ງຫຼວງຈັນ
ໃນປະຊຸນ, ເຮັດແນ່ນ ແມ່ນບໍ່ສໍາມາດຕັ້ງໄຂບັນຫາລາວໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕ້ົວນີ້ ຕົວງິບຫຼຸ້ມ ຕົກທະບານ
ປະລົນ ງ່ອຄາວແຫ່ງຈາດ ອຸດໃຫມ່ ທີ່ປະກວບດົວ ຜູ້ແທນຂອງສໍານກໍ່ໄລ້ວັນຈຸການເນື້ອງ ຕາມອໍສະຫຼັນຂອງພວກຫານ
ເຈົ້າ ໃນວິທີການແກ້ໄຂການເນື້ອງ ແລ້ວ, ມີແຕ່ເຮັດແນ່ນນີ້ ຈຶ່ງຈະສົດດ່ວງກັບ ສະພາບການຕົວຈົວຢູ່ປະເທດເຕີ້າ
ໃນປະຊຸນ. ກ່ອນໜີ້ມີ ສະດັດເຈົ້າ ສຸວັນນະພູນາ ໄດ້ຕື່ອະປະກາດວ່າ ແມ່ນເປັນຕົວແຜນໃຫ້ຝ່າຍຂອາ, ແມ່ນໄດ້
ສະຫຼັກໃຈ ເອົາຝັກຝ່າຍ ຂອງເຜົນ ເຂົາເວັນກັບຝ່າຍຂອາ, ແຕ່ມາດຮອນ ບຊຸງຈາ ແມ່ນດັດແຜນໄດ້ ຈຶ່ງເອົາເວົ້ວ
ຜ່ານທອນຄວາມເປັນກາງ ວັນປອນແປງນານຸ່ວ ຄືນໃຕ່ມ ແລ້ວອອກອ້າງຈ່າຍ ຕົ້ນເປັນຕົວໜ້າຝ່າຍກາງ, ສະແດງກົງເປັນເຈົ້າ
ໃຫ້ຮນາຍໄຕ ທ່ວງໃຫ້ ກໍ່ໄລ້ເປັນກາງຮັກຈາດ ຕົວງເອົາກັບ ວັນຫະໂນວ່າ ຝ່າຍເປັນກາງຂອງເພິ່ນ. ນັ້ນເປັນເຈົ້າ
ທົ່ວ ແລະ ເຕັມກະເມີນແລ້ວ ທີ່ຢູ່ແນວ ກໍ່ໄລ້ເປັນກາງຮັກຈາດ ໃນເຮັດ ຫຼື້້ມ ບັນດາກໍ່ໄລ້ວັນຈຸກຈາດ ເຄີ່ງໄດ້ໄຕ
ຕອບ ພວກຫານວ່າ "ຝ່າຍເປັນກາງ ຂອງສະດັດເຈົ້າສຸວັນນະພູນາ ບິນຈຸດດີ ສິນ ຍ້ອນວ່າ ແມ່ນໄດ້ວິວານັ້ນເຂົ້າກັບ
ຝ່າຍຂອາ ສະດັນແຜ່ອ, ແລະ ໃນການກະຫຼາກຕົວຈົວ ສະດັດເຈົ້າ ສຸວັນນະພູນາ ກໍ່ໄດ້ເປັນຫຼຸດບອກໄດ້ໃຈ້ຢ້າງກ່າວເພີ່ນ
ໃນການປະຕິບັດແຜນການຮູ້ຫານທ່າງໆ ຂອງວານລົກ ຢູ່ປະເທດເຕີ້າ". ປະຊຸນນີ້ ມີແຕ່ກໍ່ໄລ້ເປັນກາງວັນໜີ້
ວັນດອງທີ່ນີ້ ຄືສໍາພັນຕະພາບ ບັນດາກໍ່ໄລ້ເປັນກາງຮັກຈາດ ໂດຍແມ່ນ ທ່ານ ດັກສູກ ຕັກັນລາ ເປັນທີ່ຫົມ້າ ພອນ
ດ້ວຍຜູ້ຊ່ວງດຸນວຸດທີ່ ທີ່ເຕັມດີເຫັນພົມນຳ ສັນຕິພາບ, ເປັນກາງ, ເວກະລາດ, ປະຊາທຶນປະໄຕ. ກໍ່ໄລ້ດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງ
ມີຊານະບົດບາດ ແລະ ມີສຽງເວົ້ວ ອັນຕະນາມສົມ ໃນສະພາປະລົມການເນື້ອງ, ໃນລັດທະບານປະລົມ ງ່ອຄາວແຫ່ງ
ຈາດຊຸດໃໝ່ ແລະ ໃນຖຸກຂົງເຂດ ດີ່ອົກການເນື້ອງ ຂອງຈາດ. ກິນຄຸນຫຼັກຂອງວານລົກ ແລະ ພວກງຸກນີ້ ຢ່າກກົນ
ກິນກໍ່ໄລ້ຮັກຈາດ ແມ່ນບໍ່ສໍາມາດຈະປະຕິບັດໄດ້ດອກ, ຍ້ອນວ່າ ກໍ່ໄລ້ເປັນກາງຮັກຈາດ ໄດ້ຕື່ອະນີ້ໃຫ້ ໃນຫຼຸກດ້ານ,
ມີການຈັດຕັ້ງວັນຜະນັກນຳ, ມີກໍ່ໄລ້ປະກວບຍ່າງດຸກ, ແລະ ມີຂອດຄືນໄດ້ວ່າ ຂອງຕົນ. ໃນ ອົບ ປິນານີ້, ກໍ່ໄລ້
ເປັນກາງຮັກຈາດ ໄດ້ຮັງຂ່າຄວາມໃຫ້ ກັບຜົນລາວຮັກຈາດ, ອຸທິດເລື່ອດັນວ່າ ປະກອບສ່ວນຢ່າງໃຫ້ຫຼູວວ
ເຂົ້າໃນພາລະກິດ ຖຸຈາດ ຕາມວານລົກ ຂອງຈາດເຕີ້າ ເຊິ່ງປະຊາຊົນພາຍໃນປະເທດ ກໍ່ຕື່ ໃນ ໄລກ ໃຫງວ່າໄດ້
ຈົມຈົດ ສັນລະເສີມ. ດ້ວນີ້ ທຸກກົນອຸຫານ ທີ່ຢ່າກບ້າຍຮັດ ອິດທຶນ ຫຼື ຢ່າກທຳລາງ ກໍ່ໄລ້ເປັນກາງຮັກຈາດ ຈຶ່ງ
ເປັນຂຽງແຕ່ ຄວາມໃໝ່ເປັນ ລ້າງຕ່າມນີ້. ຄວາມຈົ່ງແລ້ວ ສະດັດເຈົ້າ ສຸວັນນະພູນາໄດ້ເປັນຕົວໜ້າຝ່າຍຫອງຈັນ,
ແລະ ເພີ່ນອົບຮູ້ມີນີ້ ຈົ່ງຈະບໍ່ຖືກ ທ່າງສຽງເຢາະເຍີ, ເກົ່ວວ່າ ແມ່ນຈະຈົດຕົວ ອ່າເປັນກາງຮັກທີ່
ຟິນຂໍ້ມູນ ທ່ານ ທ່ານ ທ່ານ ທ່ານ ທ່ານ ເພີ່ນເປັນກາງ ແລະ ບໍ່ຢູ່ວັກລອງໃຫ້ໄດ້. ດ້ວຍເຫດຜົມດັ່ງກ່າວ, ພວກຫານ
ເຈົ້າມີຢືນດີກະເຫົາ ນີ້ແຕ່ ຕອງສ້າງຕົວລັດຖະບານປະລົມ ງ່ອຄາວແຫ່ງຈາດຊຸດໃຫມ່ ທີ່ປະກອບດົວ ສໍານພາກ
ສອນ ດັ່ງທີ່ພວກຫານແຈ້າ ໄລສະວະນິນາກລວ່ວ ຈົ່ງກວດຄ່ອງກ້າວ ຄວາມເປັນຈົງ ອາງປະເທດຈາດບານເນິງໃນປະຊຸນ. ເຕີ້າ

ທຸກທາກຮັບດີໃຫ້ອັນດາກວ່າຕົວ ລັດຖະບານຢ່າງມູດໃໝ່ ກໍ່ລື ຂອບເຕີາ ຫຼິກການໄວ້ຕົວ ສະພາປະສົມ ການແນ້ວງ
ລວ ພວກເຕີາ ກ່າຍຕະຫັພໍຈາລະນາ ບັນດາບັນຫາ ກ່ອວັນຍ ໂຄງຮ່າງ ແລະ ກົງຈັກ ຂອງອິງການຈັດຕັ້ງ ທັງສອງ
ດັງກາວ.

໔/- ກ່ອວັນຍ ບັນຫາການທະຫານ, ບັນເປັນວັນຈະຕົງແລ້ວວ່າ ຈັກກະຜັດວາເນົາລົກາ ພອນຮຸກຮາມປະເທດ
ເຕີາ, ພວກນັນ ພຄນເອົາວາອຸດ ຍຸກໂຫຍະກອນ, ທີ່ເປີກສາວານລົກາ ແລະ ກອງທະຫານໃຫ ເຂົ້ານາດກໍເນີນສົງ
ຄາມ ຮຸກຮາມປະເທດເຕີາ, ພັດສະດັດຈັ້າ ສຸວັນນະພູມາ ຈຳພັດວົງກະແວປັບປ່າຊ ແຈ້ອງກລວງຊາວສຮວ, ປັບປຸດ
ໃຫ້ກົມວຸຂາຣ ກໍໄຫດກໍ ແລະ ການທະຫານ ຂອງວາເນົາລົກາ ຢູ່ປະເທດເຕີາ ໃນໄລຍະພ່ານນາ ແລະ ໃນຕື່ໄປ. ກ່ອ
ກັບບັນຫານ, ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍສະເໜີ ຫຼິກຖານຈຳນວນດົງຕົມອີກ.

ຢູ່ປະເທດເຕີາໃນປະຊຸບັນຍ, ນວກຈາກທີ່ເປີກສາ ພະນັກງານ ທະຫານ ວາເນົາລົກາ, ບັນດາຖານທັບທະຫານ
ແລະ ບັນດາອິງການຈັດຕັ້ງ ການທະຫານ, ເຄືວທະຫານ ຂອງວາເນົາລົກາ, ບັງນິກອງທະຫານໃຫ ພົບ ກ່ອກອງ
ໜັນທີ່ ພອນຈັດຕັ້ງ ເປັນກອງພັນໃຫຍ່ເຄືອນຕ່າງໆ ເຊິ່ງ ພວກຂ້າພະເຈົ້າກໍໄດ້ຊື່ ເລື່ອງໝາຍເລັກ ປະຈໍາກວ້າ ອອງ
ນັນໄດ້ຢ່າງພຽງໆ, ກໍ່ລື ມາຮ ແລະ ພິນທະຫານໃຫຈຳນວນຮົງຄົນ ທີ່ໄດ້ຖືກເປັນສະເລີດເສິກ. ກ່ອນກັບເລືອງນີ້, ພວກ
ທ່ານ ກໍໄດ້ຮັບສາລະພາບ ແລະ ຊ້າກປະຕິສັດອີກ ລວມລັບຮັນນອົກແລ້ວ, ພັດສະດັດຈັ້າ ສຸວັນນະພູມາ ຈຳ
ພັກກ່ອວັນຍ "ນັນເປັນພຮງແຕ່ນອກທະຫານເລືອຮັບຂ້າງ, ທະຫານໃຫ ອາສາຮ່າມືກ ເຊິ່ງເປັນທະຫານ ຕາງປະເທດ
ເຊິ່ງຈະຕ່ອງໄກສົງເນື້ອ ປະເທດດົນຂອງເວົາ" ພັດພວກຂ້າພະເຈົ້າຢືນສົງພວກເຂົາດືມປະເທດ, ຫາກເຫັນແຕ່ໄດ້
ນີ້ແທນກວດຂ້າ ແຂ້າມາລາວ ນັບນີ້ບໍ່ຢາຮ ຜອະ ໂດຍໄດ້ຖືກເຊື່ອງຢູ່ ພາຍໃຕ້ ແລະ ເລື່ອງໝາຍຂອງ ທະຫານຝ່ານ
ຂວາ ເຊັ່ນ ເລື່ອງໝາຍ ເຢຍອນ ເຜົ່ວສີບຕໍ່ ອ້າເປັນລັນຍ້ວ ບຸ້ນສະດິນ ປະຈາຊົນເຕີາ. ພວກດົວກ່າວ ພົມວາເມີນ
ກາເປັນຜູ້ ຈໍາເຕີນຕື່ອນ ແລະ ບັງຕັບບັນດາໄດ້ກົງ. ບັນດານີ້ ມີຄວາມພົວພັນ ຢ່າງສະຫຼິດແຫ້ນ ກັບການທີ່ ສະ
ດັດຈັ້າ ສຸວັນນະພູມາ ໄດ້ເປີກສາຫາລື ກັບພອກກໍາໃວ້ນາດ ປະຕິການໃຫ ຕົວງາຮແຫ້ອແລ້ວ, ໃນນີ້ນີ້ ດະນະນາດ
ທະຫານ ຜ່າຮອຮງຈັນ ໄດ້ໄປຢາງກອນ ເຜົ່ວເປີກສາແຜນການ ລືບຕິດ ຫາງການທະຫານ ກັບ ພວກນາງທະຫານປະຕິ
ການໃຫ ກ່ອນກັບການສໍາພັນ ຫາງການທະຫານ ລະຫວ່າງ ອຮງຈັນ ແລະ ບາງກອກ ທີ່ໄດ້ເປັນຮູບ ເປັນຮ່າງນາ ພົກ
ດືນນານແລ້ວ ເຜົ່ວສີບຕໍ່ຮັບໃຊ້ ກົມດູບາຮໃຫ້ ວິນນິດນິນ ຂອງວາເນົາລົກາ ຢູ່ປະເທດເຕີາ.

ກ່ອນກັບບັນດາ ບໍລິສັດ ດົນວາກາດ ຫາງທະຫານ ຂອງວາເນົາລົກາ ທີ່ປ່ອນຕົວ ເຊິ່ງວາເນົາລົກາ ໄດ້ໃຊ້ເປັນ
ເວລາ ອອ ປິນານ ເຜົ່ວຮັບໃຊ້ ແຜນການສ້າງ ຫາງດັກມາການທະຫານ ຢູ່ປະເທດລາວ ແລະ ກໍໄຫດກໍ ຢ່າງໜັກ
ຫນວ່າ ຖໍປະຈາຊົນເຕີານີ້, ນາດອວນ ສະດັດຈັ້າ ສຸວັນນະພູມາ ຈຳພັດເປັບປ່າຍວ່າ: "ນັນພົມນີ້ບັນດາ ບໍລິສັດ ດົນ
ຫາກາດ ອອງເອກະຊົນ ແລະ ບໍ່ອາດຈະຮູ້ ຈຳນວນເລັກແນ່ໄດ້, ນັນຈະໄດ້ໄອນໃຫ້ລັດຊະບານອາວ, ພົວວ່າໃນຂັ້ນຕົ້ນ
ບັນດານີ້ກິ່ນ ຜົງແນ່ງລົມວາເນົາລົກາຢູ່". ນັນພົມນີ້ທີ່ວາເນົາລົກາໄດ້ກົງມໃຫ ເພີ່ນ ເຜົ່ວຫາວິທີປົກປິດ
ໃຫແກການກ່ອນພັນ ຫາງການທະຫານ ຂອງວາເນົາລົກາຢູ່ລາວ. ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຢືນຢັນວ່າ ທຸກການເຄືອນໄຫວ່າ ບໍ່
ວິວການຈັດຕັ້ງອັນໄດ້ ທີ່ປ່ອນຕົວເປັນ ອອງເອກະຊົນ, ປ່ອນຕົວເປັນ ອອງພິນລະເຮືອນ ແຕ່ຫາກສັບໃຊ້ໃຫແກການທະ
ຫານນີ້, ກລວນຕັ້ງ ພົມວາເນົາລົກາຈັດຕັ້ງ ຫາງທະຫານ ແລະ ພະນັກງານ ທະຫານທັງໝົດ, ດັວນນີ້ ຕ້ອງເລີກລັກ
ນັນ, ຂໍໃຫ້ນວ່ອນທົ່ວ່າ ເຜົ່ວປະຕິບັດແຜນການ ຮຸກຮານ ປະເທດເຕີາອີກ.

ກ່ອນກັບ ບັນຫາການຈົວດູ້ລູ້ລາຍ ພາວຍູ້ການສົງຄາມ ທີ່ສະດັດຈັ້າ ສຸວັນນະພູມາ ໄດ້ວ່າວ່າ ພົມນີ້
ການຈົວດູ້ລູ້ລາຍ "ເຫັນກິ່ນ" ຊະ ຊົ່ວໂມງ ພົມຕົງແມ່ນ ການຈົວດູ້ລູ້ລາຍ ທາງການທະຫານ. ເພີ່ນໄດ້ປະກາດວ່າ

ຂະໜົບຖ້າ ລັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ຈາກຍຸ່ນ, ອານຸລິກາ ແລະ ອົມວ, ຂໍ້ຄາມເໝັນເບງວາ: ເພີ່ມືສິດຫຼັງ ໃນການຕັດສິນບັນຫານ ດ້ວຍຕົມໂວງ ? ແລະ ທົ່ວແລ້ວ ຕົ້ງແນ່ນຫາດຜ່າ ຂອງແນວອົດ ແລະ ການກະທຳ ຂອງເພີ່ມ ເຊິ່ນນາ ພະດັນແລ້ວ ທີ່ຢ່າກສືບຕະກາະທີ່ ໄສ່ອານຸລິກາ ແລະ ສືບຕັບໃຊ້ກົມອຸບາຮ ຮູກຮານ ຂອງອານຸລິກາ ທີ່ປະເທດ ຊາດເຮົາ, ສະດັດຈຳ ສຸວັນນະຍຸນາ ຄິດວ່າ ເຖິງແນ່ນສະຍາບການຈະຜົນແປໄປ ແນວໃດ ກ່າວາ, ການເອງເຫັນ ຕິ່ມນອນນ ກ່າວເປີດຫາງໃຫ້ ອານຸລິກາ-ຍຸ່ນ ສືບຕ ອົມອາຊຸດ ຍຸດໄຫປະກອນ ແລະ ພາຫະນະລົງຄານ ເຂົ້ານາໃຫ້ ຜ່າຫົວຈັນ ໂດຍແນ່ນເພື່ນເປັນທີ່ວໜ້າ, ເພີ່ມສືບຕບັນດາແຜນການດໍາເນີນສົງຄານ ຢູ່ປະເທດເຮົາ. ບັນດາກໍລັວ ຕົກຊາດ ຂໍຢືນເປັນວ່າ ພາຫຼັງສົງຄານສົ່ງສຸດລົງແລ້ວ ການເຫັນຂໍ ການຊ່ວຍເຫຼື້ອ ຫາງດ້ານອາຊຸດ ຍຸດຫະພັນ ທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ຈາວ ເພື່ອປົກປັກສາປະເທດຊາດນັ້ນ ແນວຂັນກັບສິດອໍານາດ ຂອງ ສະພາປະສິນການເນື້ອງ ແລະ ລັດຖະບານປະສິນແຫ່ງຊາດຊຸດໃໝ່, ບໍ່ມີບຸກຄົມໃດ ທີ່ຈະມີສິດຕັດສິນ ແລະ ໃນເນື່ອບັນຫຼັມໄດ້ຕົວບັນຫາດ້ວຍກ່າວຂອນ ກ່ຽວບໍ່ມີສິດຕັດສິນ. ບັນຫານ ແນວອນ ຈະຕອງສືບຕແກໄຂ ລະຫວ່າງ ເບີນດາຟ່າຮລາວຫກຮອຂອງ, ແຕ່ພວກຂ້າພະເຈົ້າຍິກ ອອກນາມ ກ່າຍຂອງໄຈແຍກ ຄ່າປະກາດ ຂອງສະດັດຈຳ ສຸວັນນະຍຸນາ ໃນເວລານັ້ນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ສັນຕິພາບ ຫຼື ຮັບໃຊ້ລົງຄານ ທີ່ອໍານາດການປົກຄອງ ນຶກເຈີນ ພວມດໍາເນີນຢູ່ໃນປະຊຸມ. ເປັນອັນຈະແຈງວ່າ ມັນຮູ້ແຕ່ບັນຫຼັມ ກົມອຸບາຮກໍສົງຄານ ຂວັງຈັກກະທັດອານຸລິກາ ແລະ ວິນອຸບາຮ ພະຍົກຍຸ່ນ ຂວັງຍຸ່ນເຫັນ.

ກ່ຽວຂ້າ ກໍລັງພື້ນສົດ ໂດຍແນ່ນ ອານຸລິກາເປັນຫຼັດຕັ້ງ, ປະກອບອາຊຸດ, ອົບເມີນໃຫ້ເງິນເດືອນ ແລະ ບັນຫາ ເພື່ອເປັນກໍລັງປະຈິນບານ ອັນຕົ້ນຕໍ່ໃຫ້ແກ້ ສົງຄານພື້ນສົດ ຂວັງອານຸລິກາຢູ່ກ່າວ, ໄດ້ກົດອານຫຼຸກຍາກລ້າບາກ ແລະ ລົມຕາຮເສຍຫາຮ ໃຫ້ແກ່ປະຈາຊົນເຮົາ ບໍ່ຈຳກວ່າຕໍ່ໄດ້, ເປັນຕົ້ນແນ່ນ ດົມຊາດສ່ອນນັ້ນ. ສະດັດຈຳ ສຸວັນນະຍຸນາ ບໍ່ຫົວຊ່າຍ ຄວາມຫຼຸກຍາກ ລ້າບາກ ແລະ ຄວາມລົມຕາຮເສຍຫາຮ ຂອງ ປະຊາຊົນເຮົາ ແຕ່ຢ່າງໄດ້ເລືອດ. ນາດຊ້າຍຫຼັບເລືອດ ເຂົ້າຈຳ ແນວຊ້າຍທີ່ ປົກບິດໃຫ້ ອານຸລິກາ ຈ່ອງດົງຮັກສາ ກໍລັງດ້ວຍກ່າວ ເພື່ອສືບຕໍ່ ສົງຄານຮູກຮານ ແລະ ສືບຕໍ່ອຸກຍູ້ໃຫ້ເຂົ້າຈຳ ຕົກເຂົາໄປໃນເສັນຫາງແຫ່ງຄວາມວາຫວວດ. ເພີ່ມໄດ້ກ່າວອ້າວວ່າ "ອາດຈະຍົບເລີກເຂົ້າຈຳ ແລະ ຈະຮັກສາບັນດາຜູ້ຄົມທີ່ຢາກຢູ່ໃນກອງທັບຕໍ່ໄປ ໃນພາກຫຼົງ". ແນວໃຊ້ເປັນພົມສິດຍຸບເລືອກ ກໍລັງນັ້ນ, ຖາບໍ່ແນ່ນ ສະພາປະສິນການເນື້ອງ ແລະ ລັດຖະບານປະສິນ. ແຕ່ດອນ ຈັກກະພັດອານຸລິກາ ຊັ້ນຍຸດໃຫ້ ສະດັດຈຳ ສຸວັນນະຍຸນາ ປະກາດອ້າວວ່າ ຈະລືບລ້າງ, ແຕ່ອານຸລິກາ ນັ້ນຊ້າຂໍເປັນແນວອນນ. ອັນນັ້ນ ແນວການກະກຽນ ຫາງສອງ ເພື່ອປິດບັງໃຫ້ ວິນອຸບາຮຍົກຍາຮກໍລັງນັ້ນ ເຂົ້າໃນກອງຫະຫານຝ່າຮອງຫາ ຫາງຮູບນອກຫານ, ແຕ່ຫາດແຫ່ແລ້ວ ຍັງຈົງເປັນບັນດາ ວິນກອງ ກໍລັງພື້ນສົດຄືກ່າວ ແລະ ພວກເຈົ້າກວາງວານຸລິກາ ຍັງສືບຕໍ່ໃຊ້ນັ້ນ ເພື່ອຂ້າເປັນ ອັນແຫ່ງ ປະຊາຊົນ ແລະ ຮູກຮານປະເທດເຮົາ. ຄ່າປະກາດດ້ວຍກ່າວ ເປັນຫຼັງຈຳ ເພື່ອງລວງຫາງສອງ, ຫຼົງ ເປັນການຕ້ານກັຍຄ່າປະຫວັນຊວບທຳ ຂອງບັນດາກໍລັງຮັກຊາດ ແລະ ກໍ່ເພື່ອຈະປະຕິສົດ ຄວາມນຸ່ມາດປາກະທຳ ອັນແຮງກ້າ ຂອງປະຈາຊົນ ບັນດາຊົມຊາດ ທີ່ຢ່າກປິດປ່ອ ລູກຫານຂອງຕົນ ໃຫ້ກ່າຍຄືນນາຫາຄອບຄົວ ແກໍມາຫາກິນ, ຫຼຸດພນອນຈາກການບີບັງລົບ ໃຫ້ໄປຕາຍ ເພື່ນປະໂຫຮດ ຂອງຈັກກະພັດອານຸລິກາ ແລະ ລູກນີ້. ຢູ່ອ່ອງປະຊຸມຝ່າຮ ພອກຫານ ໄດ້ອອກຄວາມເດັ່ນຢ່າງໜະລຸນນະລອດ ກຽວຫັນກາບແວກ້າງ ກໍລັງພື້ນສົດ ໂດຍແນ່ນຕ້າງປະເທດຈົດຕັ້ງ, ລ້າງເກົດ ເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຜົນທຳນວ່າ ຂອງສະດັດຈຳ ສຸວັນນະຍຸນາ ທີ່ປະກາດວັດກັນ ໃຫ້ເປັນເລື່ອງ

ແລ້ວໄປ. ຖາກົ່າລັງພົມແດ ເຊື້ອມນ ເຢັນຫຼັຈິດຫົວ, ອໍານວຍເອີ້ນ ອາກບໍ່ໄດ້ເລີກລາວ, ເຮັດຜວງໄດ້
ຈົງຈະຢູ່ດິຈີ້າ ການກ່ຽວຂ້ອມ ທາງດໍານການພະຕານ ຂອງອານຸລິກາ ຢູ່ລາວໄດ້ ? ເວົ້າລວມພລວ, ຄຳປະກາດ
ຕາງໆ ຂອງສະແດດເຈົ້າ ສຸວັນນະພູນາ ຕວາງແລ້ວນ ກຳ ດວາມຄົດຄວາມເຫັນ ຂອງຝ່າຍພວກທ່ານ ທີ່ກາວໃນກອງ
ປະຊຸມ ກໍໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢ່າງພຍວົ້ວຳ ຝ່າຍພວກທ່ານ ໂດຍແນ່ນ ສະແດດເຈົ້າ ສຸວັນນະພູນາ ເປັນຫຼັ້ນ້າ
ບໍ່ມີຄວາມຄົດຄວາມເຫັນວ່າໃດ ທັນລັກຄະນະກຳສ້າງ, ແລະ ບໍ່ມີຂໍສະເຕນວ່ານໃດ ທີ່ສົມຕະດສິນຜົນ ພໍ່ທ່ຽວໃຕ້ ບັນດາ
ກໍ່ໄລ້ຮັກຊາດ ຜິຈາລະນາ ແລະ ຮັບເອົາໄດ້. ມອກນັ້ນ, ພວກທ່ານ ຍັງສະແດງທ່ານ ເປັນເຈົ້າໃຫ້ມາວໄຕ,
ບໍ່ມີບໍ່ ບາງລາວຍັງໄດ້ປັນເລືອງຂອນ ພ່ອບໍ່ເຍື່ອນ ໃຜຮາສັກເຮົາ ບັນດາກໍ່ໄລ້ຮັກຊາດ. ເປັນວ່າຈະແຈ້ງວ່າ
ຝ່າຍພວກທ່ານ ໄດ້ຕັ້ງໃຈຂັດຂອາງ ບໍ່ໃຫ້ກອງປະຊຸມຄົບຫຼັນໆ, ມີຫຼາຍຕ້ອ ພວກທ່ານຊີ້ພັດຊຸວ່າ ຈະເລີກໂອງປະ
ຊຸມ. ສະນັ້ນ ຖ້າການເຈລະຈາຕາກູດສະວັກ, ຝ່າຍພວກທ່ານ ກຳ ສະແດດເຈົ້າ ສຸວັນນະພູນາ ຕ້ອງເປັນຜູ້ຮັບ[໨]
ຜິດຊອບຕໍ່ ປະຊາຊົນ ແລະ ຕໍ່ຖາງສົງຫົວໄປ.

ສ່ວນ ຄະນະຜູ້ແນ່ນ ບັນດາກໍ່ໄລ້ຮັກຊາດ ຈະພະຍາຍານໃຫ້ຖຸກຄວາມສາມາດ ຂອງຕົນລຶບຕ່ອະຫັນ
ຊຸມຈາງ ເຮັດໃຕ້ ຝ່າຍພວກທ່ານ ເຂົາໃຈຢ່າງຫຍຸງພໍ ກ່ອກກັບ ບັນດາຂໍສະເຕນີ ອັນສົມຕະດສິນຜົນ ທີ່ພວກຂ້າພະ
ເຈົ້າໄດ້ວ່າງອອກ. ຫວັງວ່າ ຝ່າຍພວກທ່ານ ຈະຮູ້ແຈ້ງ ສະພາບການຕົວຈິງ ຂອງປະເທດເອົາ ໃນປະເງົນ, ປະ
ລະ ຄວາມໃປ່ັນ ຢ່າກກົນກົນ ບັນດາກໍ່ໄລ້ຮັກຊາດ, ຢ່າກເຈລະຈາ ໃນທ່າແຮງ ແລະ ປະລະ ທ່າທີເຕົາປູປ
ເອົາວັດ ແລ້ວຈິງໃຈ ເປັນສາຫາລື ແລະ ພິຈາລະນາ ຂໍຂະເຕນີ ແລ້ວ ຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ກຳ ຄວາມເຫັນ
ຕົວຈິງຕ່າງໆ ຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ທີ່ໄດ້ສະເຕນີ ໃນວາລະປະຊຸມ ແຫວ້າ ອຸດ ຢ່າງເອັນງວດ ເພື່ອໃຫ້ກອງປະ
ຊຸມ ສາມາດ ລືບຫຼັນ້າໄປໄດ້.

H. H. House

ບົດປະກອບທຳຕັ້ງທີ

ຂອງ ທ່ານ ພູນ ລືປະເສີດ, ຕົວໜ້າ ຄະນະຫຼວງແນວ
ກາວໃນອາລະປະຊຸມ ແຫ່ງທີ ອົດ (ໃນວັນທີ ۱۶/۱/ຈອງກິງ).

16 JAN 1973

ບັນດາທານ,

ໃນວາລະປະຊຸມຄົວກ່ອນວິ, ຄະນະຫຼວງແນວ ບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ ໄດ້ເວົາຢ່າງຈະແຈ້ງ ຫຼາຍະໂຫຼາຍາຮົມ
ແລ້ວ ອາ ການຮູກຄາມ ຂອງຈັກກະພັດອາມລົກາ ແນ່ນີ້ແຕ່ເຖິງສາກເຫດ ຂອງ ທຸກສະໜາຍການເຈົ້າຕົວ ແລະ
ສົງຄາມຢູ່ລາວ ກ່ອນຫຼຸກຄວາມເຈັຍເປັນ ລົມຕາອ ຂອງ ຢະຊາເດີນເຮົາ. ແຕ່ວົກທ່ານ ສົງດັກນ ພົກປັນຄວາມຈົ່ງ
ແລະ ຂວາມຖະຫົນວິວ ທົວ "ຫວັດນານຮູກຄາມລາວ" ຫົວມກຜົນປົກປົກ ແລະ ແກ້ຕົວໃຫ້ແກການ ຮູກຄານ
ຂອງ ຈັກກະພັດອາມລົກາຢູ່ລາວ.

ກ່ອນຫຼຸກຄືນໄດ້ຮູ້ແລວ, ປະເທດຂອງພວກເຮົາ ເປັນປະເທດນົດ ແຕ່ມີຊັບໃນດິນ ສິນໃນນີ້ ຢ່າວຫຼວວຫຼາດ.
ນີ້ອັກງຸດິບ ປະເທດຍຸທະສັດ ອັນເປັນໜັນທານ ທີ່ຈະເປັນທີ່ສຸດ ໃຫ້ແກ້ວຸດສະຫະກໍາ ຂອງອານຸລົກາ ເປັນທີ່ນ ຖອ
ສະຕັນ, ອຸຍລານີ່ຍືນ. ປະເທດເຮົາເປັນທົງລົກືນ້າ ທາງດ້ານທະຫານ ຢູ່ອ້າຊີ ອາຄະນ, ມີຈາກສອນ ຕິດກັບຫຼາ
ປະເທດ, ເປັນຫຼື້ ລະຫວ່າງ ໃຫ້ ກັບ ຫວັດນານ ແລະ ຈົນ, ຍ້ອນແນວນນ, ໃນ ວັ ກ່ອານີ້ນັ້ນ, ໃນສາກ
ທາຂອງ ຈັກກະພັດອາມລົກາ, ປະເທດລາວກໍ່ ບັນດາປະເທດອິນດຸຈົນ ມີຄວາມສຳຄັນເປັນພິສດ ສະເໜກະຍຸດ
ທະສາດກວນໄລກ ຂອງອານຸລົກາ.

ນັບແຕ່ປີ ۱۹۴۰ ມາ, ນາງຝິນ ເຣືອໂອກ ອ. ເລີ (V.Lesly), ເອກັກຄະລາຊະຫຼຸດ ອາ
ມລົກາ ຢູ່ວິຈີ (Vichy) ໄດ້ເວົາກັບ ເປັນ (Pétain) ຢ່າວຈະແຈ້ງ ຕິດຈັດຈານີ້ ຂອງ
ລັດຖະບານອານຸລົກາ ທີ່ຢ່າກຍິດເອົາ ອິນດຸຈົນ ຈາກກໍານີ້ ຂອງຍື່ນຸ່ມື້ນ; ໃນປີ ۱۹۴۵ ປະທາມກິ່ນຕີ ອາມລົກາ
ໄລເຊີຍວິນ (Roosvelt) ຍັງໄດ້ເວົາແຈ້ງຕົ້ນວ່າ "ບໍ່ຈະເປັນສົງອິນດຸຈົນດິນໃຫ້ຝຳລ່ວງ, ແຕ່ຫຼົງເຮັດໃຫ້ອນ
ດຸຈົນ ຍູ່ໝາຍໃຫ້ການ ອາລັກຂາ ຂອງ ອານຸລົກາ". ທ່ານ, ອາງແຊັນຫາວ ແລະ ດາລັດ ປະບົບຮຽບປະເທດລາວ
ດີກັນກັບ "ກະດອນອັດແກ້ວ ຢູ່ອ້າຊີ ອາຄະນ", ເປັນ "ທົງຂ່າຂະແຂວ້ນທີ່ນັ້ນ ໃນຍຸດທະສາດກວນໄລກ ຂອງອາ
ມລົກາ" ແລະ "ເຮັດໃຫ້ລາວກາຮເປັນ ບ່ອນທານ ກອນນຸ່ມື້ດີ ແລະ ບ່ອນປິນໃຫ້ ຍິ່ງໄກ ຂອງໄລກສີລື".

ລຳທະໜູວຕ່າງໆ ຂອງບັນດາຢູ່ກໍາອຳນາດອານຸລົກາ ທີ່ໄດ້ເວົາກັບຫຼົງເຕີງ ພຮງແພານນາກສ່ວນມົງ
ໃນບັນດາ ຫຼັກຖານ ກ່ອນກັບການຮູກຄານ ຂອງອານຸລົກາ ທີ່ໄດ້ລົດໄລ່ນາຕັ້ງ ອັດ ກ່ອນທີ່ສົງຄານໄລກຄົງທີ່ສອງ
ຍັງບໍ່ເປັນຢຸດເຊິ້າ ແລະ ໃນເວລາທີ່ປະເທດລາວ ຍັງເປັນຫົວມີອ່ອນ ຂອງຝຳລ່ວງຢູ່ ກົມຊຸາວ ອັນທີ່ນັ້ນດອດຮອ
ຂອງ ອານຸລົກາ ນັບແຕ່ສົງຄານໄລກຄົງທີ່ສອງ ນາດຕິງປະຊຸມ ແນ່ນດັບສູນບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດລາວ, ຢູ່ນສະດິນ
ແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ປະເທດເຮົາ ກໍ່ ບັນດາປະເທດ ອິນດຸຈົນອິນວ ກາຮເປັນຫົວມີອ່ອນຂັ້ນແບບໃໝ່ ແລະ ຊານທີ່ກ່ອງ
ການ ຂອງອານຸລົກາ ທີ່ມອນຢູ່ໃນ ຍຸດທະສັດ "ສາງຫຼຸງກາະ ແລະ ຜົນຝົງທະລະ" ຂອງອານຸລົກາ, ອິນດຸຈົນ ເປັນ
ທີ່ນັ້ນ ໃນສອງຖານທີ່ເປັນ ພົມຂົວໃນທະວີບ ເຫັນອິນດົງ ດາລັດ (Drilles) ໄດ້ປະກາດອອກ ໃນວິນ
ທີ່ ۶/ໜ/ແລ້ (ເຕີກິ້ວີ ແມ່ນຫົວຂົວຫຼັງແຕ່ ອາຊີ ຖາເວັນອອກສ່ຽງເຫັນລົງ ແລະ ອິນດຸຈົນ ແມ່ນຫົວຂົວຫຼັງສົງ ແຕ່
ອາຊີ ອາຄະນຂົມໄປ).

ໃນການກະທຳຕົວຈິງ, ຕ່ົ້ນຝະລັງຈີກອ່ອນເມນ ໃນສິ່ງຄາມອື່ນດູຈືນ, ອາເນລິກາຊັ້ນັດໄດ້ຍ່ວງຕົນເຂົ້າລາວ, ຕອຫດນາມ ແລະ ກໍາມູຊາ ເຫຼືອຮ່າກາວ. ໃນປີ ໧໗ແລ້ວ, ອາເນລິກາໄດ້ສອງໃຊ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ, ຕົມບິຫ້ພະລັງ ເຮັດວຽກ ເຊັ່ນທີ່ເອີ້ນວ່າ "ນອບຫນາກໂອກະລາດ" (ເອກະລາດບ່ອນແປງ) ໃຫ້ລາວ, ຕອຫດນາມ ແລະ ກໍາມູຊາ, ໃນປີ ໧໗ແລ້ວ ໃຫ້ຈົດຕົວ "ບັນດາປະເທດ ແຮທະພັນ" ເພື່ອໃຫ້ອາເນລິກາ ມີຂ້ອງກິ່ງ ເຊັ່ນອານຸສັນຍາ ກັບປະເທດເຫຼື້ານ ແລະ ໃຫ້ຂຽນວ່າ ອາເນລິກາມີສິດປະກອບສ່ວນໃນການ ປ້ອງກັນອື່ນດູຈືນ. ເປັນອັນວ່າ ອາເນລິກາໄດ້ສ້າງໝາມກົດໝາກຍົມລືບຫຼວມ ໃຫ້ແຕ່ງຫຼຸກການເຄືອນໄຫວ່າ ດຊກຊື່ນຫາວັດກຳນົດສະຖະກິດ ແລະ ການທະຫານຂອງເຂົ້າ ໃນເຕັກຫຼາກ ຂ້ອງເປັນລົມຄາຂັ້ນ ຂອງປະປ່ງລົງ.

ເນື່ອຖືກປະລາໄຊ ໃນການຊອກຫິລາກ ກອງປະຊຸມເຊີ້ນວ່າ ປີ ໧໗ແລ້ວ ກ່ອວັບໃໝ່ຈືນ, ອາເນລິກາຈໍາຕ້ອງໄດ້ອື່ນຍອນໃຫ້ພະລັງ ເຊັ່ນສັນຍາເຊີ້ນວ່າ, ແຕ່ຍັງໄດ້ວາງເວົ້ວອນໄຂ ກໍ່ຂອອກ ໃນນັ້ນກົມບັນດາເວົ້ວອນໄຂ ທີ່ແນໃສ່ເປີດປະຖຸ ໃຫ້ແຕ່ງກ່ານຮູກຄາມ ຂອງອາເນລິກາ ເຂົ້າລາວໄດ້ຮັກວິດ "ຕ້ອງຮັກສາລາວ ແລະ ກໍາມູຊາ ໄວຢ່າງລືບຫຼວມ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ມີການຈຳກັງໄດ້ ກ່ອວັບສິດ ໃນການກ່າວງກໍ່ລັງ ເນື່ອປົກປັກສາ ເວັນປອດໄພໃນປະເທດ, ສິດນຳເອົາອາວຸດເຂົ້າ ແລະຂອງຂໍເອົາທີ່ເປົກສາ ຂອງເບັນດາປະເທດນອກເຂົ້າລາວ, ກໍາມູຊາ ແລະ ສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອຂອງ ຕອຫດນາມ" ທາມເປັນ "ການຢຸດເຈົ້າສິ່ງຄາມ", ຂອງ ຈັ້ງລາງວຸງ ແລະ ເດືອີແລ (J.Lacouture et Devillers) ທີ່ພົມຈຳຫນໍາຍັກ ໃນປີ ໧໗ແລ້ວ.

ການຫວັງ ເອົາສິດດີ່ງກ່າວຂ້າງເຫິ່ງ ຂອງອາເນລິກາ ພຶນທີ່ ແມ່ນກອນເວົ້ວອນໄຂໃຫ້ອາເນລິກາເຂົ້າ ຜົນບອນຂອງປະລັງ ເພື່ອປະຕິບັດລັດທີ່ມີ ຊະເລືດທີ່ມີຂໍ້ມູນແບບໃຫມ່ ຂອງອາເນລິກາຢູ່ລາວ ທາມຕະບັບທີ່ພອກເຂົ້າຕີຣີຮັດນາ.

ແຕ່ປີ ໧໗ແລ້ວ ເຖິງປະຊຸມ, ອາເນລິກາ ໄດ້ຕະຫຼາດຂ່າງຮູກຄາມລາວໄດ້ຮັກວິດ ໄດ້ສິນທີບຸກຄෙລ່ຽນ ການທະຫານ, ການມື້ອງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ວັດທະນະທຳ. ບາງໄລຍະ ອາເນລິກາໄດ້ໃຊ້ການພື້ນແປ ໄດ້ສັນຕິປັນຕົນທີ່, ມີຍາງໄລຍະກໍ່ໃຊ້ ສິ່ງຄາມເປັນຕົນທີ່ ເຊື່ອຫວັງດັນມອດ ບັນດາກໍ່ລົງຮັກຈາດ ແລະ ເຈດຈຳນົງ ເອກະລາດ ເປັນເຈົ້າຂອງຕົນໂອງ ຂອງປະຊາຊົນເຂົ້າ ເຊື່ອວາດຈະແບ່ງເປັນ ສອງໄລຍະ:

ໄລຍະຫັນໆ ແລ້ວ ປີ ໧໗ແລ້ວ ເຖິງ ປີ ໧໗ແລ້ວ

ທຸກຄົນຈົງຈໍາໄດ້ດີວ່າ: ໃນເດືອນ ੮/໧໗ແລ້ວ, ດາວັດ (Dulles), ລັດຖະມົນຕີກະຊວງການຕາງປະເທດ ຂອງອາເນລິກາ ໄດ້ນາລາວ ເພື່ອປົກປັກສາຫຼັກ ທ່ານ ກະຕາກ ໄດ້ນສະໄສລົດ ກ່ອວັບກຳການນ້າງແສ້ນຍາຕຸ້ນຍົດວິ່ນ ປີ ໧໗ແລ້ວ. ຢັງຈະເກີນ ທ່ານ ກະຕາກ ກໍ່ໄດ້ເປີດຜົນ ຕົ້ນກ່ານນັ້ງສິນວ່າ ອາເນລິກາ ຈະໄດ້ກ່ອງນຸ່ມ ງ່ອຮັບເຈົ້າໄລຍ້ວິດ ທາງດ້ານທະຫານ ແລະ ເສດຖະກິດ ແລະ ລາຍຈ່າກຫັງໜົມດີ ທາງທະຫານ ແລະ ໄດ້ຊຸກຍຸ່ມ ກໍ່ລົງຫະການບູາໃຈນີ້ແຂ້ ສອງຜຂອງເຕົກໄລ່ ຂອງບັນດາກໍ່ລົງປະເທດລາວ. ແຕ່ຍົນທີກປະລາໄຊ, ລັດຖະມົນຕີກະຕາກຈົງຈໍາໄດ້ລາຍກຳ ແລ້ວສະດັດເຈົ້າ ສູວັນມະພູນາ ຈົ່ງໄດ້ຂົນແທນ, ແລະ ຍອມເຊັ່ນສັນຍາວ່າຈັນປີ ໧໗ແລ້ວ ກັບຝ່າຍປະເທດລາວ. ບົນພົມຊານນັ້ນ, ລັດຖະມົນຕີກະສິນຜ່ານທີ່ຊາດຄູດທຳອິດ ກໍ່ໄດ້ຮັບການຈັດກະຕົວຂັ້ນ.

ແຕ່ອາເນລິກາ ແລະ ພວກຂອງເຈັດ ອັ້ນັດໄດ້ໂຄມລົມ ລັດຖະມົນປະສິນຫົວຊາດນັ້ນ, ແລ້ວດີ່ເອົາທົມພູມ ຂະນະນະນິກອນ ແຂນກຳຈຳນັ້ນດັກ, ກັກຂ້ວຜູ້ນຳ ຂອງເປົກປັກສະເຫຼີມລາວ, ປິດອາວຸດກອງພັນຕົວຕະ ຂອງກໍ່ລົງທະບຽນລາວ, ແລະ ກໍາມູຊາຄານນົມໃຫມ່. ພາຍລຸ່ມນາ ໄດ້ໃຊ້ ພູມ ທົ່ນສະຫວັນ ແລະ ອົງໄສ່ພວກກໍອງກຳນົດໃຫ້ ເປີດ

ພາກສິນຍາມ ၁၃၈, ၁၄၉, ၁၅၀ ໂມບຣແລ, ພັກໄດ້ຖືກປະລາໄຊ ຢ່າງເຈັບແສບ. ຍຄນແນວນ, ອາມລຶກາ ແລະ ລູກທີ່ຈະໄດ້ວານຊັ້ນເນື້ອກະຊົນຢູ່ປີ ၀၈/၁၆ ແລະ ສົມຍາຕ່າງໆ ກ່ອວັນລາວ, ຈັດຕັດລັດຖະບານປະສົມແຫ່ງຊາດ ຊຸດຜົງວັນຍາ.

ໄລຍະທີ່ສອງ ເລີ່ມຕົກການເຊັ້ນລັນຍາປີ ၀၈/၁၆ ຈົນຕົງປະຈຸບັນ.

ພາກສິນຍາມຊົນຢູ່ປີ ၀၈/၁၆ ໄດ້ຊັ້ນກັນ ແລະ ລັດຖະບານປະສົມແຫ່ງຊາດ ໄດ້ຖືກຈັກຕົວຂຶ້ນ ກະຊວງ
ເຕອນເຕາມນ, ໃນວັນທີ ၁/၄/၀၈/၁၆, ພະນະທານ ກິນ ພິນເສນາ, ລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ
ກຸ່ມກອານລຶກາ ແລະ ຖຸນີ້ ດາຕະຮຳ, ພາຍໃນກໍາລັງເປັນກາງທີ່ກິທ້າວະ. ພາວໃຕ້ການຊັ້ນກີ ၁၃၁ ເຊື້ອາ;
ກຸປະສົດ ໄດ້ຮັບລັດຖະປະການ ໃນວັນທີ ၁၃/၄/၀၈/၁၆, ໂຄມລົ້ມ ລັດຖະບານປະສົມແຫ່ງຊາດ, ກັກຂັງສະດັດເຈົ້າ
ສ່ວັນນະບູນາ ແລ້ວປ່ອຍໝົນ ໃຫ້ນາ "ດັດເປົງລັດຖະບານ" ສ້າງອຳນາດການປົກຄອງ ນິຍົມວານລຶກາ, ນໍາເອົາກອງ
ກົບອາກາດ ອາມລຶກາ, ກອງຫະຫານໃຫ ແລະ ກອງຫະຫານຫຸ້ມໃຈວ່ອນ ເຂົາມາຍຮູບຢ່າຍໜີ ຜົນແພນື້ນຄົມລາວ,
ດຳເນີນສິວຄານອັນປ່າດທຸນທີ່ສຸດ ແລະ ເຮັດໃຕ້ການຮູ້ການ ປະເທດເຮົາ ຍິດຍາວມາຕົງປະຈຸບັນ.

ບັນດາການ,

ຫຼົງຈາກພອກລານມີອ່ານ ແລ້ວໄດ້ຖືກປະລາໄຊ, ຈັກພັດທະນາມລຶກາໄດ້ດໍາເນີນການຮູ້ການ ປະເທດ
ເອົາຕະຫຼາດນາ, ພວກເຂົາໄດ້ປະກິບົດ ລັດທີ່ລ່າມເນື້ອງຂັ້ນແບບໃຫ້ໆ ຕາມແບບທີ່ພວກເຂົາເຕີດໄດ້ຮັດນາ ຢູ່ທະວິບ
ວານລຶກາ.

ລັດທີ່ລ່າມເນື້ອງຂັ້ນແບບໃຫ້ໆ ວັນໂຫດທະນ ຂອງວານລຶກາ ຢູ່ລາວໄດ້ຊັ້ນຕົວຢູ່ໃນເປົ້ອກ "ຄອກລາດ",
"ເປັນກາງ" ແບບປອນແປງ ເຊິ່ງແນ່ມວານລຶກາອອງ ເປັນຜັດແປງແຫ່ງຕົວໃຫ້.

ຄວາມສັນຕະພາບ ເຕີດໄດ້ຮັດນາ ຢູ່ບ່ອນນອນງ, ອາມລຶກາໄດ້ໃຊ້ "ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ລະບົບ ທີ່
ເປົ້າກຳສາຂອງເອົາຢູ່ລາວ, ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ວຍກໍາອ ແມ່ນໃຫ້ໄວໂຫຼ້ສຸດ ຖ້າຄິດສະເລ່ອງ ປະລິມານວາວຸດ ແລະ ສິ້ນຄ້າ
ໃຊ້ເຕັກລະຫວ່າງ ຮຶນໄດ້ຮັດໃຕ້ລົມລາວ ທີ່ບໍ່ຈະເວີ້ນ ຈຳນວນບັນຫຼຸງ ທີ່ຖືກຫົວໄຫຼຍບ່ອນນີ້ ຕາມວິທີປະນາມສຶກປີ ၀၈/၁
၀၈/၁၆, ການຊ່ວຍເຫຼືອ ຂອງວານລຶກາ ໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງວອງຈັນ ທີ່ຄວບຄຸມປະຊາຊົນ ພຮງແຕ ၁ ລ້ານ
ກ່ອາລົມ, ກໍາໄກມີເງິ່ນ ၄၀၀ ລ້ານໂຄລາ, ໃນນັ້ນ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ຫາງຫະຫານ ໄດ້ກວນທີ່ວິ່ນ ມີເງິ່ນ ຫາ ມັກນ
ລ້ານໂດລາ), ການຊ່ວຍເຫຼືອອາວຸດ ແນນພນຖານອັດຖຸ ແມ່ນວັດລຶກາ ອຸກຍຸ ຕົມລາວຂາດືນລາວ, ການຊ່ວຍ
ເຫຼືອສິ້ນຄ້າ ແມ່ນວັດຖຸ ເພື່ອໃຫ້ອາມລຶກາ ຄວບຄຸມພນຖານຮັດຖະກິດ ອັນຫຼ້າຫຼັງ ຂອງລາວ ແລະ ສ້າງຊັ້ນຊັນ
ມາຮັດທີ່ຈຳຫັນກາດ ຫົດຕັ້ນ ເປົ້າຫຼັດຜົນນັບຍອາມລຶກາ, ສ້າງພນຈານສົງລົມ ໃຫ້ແກ່ ລັດທີ່ລ່າມເນື້ອງຂັ້ນແບບໃຫ້ໆ
ຂອງວານລຶກາ ຈາກການຊ່ວຍເຫຼືອ ຫາງດໍານະສົດຖະກິດ, ອາມລຶກາ ໄດ້ກ່ອວນປັ້ນປ່ອນ ຫາງດໍານະການນີ້ອງ
ແລະ ຂະຫວາງການດໍາລົງຊື່ອົດ ແບບອາມລຶກາ, ສ້າງຈົດໃຈນິຍົມ ນັບທີ່ ອາມລຶກາ, ຢ້ານອາມລຶກາຮັດໃຕ້
ດິນຈຳນວນນີ້ ທີ່ຖືກຫົວໄກວ່າສະຫຼຸບກະຫຼາມການ, ນິວຳນຳມາດໃນສົງລົມ ແລະ ສ້າງຂອກນີ້ ໃຫ້ການເປັນຫຼຸກນີ້ ຢູ່ເອົາ
ການ ເຂົ້າວັນຍາ ໃຫ້ແກ້ຈັກພັດຕາມລຶກາ.

ບັນດາການ ແຫ່ງການຊ່ວຍເຫຼືອຫາງຫະຫານ ແລະ ຫາງພິມລະຮັບໂອນ, ອາມລຶກາ ໄດ້ຈຳຕົວ ລະບົບ
ທີ່ເປົ້າກຳສາຂອງ ແລະ ພິນລະຮັບໂອນ ເພື່ອເປັນຂອງວັດໃນເບືອງທັນ ໃຫ້ອາມລຶກາ ກວດກາການຊ່ວຍເຫຼືອ

ລະບົກຄອດເຂົ້າ ກວດຄາດູກຄາມຕະຫຼາມໄຫວ່າ ທາງການຕື່ອງ, ການທະຫາມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ວັດທະນະທຳ 229 ລາວ. ພວກເຂົ້າເຄີຍໄດ້ຢູ່ນຸ້ມ ຢູ່ແລ້ວຍ, ນັບແຕ່ປັນອົງການ ເປົ້ອໃຈ້ (PEO) ໃນປີ 1975, ຂະຫວາດ ດອກນາເປັນ ແລະ ອາຍາດ (NAAG) ແລ້ວການນາເປັນ ອຸດຊອນ (USOM), ແລະ ຫຼັງຈາກສັນຍາເຊີ ແມ່ວິ່ນ ອຸດຊອນ ນາຕົ້ນຢະຊຸມ ປົ່ນເປັນ ອຸດແຊດ (USAID), ອາມລິກາ ໄດ້ຈັດຕັ້ງກົງຈັກຄວນຄຸມ ລໍາ ເນື່ອງຂັ້ນແຍບໃຫ້ ຂອງພວກເຂົ້າຂຶ້ນ ທີ່ລໍອມປູ່ໃນຮຸບ ອົງການສາກົນ ຈ່ອງເຫື້ອທາງດ້ານ ສັດຖະກິດ, ພາຍໃຕ້ ການຊັ້ນທີ່ ຂອງເອກົກຈະລາຊະຫຼຸດ ອາມລິກາ ຢູ່ວຽງຈັນ ເຊິ່ງເປັນນາຍົກພູ້ທຳມ່ວຢູ່ລາວ.

"ອົງການ ອຸດແຊດ (USAID) ມີຜະນົກການຕົ້ງ ຖ.000 ອິນ ລວມທັງຂະແນນວິກະສິກຳ ພັດຍະ ນາຊົນນະບົດ (IVS), ອຸດສະຫະກຳ, ການຕົ້ງ, ສຶກສາ, ໂຍຫາ, ຜະນາຄານ ໄດ້ຈັດຕັ້ງຂຶ້ນ ອົງຈັກກົບ ວຳ ນາດການປິກຄວວວອຮວຈັນທຸກຂັນ. ມັກນັ້ນ, ຍັງມີຂະແໜງວ ທະຫາມ ແລະ ທຳມະດູດ ເພື່ອຊັ້ນທີ່ ກອງທັບ ແລະ ຕຳ ພູດລາວ, ມີຂະແໜງວ ເພື່ອປົກປິດໃຫ້ ເຊື້ອົາ "ຊົນຈຳກວ່າຕັ້ນບິດລັບ" ແລະ ອາວຕາ ນ້າງນັກຈິບສອດແນນ, ມີວິການ ຢຸ່ສົດ (USIS) ເຊິ່ງເປັນອົງການ ລະດົມຈຳດີໃຈ, ມີລື້ສັດ ແລ້ວອາມລິກາ (Air America) ແລະ ພື້ນສັດ ກົງຕື່ມືວຕາມ ແອແຊກວິດ (Continental Air Service) ເຊິ່ງເປັນອົງການລໍ່ລວມເລີ່ມ ສິ່ງ ທາງອາກາດ ໃຫ້ທະຫາມ.

ຕັ້ງທີ່ມີຄູ່ງາມ ແມ່ນການທີ່ດລວງ ຫາວດັກນະໂຍບາຮ ລໍາເນົມວ່ອນແຍບໃຫ້ ຂອງອາມລິກາ ທັນຄວາມ ທັວ່າ ບູາງທີ່ສຸດ ແມ່ນໄສສ້າງກົງຈັກປິກຄວວ ຂອງອາມລິກາ ຢູ່ຖ້າງປະເທດ. ບູ້ທີ່ກໍາອຳນົດສູງສຸດ ໃນການປິກຄວງ ສັນ ແມ່ນ ເອກັດກະລາຊະຫຼຸດ ອາມລິກາ ເປັນຫຼັກພື້ນຊອບ ຫາວດັກນະໂຍບາຮ ໂດຍລືມທີ່ບັນດາຕົ້ນໄຫວ່າ 229 1975, ພະນັກການ ທະຫາມ ອາມລິກາ, ບື້ລື້ສັດ ແລ້ວອາມລິກາ ແລະ ບື້ລື້ສັດ ກົງຕື່ມືວຕາມ ແອແຊກວິດ ພະນັກງານ ຂອງອົງການຈ່ອງເຫຼື້ອ ຂອງອາມລິກາຢູ່ລາວ.

ກົງຈຳປິກຄວງອາມລິກາຢູ່ລາວ ຮູບນອກແນ່ນ ອົງການສັດຖະກິດ ແລະ ເຊິ່ງລູ່ຫຼາຍໃຕ້ເສື້ອ "ທ່າງ ປະເທດ" ເພື່ອຮັດໃຫ້ ຫຼືລົມງົງຢ່າງວ່າດາຣ. ນາຍພິນປະລົງ ຮັງລິນາຈາ (H. Navare) ກໍ່ໄດ້ສັງເກດໃນ ທັນທີ່ນ ໄດ້ວ່າ: "ຢູ່ລາວປະຊຸມ ບໍ່ມີຜູ້ສໍາເລັດລາຊະການ ອາມລິກາ ແຕ່ຫາກນີ້ຫຼຸດ ອາມລິກາ, ທ້າຍໄດ້ຮັບອະ ນຸ່າດ ຂອງເມື່ອ ອະກວານວັນໃດ ກໍ່ຮັດບໍ່ໄດ້, ມັນແນ່ນ ລັດທີ່ລ່ານໍ້ອງຂັ້ນຂອງເວັ້ນໂກລາ". ແຕ່ນາຍພິນລໍາມື່ອງ ສັນ ສັນ ກຽດຕູ້ລາຄາຄົມອນ, ເຮັດແນວໃດ ຂອງທ່ານ ທີ່ເປັນຄົມລາວແຫ້ງ ຈົ່ວມາປົກປິດ ການຮູກການ ລໍາເນົມວ່ອນ ແຍບໃຫ້ ຂອງອາມລິກາຢູ່ລາວ. ຄວາມເວົ້າວັນນັ້ນ ນັ້ນສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ພວກທ່ານ ເປັນຄົວງມືປະຕິບັດ ລັດທີ່ລ່ານໍ້ອງຂັ້ນແຍບໃຫ້ ຂອງອາມລິກາໄດ້ກົງ.

ເວົາລວມແລ້ວ, ກໍ່ເຫັນວ່າ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ປະລາໄດ້ມາຫຼັງຫຼາກຮ້ອງ. ອາມລິກາໄດ້ສຳລັບ ສ່ວນໄດ້ສ່ວນ ສັນວ່າ ໃນການກໍ່ສ້າງກົງຈັກປິກຄວງມີດົງກ່າວ.

ຫຼັງຈາກປະລາໄດ້ໃນການສ່ວຍໃຫ້ ທ່ານ ກະທາງ ແລ້ວ, ອາມລິກາໄດ້ໃຫ້ານ ພູດ ຊະນະນິກົມ ເປັນ ໃຫ້ໄຟ ສ້າງລະບອຍ ດັບຄົວຜູ້ກາດຢູ່ວຽງຈັນ ເຊັ່ນດອກກັນກັບ ໂວດິນຢັນ ຖຸ່ມໃຈວ່ອນ ເບື່ອນຍິຕ້າງ ບັນດາ ກົງລົງຮັກຊາດລາວ, ແຕ່ກໍ່ຢູ່ຈຸກປະລາໄດ້ວິກ. ອາມລິກາຈຳກັງດິຈິຕິ "ຄົມເກົ່ວ" ດີ ພູມ ທີ່ສະຫວັນ ທີ່ເປັນ ສັນ ສອງກັບ ຈອນພື້ນ ສະລົດ ຕະນະລັກ ຢູ່ປະເທດໃຫ້ທາງກ່ອນ ແລະ ໄດ້ໃຫ້ ພິມທີ່ບັບ ກໍ່ໄລ້ປະຕິການຢູ່ລາວ ເປີດ ກ້ອວເວົ້າລານໄປທົວປະເທດ. ພື້ນຍັດຕິກັນນັ້ນ, ພາວຄົວຍາງຄາວ ພວກເຂົ້າຍັງນຳເອົາກວ່າທະຫາມອາມລິກາ

ແລະ ໄທ ກະໂຄດເຂາອາວ.

ນີ້ແສນໃບໄຟ ຫຼື ອົນສະຫັນແລ້ວ, ເຊື້ອາ ກໍໄດ້ປົມນາໃຊ້ ຕິມເປັນກາງ ແຜນໜ້າງແກ້ລັງເປັນກາງ ແຕ່ໃນຄອນອກ. ພອກເອົານີ້ໃຈດ້ວຍຄົມທີ່ຕັກໄຫ້ ໃດ້ ຖຸພະສິດ ຕັດລັດຖະບານ ໂຄມລົມ ລັດຖະບານ ປະສົນແຫ່ງຊາດສາມຝາຮ ເຊື່ອມໍສະບັບດັບຕົກ ສູ່ວັນນະໝູນາ ເປັນຫຼັມ, ຈັບສະດັດຕັ້ງຂ້າງຸກ, ໃຊ້ ທີ່ ທົດຊາງຈອບອຣ ແລະ ນາບຊູ, ສລວປ່ອແນນອອກ ຕາງເງື່ອນໄຫ້ ອອງວົກເຂົາ ເພື່ອບັນດັບໃຫ້ເປັນ ຕັດຖາມອາເມລິກາ, ຫາງເບື້ອກນອກອອນວາ "ລົດຈະຍານປະເສົນ" ດັດທະວານເລົວວ່າ ຈະຫຼອກລວງ ປະຊາຊົນນາງໃນ ແລະ ນອກປະເທດ ໄດ້ຢ່າງວ່າຮດກ. ມັນ ແມ່ນການຮະແດວຂອບຄອນກວນ ຂອງ ເຊື້ອາ ທີ່ໄດ້ປົມສະດັດ ເປັນກາງ ນານີ້ມີຄວາມເລິກາ ແລະ ໄດ້ສ້າງເບື້ອກມອກ ທີ່ ດີ ເພື່ອຍິກເປີດ ໃບແກ້ການຮູກຮາມ ຂອງຄານລຶກາຢູ່ປະເທດເຕົາ. ທີ່ "ຄວາມຕົ້ນໜ້າຕົມນັນ ແລະ ການຂາດປະໂດຍທີ່ຂາຍ ຂ່າວລັດຖະບານ" ຢັງດັລີງຕົງຕົວ ແລະ ຍັງຕຳກັດ ກ່ອນ ເວລາໄດ້ງໝົດ" (ນຶ່ດຫະປາສານ ຮັດຊະກິດ ຕາດເວັ້ນວອກໄກ ອະບັບທີ່ ၁၆/၄/ກອງ) ສະນັ້ນ ທີ່ເປົ້າສາວາເມລິກາ ຈົ່ງນີ້ມີນີ້ແລ້ວ ໃນອັນກາຣໃນຂອງລາວ.

ກະວັດທີ່ກໍ່ສ້າງກວ່າກວ່າທີ່ ໃຫ້ກາຮເປັນຄອງນັກທີ່ ຂ່າວລັດທີ່ມີວັນແບບໃຫ້ມືນ, ພວກເຂົາໄດ້ ພະຍາຍານ ກໍ່ສ້າງກວ່າກວ່າທີ່ ລາຊະ ອານາຈັກຂົມ, ຜັກວະຕັບມີ, ພາກຫຼັງທັກປະລາໄຊທັນກັງຫຼັມຮົມໜ້າບາກ ບໍ່ ມີນັ້ນໃຈສູ່ບີ ຕໍ່ໄປອີກ, ພອກເອົາກໍ່ເວົານາ ຕັດຫັນທີ່ ຮັກສາແມວຫຼັງ, ຜັກເຮັດບ່ອນ. ມົວເປັນດ້ວນນີ້, ເຊື້ອາ ຈຳຕ້ອງຕົ້ນມາສ້າງ "ກໍ່ລັງພື້ນສົດ" ໄດ້ກົງວ່າ ເຊື່ວເປັນກໍ່ລັງ. ທີ່ຂອນກັບ ການບັງຄັບບັນດາ ຂອງເສນາທີ່ ການກວ່າກວ່າ ລາຊະອານາຈັກ. ຜົວເມລິກາ ກໍ່ຢັ້ງຢູ່ໃນສະພາບ ຕີກສະຫົນນີ້.

ໜັງຈາກບັນຫຼິບ "ຮູກຮາດ" ເຊື່ມີການທິດສະບັບໃຫ້ຕື່ສຸດ ຂອງ "ທິດສະດີ ມີກະດຸນ ຢູ່ລາວ" ໄດ້ຖືກປະລາໄຊໃນຕົນທີ່ ອັກໂ, ກໍ່ລັງພື້ນສົດ ເຊື່ວເປັນກໍ່ລັງທີ່ນີ້ ໄດ້ອອນພຽງແສນຂວັນ ຢ່າວຫັນກົມໂວ, ອາມລິກາ ຊົກັດໄດ້ນຳເວົາ ກອງທະຫານໃຫ້ ເຂົ້າມາລາວຢ່າງຫຼັງວຽກ ເພື່ອກວບກຸ່ມເວົາພອກຫຼຸມ ອອກຈາກໄພດັນຕະລາກ, ອັນໄດ້ຮັດໃຫ້ໃບໜ້າຮູກຮາມ ຂອງຄານເມລິກາ ຍົງສົກແຜນແຕນ. ການສ້າງ "ກໍ່ລັງພື້ນສົດ" ທີ່ປະກອບດົວລັບ ບັນດາ ດາບຸກົມ ຈົ່າຊາດຕ່າງໆ ໄດ້ສະເໜະແຜນນີ້ ອົນຊາດສ່ວນນົກ, ຕົ້ນຕໍ່ແມ່ນ ອົນຊາດລາວສູງນີ້, ແມ່ນກົມຊູບາຮ ອັນຍາວນານ ທີ່ມີລັກສະນະຍຸດທະສາດ ຂອງວາມເມລິກາຢູ່ລາວ. ອາມເລິກາ ໄດ້ສົງທີ່ເປົ້າສາ ມາປະຈຳໃນກໍ່ລັງ ນັ້ນທັງໄດ້ປະກັບປົງດູດ, ເວັນຕິ, ເຄວູຂອງ ແລະ ການໃຊ້ຈາກໃຫ້ອັນຫວາງ "ຕຸສູ ແພວລາຊະອານາຈັກແມ່ວ ປີກຄອງຕົນໂອງ" ເພື່ອຕົວຢ່າພົນວ່າຈົ່າຊາດຄອງຫຼຸດ. ເລື່ອວ່າ ຈະເວົາໃຈໃສ່ກ້າວ ປຳມນນກຕາມ, ແມ່ນ ເນັ້ນກໍ່ຢັ້ງຢູ່ປະລາໄຊ, ແລະ ພົບຮາຍຂອງນີ້ ກໍ່ມີມີເສັດໃຫ້ອົນຊາດແນ່ງ ຈົກັດຍສູນໄປ ຍັນນະໄຍບາຮ ໃຊ້ ອົມລາວຂ້າຄົມລາວ ຂອງ ນິກເຈົ້ນ. ກະໂກ ເຕັກການີນ ບູແຕນ (E."Pop" Buell) ຂອງ ເຊື່ວເປັນດົນອາເມລິກາ ທີ່ໄດ້ຮັບປິດຊອຍ ຖຸກການຮ່ວມໃຫ້ວ ຂອງອົນນັ້ນໄດ້ກົງວ່າ ກໍໄດ້ກ່າວປະນາມວ່າ: "ພອກເພື່ອ (ດິມເພົ້ນ) ຂອງເຮົາຢູ່ລາວ ໄດ້ລົມຫາກຄົກລົງ ໂມສະການນາມຮົບ. ອົນເຮົາ ກໍຖຸກ້າຕາຮ ໃນຜົນຕະນົມດິນນີ້ ແລະ ອາມລິກາ ຂົນເວລາ ຈະຕະບູນແຫ່ນຄຸນເຂົາໄດ້".

ນອນຈອນສະກິ (Noam Chomsky), ນັກຂຽນວາມເລິກາ, ຍັ້ງສະຫຼຸບແຈ້ງໃກ່ວ່າ "ນະໂຍບາຮ ແສຍສະຫຼຸບ ຂອງອົນນັ້ນ ໃນສິງຄານ ທ້າມກອນນົມນິດ" ທີ່ອາດເລິກາ ໄດ້ປັບປຸງນາ, ແມ່ນທັດສະນະອັນຈິວ ຂໍ ຂ່າວຊາມທີ່ສຸດ ຂອງວາມເມລິກາ ຢູ່ອຸນດູຈົນ (ຫຍວອກຈາກ "ຮົວຄາມຢູ່ຫຼັບອາຊີ" ຂອງ ນອນຈອນສະກິ ທີ່ ພິມຈຳຕົມນັກ ປີ່ ອັກໂ). ອົມອາດເລິກາໂອງ ກໍ່ຢັ້ງກ້າວວ່າອານົມຈົ່ງ ສ່ວນໄດ້ສ່ວນໜີ່, ແກ້ໜ້າສະຫຼຸດກາຮ ພວກ

ທ່ານທີ່ເປັນລົບອາວ ຈົກ້າຍືດິກິໂຫຼດກຳ ຂອງອາຄຸນລຶກາ, ກ່າວຝ່າງ ແນວລາວສັກຈາກ ແລະ ຕອດດາມ ໄດ້
ບັດກຳນີ້ແຫຼ່ງ ຄວາມຈຸດຫອງ ແລະ ເຫັນດີ.

ລຽງຄູ່ກົບການສ້າງ ເຮັດວຽກມີອົບພະບາຍໃໝ່ ນັກວຸາມຂ້າງເຕີບນີ້ ອາມລຶກາ ກໍໄດ້ອົບແຮງ
ສ້າງບ່ອນຈົ້ວ ຂອງລັດທີ່ລາມື່ອບ່ອນຕະບູນໃໝ່ ທີ່ເວັ້ນແນວໜັງກັບທີ່, ເຕັກໃຫ້ເຂັດ ຫຼັງຈາກຈົ່ານຄວບດຸມ ດ້ວຍຊື່ນ
ຊັ້ນ ມາຮົມຈຳຕົນກ່າວ ອາຍາສິດ ຊຸມເສີກ ກາລີເປັນພົມຊາວເນື້ອລົມ ທີ່ຜູ້ກິດລັຍ ພະລາຕິການ ຂອງອາຄຸນລຶກາຢູ່ປະ
ເຕດໄຕ, ເວົາກໍທີ່ລັງປະຕິການໃຫ້ ເປັນກະຊຸກລົມເຕີງ ໃຫ້ເກັນສ້າຍັນທະຫານ ບາງກອກ, ອວຍຈັນ, ໄດ້ວ່ອນ ແລະ
ພະນິນເປັນ ເພື່ອຮັກສາລັດທີ່ລາມື່ອບ່ອນຕະບູນໃໝ່ ຂອງອາຄຸນລຶກາຢູ່ຂ່າວ ໄວຢ່າງຍາວມານ.

ຊັ້ນນາງທີ່ຈຳຕົນກ່າວ ອາຍາສິດ ຊຸມເສີກລາວ (ຮະລົດທະພັນໄດ້ກິງ ຂອງ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ຂອງອາ
ຄຸນລຶກາ) ໄດ້ຮັບການລົດງາຈາກອາຄຸນລຶກາ ມອບຫນາຍໃຫ້ກຳຕົ້ງເຫັນວ່າສັດັນ ໃນອ້ານກົດການປົກຄອງ ແລະ ກວ່າ
ຫັບປ່າຍຫອງຈັນ ໄດ້ຮັດສະເໜາ ແມ່ນຮອບຄືວ ດຸນນະນິກອນ ປຸ່ອຍຈັນ ແລະ ຄອບຄືອນນີ້ ຈຳນວຍໝາງ ຢຸ່ກາມແກ
ລະຫວ່າງໆ. ໄດ້ຮັວງໃໝ່ ທາງດ້ານການນີ້ແວງ ແລະ ການທະຫານ ທີ່ນີ້ໃນກໍານົມຂອງເຫັນ, ດີນຈຳພວກນີ້ ໄດ້
ກ້າວະແຫນງສໍາຄັນ ຂອງເສດຖະກິດ, ກໍສົດຜູກຂາດ ທາງດ້ານສ້າງສຳກ່າວປະເທດ, ນີ້ຈົດເປັນຢູ່ ພະບູນເນື້ອຮ
ແລະ ອົງໄສ່ການຊ່ວຍເຫຼືອ ຂອງອາຄຸນລຶກາ ເພື່ອສ້າງຄວາມຮັງນີ້ ພິມຄົດດັນໂດ ຂອງປະຊາຊົນລາວ.

ສະໄໝສ່ວນ ອະນິດຸນລາວ (ເຫັນຕົ້ນທີ່ປະຊຸມນີ້ ແມ່ນຂອນກັບ ຊັ້ນນາງທີ່ຈຳຕົນກ່າວ ອາຍາສິດ ຊຸມເສີກ
ທີ່ໄດ້ກວ່າມຂ້າງເຕີງ, ດັນດາຄວາມຈ່າຍ ພັນດາງີ້ກິດສັດັນ, ພັນດາມາຍີ້ ທີ່ປະຕິບັດຕາມາທີ່ ໃຫ້ອາຄຸນລຶກາ) ໄດ້
ໝາກັນເນີນກໍ ການຈ້າວຫວັງນີ້ "ໄບລົງ", ບໍລິຫານ ໂໄວງູນເບັດຈັດໄຟ້ ຖຸ່ນີ້ກິນຊາ ຢຸ່ກາຕົວນ ໃຫ້ອາຄຸນລຶກາ
ເຈົ້າ, ດຳລົງຊື່ອິດຜູກກາງຂອບຂອດ ກ້ອດລືມຄ້າ ວັນປຸນເມືອງ ຂອງອາຄຸນລຶກາ ແລະ ດ້ວຍການ ສັກລັດບັງຫຼວງ
("ສຶງຄາມຢູ່ອາຊີ" ຂອງ ນວນຈອນສະກິ ປິມຈຳຕົນກ່າວໃຫຍ່).

ໂອກວັດລະດາຊະຫຼຸດ ອາຄຸນລຶກາ ສູ່ລົ້ມ ໄດ້ວັດຕັ້ງກົນ ກ່ອນກັບ ມາຮັນ ມາຮັນ ລາວດັບນີ້ ຊັ້ນ
ພອກເຂົາຊ້ວ່າ ການຢູ່ໃນບັນດາວ ເປັນນາກທະການລາວ ແມ່ນໄອກາດເບ່ວງດີ ວັນທີນີ້ ດ້ວຍກົນວັນທີດ ແມ່ນ
ສ້າງຄວາມຮັງນີ້. ການເດືອນໄຫວເພື່ອສ້າງຄວາມຮັງນີ້ ລວມມີການລັກໄລບເຈົ້າເວັ້ນດີອນ ຂອງພິມທະຫານ ທີ່
ອາຄຸນລຶກາ ເປັນຫຼຸງຈົດໃຫ້, ການອົດກາດຖຸດູແຫຼຸດິນດີ, ໄກສົດທະການເຂົ້າໃນການ ດ້ວຍກົນສ່ວນຕົວ ກົດ ການ
ບຸກຄ່ວງຂອງກ່າວງ ໃນສ່ວນຂອງເຂົ້າ, ການກິນສິນເບີນ, ການຕັບພາສີມກຳພົດ ແລະ ເກັບຄ່າເຊົາດິນນຳຈາວນາ.

ຊື່ອົດການເປັນຢູ່ແບບຝຸນເນື້ອຮ ແລະ ສາງເຫດພາໃຫ້ "ຮັງນີ້" ຂອງຊັ້ນ ມາຮົມຈຳຕົນກ່າວ ອາຍາສິດ
ຊຸມເສີກ ທີ່ອາຄຸນລຶກາໄດ້ສ້າງຂັ້ນ ແມ່ນດິດພັນກັບ ພາລະກິດ ລ່າມື່ອຂັ້ນແບບໃຫ້ ຂອງອາຄຸນລຶກາ. ສະນັ
ເຂົາຈົ່ງໄດ້ອົບແຮງ ປົກປິດ ການຮູກຮານ ຂອງອາຄຸນລຶກາ, ໂອກແຮງຮັກສາລັດທີ່ລາມື່ອງຂັ້ນແບບໃຫ້ ຂອງອາ
ຄຸນລຶກາ ເພັະແລ້ວນ ພັນແນບນີ້ແລ້ວ ເພັງປຸດ, ຂໍມັນພົນຊານ ຂອງການຍື່ນຍົງກົວຂອງເຂົ້າ. ພອກເຂົາເຮັດ
ການລັກສັ່ງ ຂອງອາຄຸນລຶກາຢ່າງສຸດອີກສຸດໃຈ ນັ້ນແມ່ນແກ່ກ່າງຈ້າງລະຫີບ ອຳນາດການປົກຄອງ ຂັ້ນສຸນກາງ ລົງຮອດ
ຮ່ອມກາສສ່ວງ, ນັບຕົງແຕກການສ້າງກອງຕົ້ນ ຈົນເຖິງການລົງມີປະຕິບັດສຶງຄວາມ ແລະ ເອົາດິນແດນສ່ວນໜັງ ຂອງປະ
ເຫດເຕົກ ເປັນຫຼືອນີ້ຂັ້ນຕະບູນໃຫ້ ຂອງອາຄຸນລຶກາ ເຊິ່ງຕິດລູບກັບໃຫ້, ເປັນແນວໝ່າງກັນ ເງື່ອຄົບໃຊ້ສຶງຄວາມ
ຮູກຮານ ຂອງອາຄຸນລຶກາ ຊຸມດູຈືນ.

ປະເຫດໄຕ ແນບຖານຫັບໃຫ້ ຂອງອາຄຸນລຶກາ ຢູ່ອາຊີ ອາດຫຸນ ມີຊາດແດນທິດກັບລາວ ແຕ່ຫົມວ
ກະຫຼອດໃຕ, ມີຄົນແດນພາກສ່ວນຫບງ ທີ່ນີ້ຢູ່ອາຊີ ເຊັ່ນຈຳກົດລາວ 60 ລ້າມເລີນ, ມີໝາຍນີ້ເປັນຢືນວັນທີນີ້ ຕອງ

ໃຫວຄຮງຂາງກັບ ເຈົ້າມື່ອງ ແຜນທີ່ເຕີມການ ຕ້ານກັບການລຸກຮ່ອນ ຍ້ອນເສດຖິມການນີ້ອະນຸຍາວ "ເປັນ "ຝຶດເຕັກທີ່ເອົາຂ່າຍທາງທະໜານ ໃຫລັດຈະບານອານຸລິກາ" (ນັ້ນແນ່ນ ດຣິວິກາ).

ອານຸລິກາ ຢັງໄດ້ສ້າງຄວ້າ "ເຂົາດີບຜະຍີຍ" ຊື້ນ, ແທ້ຈຳ ມັນແນ່ນຕ້າງຕົ້າໄສ ພະບປອນຕົວ ທີ່ມີອກຕິ່ງ ເຄີດໄດ້ກາວປະນາມນາມື່ນ, ມັນແນ່ນໂທດກທີ່ມີໆນີ້ທີ່ ອາຕາລິກາ ແລະ ວິນາດການປົກຄອງວອງຈັນ ໄກກອນຕົ່ປະ ຈາຊົນຕົ້ນ ແລະ ສິນຄວນ ທີ່ຈະຕົວງຈີ່ກົງໃຈດີ. ຖຸ່ນີ້, ກົມຫົວ ປະຊາຊົນ ນາແຕ່ເຂົດປິດປ່ຽນ ທີ່ກົກຄານລິກາ, ກວງທະໜານລູກນີ້ ໃຊ້ລູກລະບົດ, ປາກກະບິ່ງ, ຫຼື ພູກລວມນາຕົາໄອນຢູ່ໃນເຂົດຕອບຄຸນ ຂອງພອກເຂົາ. ການໄປ ນາຫາກິນ ຂອງປະຊາຊົນ ກົມຫົວດັກ ຢ່າງເຄື່ອນງອດ, ປະຊາຊົນ ຕ້ອງຢູ່ກົນ ພະຍັດຕະດັດ ອັດສິນ ຢ່າງຍື່ນທາງ ອອກ. ເຂົດຜົດທະນາ ແລະ ເອົ້າຍະຍົບດ້ວຍກວມນີ້ ຄວາມຕົ້ນ ບໍ່ມີວານລິກາ ແລະ ລູກນີ້ກອບໄກໂກຮເອົາ ຊັ້ນ ສິນບັດ ແລະ ເຫັນແຮງ ຂອງປະຊາຊົນ ເພື່ອຮັບໃຈ ສິງຄາມກຸກຄານ ຢູ່ປະເທດເອົາໃຫ້ຢືດຍາວໄປ.

ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການເວັ້ນ: ໂດຍລັດໃຊ້ນະໂຍບາດ ຈົວຮັບຜູ້ອ້າງດ້ານການຄ້າ, ອານຸລິກາ ໄດ້ຫຼຸມເຫັນຄ້າເງື່ອຫະຫຼາດ ຂອງເຂົາຂໍ້ມາລາວ ເພື່ອຫັ້ງທຳລາງເສດຖະກິດການເວັ້ນ ຂອງລາວ, ເຮັດໃຫ້ ເສດຖະກິດການເວັ້ນ ຂອງຝ່າຮອງວອງຈັນ ຂັ້ນກັບອານຸລິກາ ຢ່າງສົນເຊີງ, ທ້ານີ້ເວັ້ນໄດ້ລາເຊີຍປະກັນ ເວັ້ນກີບ ກົມຫົວ ເປັນໃບຈະລາວ.

"ພົນການຊ່ວຍເຫຼືອ ຂອງອານຸລິກາ ພົນມີ້ນີ້ຊຸດປະສົງອື່ນໄດ້ ມອກຈາກຫົວໜ້າລາກ ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ແລະ ປຶກປັກກັກສາ ສັງຄົມທີ່ມີ ອຸນໃຊ້ ຂຶ້ນລ້າ ພົນມີປະໂຫຍດໃຫ້ແຕ່ ຖຸ່ນຈາກບຸນນາຮ, ຫັງ ທີ່ມີເຮັດໃຫ້ພວກ ເຂົາເງົາ ເນື້າເຫັນ, ພົນການຊ່ວຍເຫຼືອນີ້ ຂໍອາດຈະເລີນ ລ້າງໝາຍການ ໃຫະການຂະຫຍາດຕົວ ຫຼື ການສ້າງ ສາ ພະຍັດສະໄໝ ເພື່ອຮັບໃຈ ມວນຊົນລາວ ສ່ວນຍົວພູາຮ ຫຼື ສ້າງຕັ້ງສັງຄົມແຫ່ງການພະລິດ" (ນອນ ຈອນສະ ກິ). ມັນແນ່ນການຕີລາຄາເບຍນອກຕົວ ຂອງລົມອານຸລິກາຜູ້ໜັງ.

"ການຂະຫາດເສດຖະກິດ, ໃນຕົວຈິງແນ່ນບັນຫຼວງ ແລະ ທຸກຄວາມຜະຍາຍານ ຂອງອານຸລິກາ ເພື່ອໃຫ້ ລະບວບຂອງຈັດ ທີ່ມີມາດຕະລົມທີ່ກີ ມີຄວາມຫຼຸມທີ່ຮັວງ ທີ່ມີຄົວ ດ້ວຍຫຼືປະກວບຜົນຄ້າ ໃຫ້ຢ່າງຍູ້ອື່ນ ໂດຍພໍານໄຕ ການຊ່ວຍເຫຼືອນີ້ ນີ້ແຕ່ງໆຮ່າງໄປຕົ້ງບໍ່ໄດ້ ເປົ້ອຮຍ່ອດ ເນື້າເຫັນ ເຮັດໃຫ້ເວັ້ນແຜ່ ແລະ ການກອບໄກໂກຮເອົາຊັບ ສິບ ຢູ່ໃນປະເທດ ທະວອນ.

(ເກົດບູກນາມ) (Keith Buchanan) . ນັ້ນແນ່ນຄວາມສິ່ງແກດສົ່ນຕົວ ຂອງລົມອານຸລິກາ ຜູ້ນີ້ ດີ.

ໃນຕົວຈິງກົດ ການຊ່ວຍເຫຼືອຫາງດ້ານເປົ້າ ໄດ້ຮັດໃຫ້ ຂະແໜນວ ອົດຖັດໄຈກໍາພື້ນນີ້ອັງຕ້າງໆ ຂອງ ປະຊາຊົນຕົ້ນ ທີ່ມີ ພົນມາ ແຕ່ບູຮາມນະການ ຖືກົດຍືນຄົດ, ເສດຖະກິດ ທາງໝົດຖືນໂອງ ຂອງລາວ ຜົນກຳລາກ ຈົມເຊີ້ງ ກົກເຊິ່ງຮາກ ແລະ ໃຫ້ກໍານົດເຊີ້ນຊົນນາຍທີ່ຈຳຫນ້າກ ທີ່ມີຈຳນາດ ໃນກຳນີ້ ເພື່ອປັນລູກນີ້ ຮັບໃຊ້ຜົນປະໄຫຍດ ຂອງ ອານຸລິກາ. ອຸນຊົນກົດທີ່ຈຳຕາງໆນີ້ ຕາງໝົດຫຼຸງກັບ ອານຸລິກາ, ສ້ວນເຕັມອິດ, ເຕັມຫ່າງ ວິກຈາກຊັ້ນຕົນ ຕ້າງໆ ໃນສິ່ງຄົມລາວ. ເພົະສະນັ້ນ ອຸນຊົນຂອກນີ້ ໄດ້ຮວດວ່າ ຄວາມເປັນ ເອກະລາດ ພະບປອນແປງ ຂອງຂວັກ ເຂົາ ຢ່າງຍື່ນຕົວສິບຕົວຢ່າງ ເພື່ອຫຼຸດລວງ ປະຊາຊົນຕົ້ນ.

ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຫາງດ້ານເປົ້າ, ໃນເຂົດທີ່ປົກຄອງວອງຈັນຕອບດຸນ ເຈົ້າວ່ານີ້ ໄຮງວານຈຳນວນຫຼຸ້ນ ທີ່ມີລັກສະນະ "ເສັດຕ້ອງໃຊ້" ກົດການ, ແຕ່ພາກສ່ວນໃຫ້ ກໍ່ມີເຮັບໃຈ ຊີ້ດັກການເປັນຢູ່ ພະຍຸນເນື້ອຮ ຂອງກົງຈັກ ປົກຄອງ ແລະ ກວງທະໜານລູກນີ້ ຮັບໃຊ້ອານຸລິກາ. ມັນບໍ່ໄດ້ຮັບໃຊ້ຫຼວງ ໃຫ້ແກ່ການພະລິດ ແລະ ຊີ້ດັກການເປັນຢູ່

ແມ່ນຫຼັກຖານຕົວຊີວຸງ ຕົກໄປນິພວອນໄປຍ່ອງຈາ ອຳນົມຄວາມປຶກສະວົດຮຽງຂຶ້ນ ພັກດັກ ຮັບໃຈນີ້ໄສຍາກຮອງຖານ ປາກທີ່ດີສະດີ ນຶ່ງດີ່ນ ຂອງອານຸລືກາ. ການທີ່ນອກທານໃຊ້ຫຼັກທຳມອງ ໄກສະນາ ໃເຫັນກວ່າມສາບັກດີ ດີ້ກ່າວ ລ້ອນແຕ່ຈະແຮນແຮງລາວ.

ມາວັກທຳນ ຄວນຫັນກັບຄືນມາຫາ ສົງຫຼັກຫຼວງ, ມາວັກຫຼັກສົ່ນຫິກ ຂອງຜະຊຸດທະສາກົນນາ, ບໍລິຫານໃຫ້ພວກອານຸລືກາມຸ່ງກອນ ລວມວ່າຕີມ ຢູ່ຢູ່ຍານ. ປະເທດ ອິດສະຕາລີ, ແລະ ນົ່ວ່ວິ່ມຄົນ ທັນຄົດລົງເຕົກທະນານເຕົກ ນາກຮ່ວມຮີບ ຢູ່ຫວັງດົນການ ກ່າໄດ້ຍົວໜ້າສີ, ຄຣດິຈົວ ວານລືກາ ແລ້ວຕາມກັບການຮູ້ກອນ ຂອງອານຸລືກາຄືນ. ພວກທໍານແວັນດິມລາວ, ຕີ່ມີຫັງຈີ່ປຶກປົດໃຫຍດ໌ ຂອງອານຸລືກາຢູ່ແລ້ວຍາ ? ພວກທໍານລວມນັບທີ່ອານຈົວ ດັບທົບສະຫນວົງ ອື່ນການແກ້ໄຂ ເພື່ອນັນຄົກວ່າ ຂອງອານຸລືການ ພັກດັກທີ່ລັ້ງວິຊັກຊາດ ສ້າງເຫັນກົດົມ ແລ້ວ ທີ່ຫຼັບບັນຫາລາວ ໂດຍສັນຕິ ຕາມວ່ານຄວງຮອງປະຊາດີມເຮົາ.

ນະໄຍບາຮັດຊາວຊວງຮູ້ກອນ ແລະ ລັດທີ່ມີໆ ຂອງລັດກອນພັດວາມເລັກ ຢູ່ໃນປະເທດເຕົກ ຈະກົດວິດທີ່ກລົບລັກວ່າວ່າມີເມື່ອ ປະເທດຈີ່ຈົງຈະນີ ເຕະລັດ, ອະທິປະໄຕ ແລະ ຄວາມເຫັນກາວຢ່າງແພັດຈຳ ໂດຍນີ້ການຮັບປະກັນ, ຄວາມປົກວດວ່າດຳເນີນ ພົມ ປະຊາດີມເຮົາ ຈົງຈະນິ້ນຈານ ປະທິບັດ ຢ່າງໄດ້ຮັບປິມໄປແຕ່ລະກ່າວ.

15th Jan

23. 1. 73

ບົກປະກອບຄໍາຕື່ນ

ຂອງ ທ່ານ ຕັ້ງສຸກ ອົງລັກ, ຕອວດີຕົມນາຄະນະ, ພູວັການແຫຍ່ ຫຼັດທັນນາຄະນະພູແພນ
ບັນດາກໍາລັງຮັກຊາດ, ກ່າວໃນວາລະປະຊຸມ ເຕືອທີ ۹۶ ໃນວັນທີ ۲۶/۹/ອຸຍກົມ.

ຫານຫົວໜາດ,

ນີ້ນະກ່າວປະຊຸມ ໄດ້ເລີນເຂົ້າດີນ ນາສອດດັບນ, ພວກທ່ານໄດ້ຕາຫຼາກອີ້ນ ເພື່ອປົກບິດ ການແຊກແຊວ,
ຊຸກຫານ ແລະ ການຕິດພັນ ແຫວການສະຫານ ຂອງອານຸລິກາ ຢູ່ປະເທດເອົາ. ມວກທ່ານນີ້ເອົາຫຼວດຊາຕີ ຄວາມຈົ່ງ
ເຊົ່າກ່ອນຫນ້ານເກືອບ ສີ ປີ ລະໄຕ ນິກເຊົ່າ ທຸ່ມເປັນ ພະຫານພື້ນຖານ ອານຸລິກາ ດ້ວຍເປັນ ພົງຮັບສາລະນາຍ ຢ່າວ
ເປີດຜົນມາແລ້ວ.

ຂອງທ່ານ ຄວນຊື່ໃຫ້ໄກວ່າ ບັນທຶນທີ ۲/۹/ກອ, ໃນຄຳປະກາດ ເປັນຫາງການ ເຫຼື່ອຫ່າຍືດ ກ່ອວັບ ສະ
ໝາບການຢູ່ຈາວ, ນິກເຊົ່າ ໄດ້ເຕີເຮືອກວ່າ ອານຸລິກາ ໄດ້ມີຫະຫາມ, ທີ່ເປົ້າອາຫະຫານ, ພ້ອມຮົມ ການຫະຫານ
ແລະ ພະນັກງານ ພະຄາສິ້ານ ຢູ່ອານຸລິກາ ຮູ່ອານຸລິກາ ຊັ້ນວັນ ۰.۰۰۰ ກ່ອງຄືນ. ອານຸລິກາໄດ້ "ຄຸນກັນ ຈົ່ວຮັງສູງ" ແລະ
ໝວນຄຸນກັນ ຈົ່ວຮັງສູງຫາງຄ້ານ ພະຂາທິການ ແລະ ກ້ານອັນຫອິກ" ໃຫແກຈາວ, ໄດ້ໃຊ້ ແລະ ພອນ "ໄຊ້ລະລັງ
ຊາວ ກອງຕົບອາກາດ", ໄດ້ໂທເນີນ ແລະ ພວຍຕໍ່ເຮັດວຽນ "ການມີຄຸນກັນສູງຮົບ" ແລະ "ການຄ່ອມໄຫວຕ່າງໆ"
ຢູ່ຈາວ.

ເຊື່ອວ່າ ຈະສ້າງ ປຶກອ່າ ແລະ ບັງຫາງໄກຈາກສອນຈົ່ງກິດານ, ຄ່ອນນັ້ນກັບນັ້ນ ຄ່າປະກາດ ເຫຼື່ອຫ່າ
ທີ່ ۹۰۹ ຢູ່ກ່າວຫາກສູງສູງ ຂອງອານຸລິກາ ເຊິ່ງໄດ້ກ່າວຕົ້ງ ການຕິດພັນ ຫາງຫະຫານ ຂອງອານຸລິກາ ຢ່າວ
ເປີດຜົນ ແລະ ເປັນຫາງການ. ນີ້ນີ້ແມ່ນເປັນການ ສັບສອຂະໜາບວ່າ ໃນພາກຕົວຈົ່ງແລ້ວ ອານຸລິກາໄດ້ ອະນິດ
ສັນຍາດຊີແນ່ນປີ ອັດຕະ ກ່ອງກີບຈາວ. ໃນຄວນນີ້, ພູແທນຄະຫາສູງ ອານຸລິກາ ຢູ່ໝົ່ງໄດ້ອອກໃນຫັນທີ່ວ່າ "ການ
ຄວາມເປັນຈົ່ງ, ຫ້ານ ນິກເຊົ່າ ໄດ້ກ່າວວ່າ ມວກເຮົາ (ຕາມກະຈົ່ງ ອານຸລິກາ) ໄດ້ລະນີດ ສັນຍາດຊີແນ່ນ, ຫ້ານ
ນິກເຊົ່າ ໄດ້ປະກາດວ່າ ນະໄຍບາເຖິງທ່າວ ຂອງອຳນາດການປົກຄອງ ໃນປະຈຸບັນ ພັນສືບຕໍ່ປະຕິບັດ ຖຸດປະລິວ ແລະ
ການກະທ່າ ຂອງ ອໍານາດການປົກຄອງ ຖຸດກ່ອນວິນ". ຕ່າງກ່ອງອາວົ້າກ່ອງກ່າວ ຂອງ ນິກເຊົ່າ ພັນແນໃສ ຖຸມຄວາມຮັບ
ຜິດຊອບ ໃຫແກຫຼຸງ ກ່າວຫາກສູງສູງ, ແກ້ວມ່ວນກັນນີ້ ກ່າວຍິນວ່າ ນະໄຍບາເຖິງ ອານຸລິກາ ຖ່າວ ແກ້ວມ
ມາຮອດດຫວນ ແມ່ນ ບິນຫຼັງຂໍ້ຮັນແປ່ງ.

ເນື່ອເປັນເຊັ່ນນັ້ນແລ້ວ, ຖຸດປະລິວ ແລະ ການກະທ່າ ຂອງຫຼັກ່າວໃນນາດກ່ອນ ນິກເຊົ່າ ແມ່ນຫຼັງແຫ້ ?
ແລະ ນິກເຊົ່າໄດ້ສືບຕໍ່ ຖຸດປະລິວ ແລະ ການກະທ່າ ດັ່ງກ່າວໜີ້ແນວໄດ້ ? ພັນແນ່ນຫຼັດປະລິວ ແລະ ການກະທ່າຂອງ
ຫຼັກ່າວໃນນາດກ່ອນ ນິກເຊົ່າ ກ່ອນ ۹۰۹ ນິກເຊົ່ານັ້ນແອວ. ຖຸດປະລິວ ແລະ ການກະທ່ານີ້ ໄດ້ຕົວຢູ່ໃນ ຂອບຂອດ
ທີ່ ທີ່ເປົ້າສາ ແລະ ພະນັກງານ ຫະຫານ ຂອງອານຸລິກາ ۰.۰۰۰ ກ່ວາຄືນ, ໃນບັນດາ "ການຊົ່ວຮັງສູງຫາງຄ້ານ
ໝະລາທິການ ແລະ ຂອງຕົບອາກາດ", ແລະ ໃນ "ການຄ່ອມໄຫວຕ່າງໆ" ດ້ວຍ ນິກເຊົ່າ ຈຳກັງຮັບສາລະ
ມາບັນ ຫຼືບ ?.

ຜູ້ອັນຫຼວງຫາເລື່ອມຕົກສູງໃນສະໄໝ ອາຮດເຊັນຮາວ, ລັດຖະບິນທີ ກະຊວງຕາງປະເທດ ອາເນລຶກ ດາແລດ ໄດ້ປະກາດວ່າ "ຈະເປັນຕົວເວົາລາວ ເປັນກຳສັງ ຕ້ານກອນນຸ້ມືດ ແລະ ເປັນບ້ອນປິ່ນຜ່ານໜີ້ວ່າ ຂອງໄລກ ເສີ". ໃນປີ ອັນເຊີ, ປະຫາມາທີ່ບິດ ໂປ່ນເຊີນ ກໍໄດ້ປະກາດວ່າ "ປະເທດລາວ ເປັນຕົວສາລັນ ໃນລະບົບປ້ອງ ກັນ ຂອງເມອກເຕີ" (ເມາດຕິ່ງ ອາເນລຶກ) ແລະ ນາຄົງ ສະໄໝ ນິກຕົມ ເຊິ່ງໄດ້ປະກາດວ່າ "ຖຸດຍໜີວ ຂອງເມອກເຕີ ແມ່ນຊົ່ວໂລກທີ່ກຳນົດການ ນາບຊູ ຂວາ ກໍໄລ້ກອນນຸ້ມືດ". ມັນເປັນອັນຈະແຈ້ງແວ່ວ່າ, ພ້ານສະໄໝ ປະຫາມາທີ່ບິດ ອາເນລຶກ ຕີ່ ອຸດ, ພາວໃຕ້ປ້າອ "ຕ້ານກອນນຸ້ມືດ", ອາເນລຶກນຳໄດ້ ສິດອະນຸການ ສືບຕໍ່ ນະໄຍບາຕະຈຸກຊົງ ແລະ ອຸກຄານປະເທດເຕີ ທົ່ງຈະ ເອົາປະເທດເຕີ ເປັນເນື້ອງໜີ້ ພະຍໃຕ່ ແລະ ຖານພັບ ຂອງເມອກເຕີ ດີ່ຕີ່ພວກຂອງຢາຍະເຈາ ໄດ້ອຸດຈຸນາ ຫ້າງເຕືອນລວ, ມີເສດ ແມ່ນໃນວາລະປະຊຸມ ຕົວທີ່ ອັດ ແລ້ວ ຂວາງໜີ້ພະຈົາ ໄດ້ໄ້ແຍກ ຢ່າງຈະແຈ້ງ ແລະ ເປັນລະບົບຕໍ່ ການທຸກຊົງ ແລະ ອຸກຄານ ຂອງ ອາເນ ລຶກ ສູ່ປະເທດເຕີ ແມ່ນຮອຍການດີ: ການເນື້ອງ, ການທະຫານ, ເສດຖະກິດ, ອັດຕະນະທຳ, ຕະຫຼາກ ແມ່ນໄດ້ ອົບການ ທາວການທະຫານ ຈາກໄຕສູບ "ສົງຄານພື້ນເສດ" ແມ່ນໄດ້ບຸນ ບັນດາກໍໄລ້ກຳຈຸດ, ປາຍປ່ານຂະບວນການ ຕັ້ງ ເພື່ອຕະຫຼາດການທະຫານ ຂອງປະຊາຊົນເຕີ, ປົກຄວງ ປະຊາຊົນເຕີ ດັວນະໄຍນາຕ ອ່ານນີ້ອງຂົນພບໃກ່.

ໜ້ານສະໄໝ ປະຫາມາທີ່ບິດ ອາເນລຶກ ຕີ່ ອຸດ, "ສົງຄານພື້ນເສດ" ເຊິ່ງເປັນຊັບການອັນ ຮູ່ນັກງ ຂອງ ອັດທີ່ຈ່ານີ້ອງຂົນພບໃຫ່ ຂອງອາເນລຶກ ສູ່ລ່າວເຕີ ໄດ້ຂະຫຼາດການປົກຄວງ ອຸກນີ້ ແລະ ກອງທະຫານຄຸກນີ້ ເປັນບ່ອນອົງ ແລະ ເປັນຕົ້ງນີ້ຕົ້ນຕໍ່.

ໃນໄລຍະໂລກ ຕົກົບ 80 ປີຕໍ່ໜ້ານາ, ອາເນລຶກ ໄດ້ສ້າງທັງ ອັນດາດການປົກຄວງ ນີ້ມີອາເນລຶກ ທ້າຮອດຊົ່ວໂມງ ສູ່ປະເທດເຕີ ແລະ ໄດ້ໄດ້ ກໍໄລ້ປະກອບຂອງອຸດ ຂອງອັນດາດການປົກຄວງດີ່ກໍາວ່າ ມາຮໄກຕ້ອງໝາຍດ "ກອງຫຼັບຫຼື່ງຊາດ" ຕີ່ໄດ້ຮັບການຂ້ອງເວັດເກີດ ແລະ ອົງຮັງຈີ້ ຈາກອາເນລຶກ ເຊື່ອດໍາເນີນສົງຄານ ລ່ານນີ້ອງຂົນພບ ໃຫ່ນ ສູ່ປະເທດເຕີ.

ມາຮ້ອງ ສັນຍາເຊີແນວປີ 1945, ອາເນລຶກ ໄດ້ບັດຂ່ອງປະລົງອອກໄປ ພ່າຍຕ່າງໆ ແລ້ວ ປະເທດເຕີ, ໄດ້ສ້າງອໍານັດການປົກຄວງ ກະຕ່າງ ທີ່ນີ້ມີອາເນລຶກນີ້. ໄດ້ປະຕິບັດຕາມອໍາສົ່ງ ຂອງອາເນລຶກ, ອັນດາດການປົກຄວງ ກະຕ່າງ ໄດ້ລະດິນ ກອງທະຫານຍຸກໃຈນີ້ຕໍ່ເຊົ້າ ເອັດຕາໄລ່ ຂອງກໍໄລ້ປ່ານປະເທດລາວ. ບ້ອນຖືກປະລາໄຊ ທາງການທະຫານ, ອັນດາດການປົກຄວງ ກະຕ່າງ ຈຶ່ງຫຼິກໂຄນນີ້, ລັດຖະບານປະສົມຫຼົງຊາດ ໄດ້ນີ້ ແມ່ນອາວົງກຳຈາດ ເຂົ້າວົມນີ້ ໄດ້ຮັບການສ້າງຕົວວັນ ບົນໜີ້ຈານ ສັນຍາວຫວັນປີ ຈົນດາ. ຖັງຈາກນີ້ບໍ່ ຜິເຕີ້າໄດ້, ອາເນລຶກກໍໄດ້ໃດໆ ພວກຫ້ານ ທຸກ ຊະນະກິອນ, ກະຕ່າງ ແລະ ພຸ້ມ ທີ່ນີ້ສະຫວັນ ໄດ້ນີ້ອັດຖະຍານ ປະສົມຫຼົງຊາດ ແລ້ວປະກອບ ອັນດາດການປົກຄວງ ອຸກນີ້ ພຸ້ມ ຊະນະກິອນ, ພຸ້ມ ທີ່ນີ້ສະຫວັນ. ຖໍ່ຈາກນີ້, ອັນ ນາດການປົກຄວງ ອາຮດເຊັນຮາວ ໄດ້ລະດິນ ກອງທະຫານ ຂອງອັນດາດການປົກຄວງ ອຸກນີ້ຕີ່ ເປັນຫຼັບປຸກໃຈນ ຕີ່ ບັນດາກໍໄລ້ກຳຈຸດ ຢ່າງຂະໜານໃຫ້, ອະຫຼາດສົງຄານຄຸກຄານ ໃນຫົວປະເທດເຕີ ໃນປີ ອັນເຊີ, ສົງຄານ ດີ່ກໍາວ່າ ໄດ້ຂະຫຼາດເຕີ ຈະດັບທີ່ຮັດໃຫ້ ອັນດາດການປົກຄວງ ແກ່ນນີ້ດີ ທ້ອງນຳເອົາທະຫານເຮືອ ສູ່ຮົບທຶນບົກ ຂອງອາເນລຶກ ເປັນຈຳນວນໜີ້ນີ້ຄົນ ເຂົ້າປະເທດໄຫ ເພື່ອກັນສິ່ງເຂົາຮ່ວມຮົບຢູ່ໃນລາວ.

ຮະແຫຼງຂາວ ອານລິກາ, ສະຊານຫຼຸດ ອານລິກາ ຫຼືພະນັກງານ ອານລິກາ ນັບປັບນໍາມົນພັນຍົດນ ດັຈ່ງໃນນີ້ນ
ນີ້ທັງພວກຊ່ວຍຊານ ສືບລາຊະການລັບ, ພວກທະຫານ ມຸ່ງໄສ້ວເສືອສານີ້ນຈົນ. ພວກເຂົາໄດ້ສ້າງປັນ "ເຂດຂອງລົມ
ອານລິກາ" ຕ່າງໆຫາກ, ເປັນ "ຕົວນີ້ໂວນດ ຂອງອານລິກາ" ທົງຢູ່ກາງນະຄອນໂຮງຈົນ. ສະເໜາະແຕ່ສະຫານ
ຫຼຸດ ອານລິກາ ໃນປະຈຸບັນ ກໍໄດ້ນີ້ຢູ່ອວຍຫຼຸດ ທາງການ ທະຫານບິກ ແລະ ທະຫານອາກາດ ເປັນຈຳນວນ 600 ກໍາ
ຕົນ. ຈ່ານອນຫຼຸດທັງຫຼຸດ ທາງການພະຫານ ຫຼັມຢູ່ໃນສະຖານຫຼຸດ ຂອງຕ່າງປະເທດ ທົງຢູ່ປະເທດ ຫຼື ປະເທດເອົາ
ນ ພັນຫຼາກເຕີກນີ້ໃບ ແລະ ເປັນການ ຜິບປົກກະໂດຍຫຼຸດ. ສະຊານຫຼຸດອານລິກາ ເຊິ່ງເປັນກົງຈັກ ຜິວສະຫຍອງ ພົມ
ດ້ວຍການຕື່ມີດຜິນຕ່າງໆ ຂອງອານລິກາ ໄດ້ກາຮເປັນກົງຈັກ ບັນດາສຶ່ງຄານ; ນ້ອນກັນນັ້ນ ກໍເປັນກົງຈັກປິກຄອງ
"ປິດລັບ" ຂອງອານລິກາ ເຊິ່ງແຕ່ຫຼາຍປິນນີ້ ໄດ້ຄອບຄຸມກົງຈັກປິກຄອງ ຖຸນີ້ ອົງຈົນ. ກົງຈັກປິກຄອງ ຂອງ ອາ
ນລິກາສົ່ງກ່າວ ໄດ້ກົງແອກປິກຄອງ ລ່ານີ້ອ່ອນແບບໃຫ້ນ ຂອງເອົາ ປຸ່ນໃນເຂດກອດກາ ຂອງອ້ານໍາດການປິກຄອງ
ຖຸກມືອງຈົນ. ອ່ານໍາດການປິກຄອງຈົນປະຈຸບັນ ພັນຫຼັມ ຜິດປັນຫຼຸປະສົດ ຕາມຄ່າສົ່ງ ຂອງ ອານລິກາຕ່ານີ້,
ນັ້ນບໍ່ແນ່ນຫຼຸໝັ້ນ ອ່ານໍາດຕັ້ນ ຢູ່ໃນເຂດກອດກາ ຂອງເອົາ ແລະ ຍົງກ່າວນັ້ນ ນັ້ນບໍ່ແນ່ນ ຕົ້ນທີ່ພົກທໍານ ໄດ້ຫຼັບກາ
ຮ່ວມວ່າ ເປັນຫຼຸໝັ້ນຫຼຸໝັ້ນ ໃນຫົວດິນແດນຂອງອາວ ເຊິ່ງໃນຕົ້ນຈິງ ສ່ວນໃຫ້ຂອງດິນແດນນີ້ ໄດ້ຮັບການປິດປ່ອງ ອອກ
ຈາກຫຼຸດປິກຄອງ ອ່ານີ້ອ່ອນແບບໃຫ້ນ ຂອງອານລິກາ ແລະ ປຸ່ນາດໃຫ້ການກອດກາ ຂອງບັນດາກຳລັງເຮັດວຽກ.

ພວກທ່ານ ຕົວຈະຮຸດແລ້ວ ກ່ຽວກັບຈາກວານ ຂອງຄະນະກຳນະການຕ່າງໆ ນ້ອນກັບ ສະໜາສຸວ ອານລິກາ,
ແລະ ຂໍສົ່ງເກົດອອງ ຫຼຸໝັ້ນ ສະໜາສຸວ ແລະ ນັກຫຼັມໜີ້ສິນ ອານລິກາ ຫຼາດຄົນ ທີ່ວ່າ "ລັດຖະບານລາວ (ໝາກເຊີ້ງ
ຂໍມາດການປິກຄອງ ອົງຈົນປະຈຸບັນ) ໄດ້ສົບຕ່ອນກັບ ອານລິກາ ເກີຍບັນເຊີງ ກ່າວລັດຖະບານນີ້ໃດ ໃນໄອກ
ແລະ ຊ້າຫາກສື່ງຄານຍັງເສີບຕໍ່ໄປ" ກ່ຽວຈະຂອນກັບ ອານລິກາ, "ສະໜານຫຼຸດ ອານລິກາ ໄດ້ກາຮເປັນ ສະໜານຫຼັງ
ລັບບັນຈາລົງລາວ ຂອງອານລິກາ ປຸ່ນາດໃນດຸນນີ້", "ເອກັກຄະລາຊະຫຼຸດ ອານລິກາ ສຸລືອັນ ໄດ້ກາຮເປັນ ຜູ້ສິໄຕ
ເລັດ ອາຊະການຫາວຸທະຫຸນ, "ທ່ານກົດລື ໄດ້ປິກຄອງດິນແດນນີ້". ຂໍສົ່ງເກົດດົ່ງກ່າວ ຂອງອົງການ ທາງການ ຂອງ
ອານລິກາ, ຂອງລືນອານລິກາ ໄດ້ຈິກກາຕາມ ຫຼອກລວງ ຂອງອ້ານໍາດການປິກຄອງ ອົງຈົນປະຈຸບັນ, ໄດ້ເຜີຍ
ແບການສ່ໄກງ ແບບຫຼັກໜ້ອນວ ຂອງອົກທ່ານ ທີ່ກ່າວດ້ວຍຫຸ້ນອົງ ອັນອອດຕໍ່ຕ່າງໆ.

6/- ຍ້ອນວ່າ ປະເທດໄຫ ໄດ້ກາຮເປັນຈານຫັບ ອັນໃຫ້ໄກ ຂອງອານລິກາ ທ່າງທຶນຕາເວັ້ນຕີກ ຂອງ
ປະເທດເອົາ ແລະ ຕິດກັບປະເທດເອົາ, ອານລິກາ ໄດ້ເວົາປະເທດໄຫ ເປັນບ່ອນອົງ, ເປັນແນວຫຼັງໄດ້ກົງ ແລະ
ເປັນບ່ອນ ລ່າດວັນກໍລັງຄົມ ອັນຫຼວງຫຼາດ ໃຫ້ແກ້ລົງຄານພື້ນສົດ ປຸ່ນໃນປະເທດເອົາ.

ເຫັນອັນດັງຫຼຸດໃດຫຼຸດແລ້ວ, ໃນຫຼາດປິນນີ້, ຍ້ອນລະບົບຄານຫັບ ທະຫານອາກາດ ແລະ ທະຫານ
ເຮືອສິນຫັບ ອັນໃຫ້ໄກ, ຍ້ອນລະບົບເສັ້ນຫາວ ຍຸດຫຍສາດ, ສາງອັນໃຫ້ໄກ ຂອງອານລິກາ ແລະ ພະນັກງານ
ທະຫານ ອາກາດ ອານລິກາ ເປັນຈຳນັ້ນຫຼົມງົດ ທົງຢູ່ປະເທດໄຫ, ປະເທດໃຫ້ຈິງໄດ້ກາຮເປັນ "ໄອກິນາຈຳ"
ທີ່ສອງ ຂອງອານລິກາ ປຸ່ນາດ ອາດຕະນ, ເປັນທີ່ວ້ອນສັກັນໃນ "ແນວຫຼຸດຫະສາດ" ຂອງອານລິກາ ປຸ່ນາດ
ນັ້ນ ແລະ ເປັນບ່ອນອົງຂອງ "ແນວຫຼຸດຫັນແມ່ນຮ້ອງ" ຂອງອານລິກາ.

ໄດ້ຍົວຍິດຫຼັງ ຂອງປະເທດໄຫ ຕິດກັບຈາຍແຕນເອົາ ແກ້ໄຂມື້ອກະລວດໃຫ້, ໂ້າຍຕ້ອງຢືນນີ້
ລິກາ ໄດ້ໃຊ້ຫັນຫັບ ອັນໃຫ້ໄກດັ່ງກ່າວ ເປັນແປ້ນຢັນ ເຜື່ອຫຼຸກການ, ເປັນແນວຫຼັງໄດ້ກົງ ໃຫ້ແກ້ ສຶງຄານພື້ນສົດ
"ຫຼຸປະເທດເອົາ", ເປັນປະຖຸ ເນື່ອນກໍເອົາ ພະນັກງານ ທະຫານ ແລະ ເຄື່ອງອູປະກອນສຶງຄານ ເກົ່າມາປະເທດເອົາ,
ເປັນບ່ອນອົບຄົນ ກິນກອງຕ່າງໆ ຂອງກໍລັງພື້ນສົດ", ເປັນບ່ອນເປີກແອບນັກບິນ, ນາຍ ແລະ ພິນທະຫານ ຂອງກອງ

ໜ/- ຕະຫຼອດວິວລາ ຕໍ່ກົມພ ພ ປີ ຫັນນາ, ການຖຸນອະບົດ ລົງໄຍດ້ນະຄົມລາວ ໄດ້ກາຮັດປັນສຶກສາ
ທາງອາກາດ ຢ່າງແຫ່ງ ດັ່ງປັນພາກສ່ວນຕົງ ທົດແຫ່ນກັບ "ສຶກຄານພື້ນສົດ" ຂອງອານຸຄົມ ຢູ່ປະເທດເອົາ.

ໃນຄົດອນ ພ ປີ ອົບຜ ເນາດວານວ່າ ບໍ່ ຂ ດົດອນ ຫຼົງຈາກການອັດຊະປະຫານ ໄລມລົ້ນ ລັດທະບານ
ປະລິມຜ່ານຈາກສາມຢ່າງ, ໄປນເຊີນ ໄກສອກຄາສົ່ງ ໃຫ້ກວ້າຫັບອາກາດ ອານຸຄົມ ທຸນລະບົດ ຍິງຫ່າຍຸກ ແລະ
ປັດປໍ່ ທົ່ວໄຫຼົມ, ອວງອວາງໄກຮົງ, ດີດສາກໃຫ້ແກ່ການຕິເລີມ ຢ່າງສະໜີມແຫ່ນ ຂອງອານຸຄົມ ກັບ "ສຶກ
ຄານພື້ນສົດ" ຢູ່ປະເທດເອົາ. ແດນນາ, ເຕີບິນໂຈຕິນ ຂອງອານຸຄົມ ທຸກຂະໜິດ ທົມບາກຖານຫັບຕ່າງໆ ຢູ່
ປະເທດໄຫ, ຕອຕົມນານໃຕ້ ແລະ ກວ່າເຕີບທີ ກ ໄດ້ເປີດວ່າງ ການຖຸນລະບົດ ຍິງຫ່າຍຸກ ຜົ່ວຂອດກວດກາ
ອອງບັນດາກໍ່ເລັກຊາດ ຢ່າງໄວວ່າຢູ່ດີ. ນາຄຊີ່ ປີ ອົບຜ, ອານຸຄົມໄດ້ໃຫ້ ຫຼົງເຕີບິນຢຸດຂະໜິດ ແບ-66
ນາຖຸນລະບົດເລີງໃສ່ ແຮກປັດປໍ່ ອອງບັນດາກໍ່ເລັກຊາດ ຢູ່ເຕັດໃກ້ ຮ່າງຄວນທີ່ ແລະ ຫຼົງຈາກນີ້ ກ່າວໜ້າຫຼາກ
ໃປຕິງໝາກຕົນນີ້ ຂອງອາວ.

ການຖຸນລະບົດ ຂອງອານຸຄົມການນັ່ງຮັງ ແກ້ວມັນການ ໄຈນກີ່ອຸນກັນ ໃນສຶກຄານຫ່າມຮດາເຫັນນັ້ນ, ແຕ່
ເປົ້າຫມາກຍຸດທະສາດ ອວງການຖຸນລະບົດ ດັ່ງກ່າວຢັງ ແມ່ນໃຊ້ຄວາມແຮງ ຂອງກໍ່ເລັກຊາດ
ອານຸຄົມ ຢ່າງຊຸດຄອນມະສານາກ ເພື່ອເປັນຍົມດິຈິໂຫ້ແກ່ນອະກະແຫະຕານ ຖຸນນີ້ ຢູ່ໃນສະຫພານເນີນ, ພວນກັນນັ້ນກີ່ຈະ
ໜໍາລາຍງານຫັນຊານວັດຖຸ, ສັງເນີນ ແລະ ການເນີ້ນ ອອງບັນດາກໍ່ເລັກຊາດ ໃຫ້ໄດ້ກູດຈຳຕົ້ນໃຫ້ ພົງດິເຕັມນັ້ນ, ແນໃສ່
ເຮັດໃຫ້ "ສຶກຄານພື້ນສົດ" ໄດ້ຂັບໃຈຊະນະ. ພາກຄົດນີ້ ອອງການໄຈນີ້ ດັ່ງກວ້າຫັບອາກາດ ຂອງອານຸຄົມ ໃນ
ທີ່ກົມພ ແລະ ພົງດິເຕັມນັ້ນ ແນ່ນການຖຸນລະບົດ ອັນກ່ອງຈະຫວາງ ອຽນດິກ ຕັງເວັນ ແລະ ດິນ, ຕີເຊົ້າໄລ່ໃນເຮັດທີ່
ນິ້ນລະດັບນີ້ວ່າ ແນ່ນການວັດຖຸ ໃນເຮັດກວດກາ ອອງບັນດາກໍ່ເລັກຊາດ. ການຖຸນລະບົດ ພະນາກ
ໃຫ້ໄກ ອອງອານຸຄົມ ດັ່ງກ່າວ ມີຫັນດີໃນປະຫວັດສາດ ແຫ່ງສຶກຄານ, ພັນໄດ້ກາຮັດຂອບເຂດ ອອງການໄຈນີ້ ຜູ້ກັນ,
ໄດ້ກາຮັດປັນສຶກສານ ກ້ວກວ້າຫັບອາກາດ ຢ່າງແຫ່ງ, ແນ່ນຊັບການພື້ນສົດ ວັນທີໆຂອງ "ສຶກຄານພື້ນສົດ" ຂອງ
ອານຸຄົມ ຢູ່ຄາວ.

໤/- "ສຶກຄານພື້ນສົດ" ອອງຫຼັກວ່າໃນນາດກ່ອນ ນິກເຊີນ ໄດ້ກາຮັດປັນ "ສຶກຄານພື້ນສົດ ເພີ່ມຕະວີ" ຂອງ
ນິກເຊີນ.

ຄວາມຈົ່ງ ອອງສະໜັບການ ຢູ່ປະເທດເອົາໃນ ພ ຫັນນາ ໄດ້ຮະແດງໃຫ້ເຕັມວ່າ ນັບຕະນອນກຳຈຳ
ນາກຟ່້ນຫຸນຮບອາວ ເປັນຕົ້ນນາ, ນິກເຊີນ ບັນດີເຫັນວ່າ ພົງດິເຕັມນັ້ນ ດັ່ງກ່າວຈະໄດ້ປະໜິດ
ຕົນມີນັ້ນຕົ້ນຕົ້ນໃຫ້ໄດ້ປະກາດອວກ ເຫັນນັ້ນ, ແກ້ວຂ້າຍງວະເຮັດຕົ້ນພຸດ ກໍາລັງນາດກ່ອນເວົ້າໃກ້.

ບັນດາກໍ່ເລັກຊາດ ໄດ້ປະກາດ ແກະສານ ເປັນຫາວການຫຼາຍຮະບັບ ເຊິ່ງໄດ້ໃຫ້ເຕັມຈົ່ງວ່າ "ສຶກ
ຄານພື້ນສົດ" ຂອງອານຸຄົມ ຢູ່ປະເທດເວົາ ໄດ້ຮະຫວາງຢ່າງຮັງຮັງ ຂອນວ່າ ນິກເຊີນ ໄດ້ນີ້ໃຊ້ຄົດສະດີ ອົງ
ເວົາ ຢູ່ໃນປະເທດເອົາ ແລະ ບໍ່ໄດ້ລົດລະໃນການຍືນຍັດໄດ້ ສຶກຄານກໍ່ເລັກຊາ. ປັນປົກກາວ ອວງຄະນະກໍ່ມີກວານ
ຖຸນກາງ ແນວດ້າວັກຊາດ ທີ່ໄດ້ມີນອອກ ເນື່ອງໃນໂອກາດ ວັນທີຂອບ ۱۰ ປີ ແຫ່ງການ ເຊັ່ນສິນຍາຕະຈິບມວ ປີ
ອົບຜ ກ່ຽວກັບອາວ (໔໘/ກ/ຊພຜ 6 - ໔໘/ກ/ກດ) ໄດ້ເພີ້ນອອກຈຳ "ເມືອຫຼຸດອົງ" "ຫິດສະດີ ນິກເຊີນ" ຢູ່
ລາວ, ນິກເຊີນ ໄດ້ເພີ່ມຕະວີ "ສຶກຄານພື້ນສົດ" ອັນສູ່ອະກັບຊຸງ ໄກສະໄໝໃສ່ ເລັກນັ້ນ:

- ບົດຍືດ, ຮັດແລບຂອດປິດປະລາວ ແລ້ວກອບຖຸເອົາຍອກເຄົາ ອອກຈາກທ່ານີບ, ຫ້າປັ້ງກັນຕົວ, ແກ້ໄຂ
ລາວຖານທ່ານນັ່ນເປັນວັນທີໆ ອອງບັນດາກໍາລັງຮັກຊາດ ແລະ ແບ່ງແຍກສະຫນາມຮີບ ປູ້ອື່ນຖຸຈົນ, ກິດກັນ ຂັດຂວາງການ
ຊ່ວຍເຫຼືອ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ລະຫວ່າງການຕໍ່ສູ່ ຕ້ານອານຸລົງກາ ເພື່ອກູ້ຊາດ ອອງ ປະຊາຊົນ ໃນບັນດາປະເທດ
ອິນດຸຈົນ.

- ປາບໃຫ້ສະຫົບ ແລະ ປັບປຸງເອດກວດກາ ຂອງອ້ານາຄາການປິກຄອງ ອອງຈັນ ຮັດໃຫ້ຂອດນີ້ ຕຶກຄອນ
ກັບ ຈານທັບປຸ່ປະເຫດໃຫ ໃຫ້ກາງເປັນ "ແນວໜ້ອງກັນແນ່ນໜ້ອງ" ເພື່ອເປັນແບ່ນເປັນ ບຸກໃຈນິຂະບອນການ ແລ້ວ
ໂອກະລາດ ພ້າງຊາດຂອງ ປະຊາຊົນລາດ ເວົາສະເໜາ ແລະ ຂອງປະຊາຊົນອິນດຸຈົນ "ໂຕງລວມ ຢ່າງຍາວນານ.

- ໃນສະເນະຫັນໆ, ປິກປັກເອົາສາ ແລະ ປັບປຸງ ທັກ ແລະ ກໍາລັງຂອງການປິກຄອງ ອອງຈັນ. ຮັດ
ໃຫ້ບັນດາກໍາລັງຮັກຊາດລາວ ອ່ອນເຜົຍລົງ ໂກງວົວຈະຍາດເວົາ "ຫ່າຍເວົາ" ປູ້ກາວ, ນ້ອນກັນນັ້ນ ກ່າວ່າ ຊຸດ
ໃຫ້ແກ່ ນະໄຍບາຮ "ຮັດໃຫ້ສົງຄານເປັນຂອງ ຕົວດົນນານ" ປູ້ພາກໃຫ້ຫວັດນານ.

"ເພື່ອຕົວຢະຫຼາດອິນ ເລີກມີດົງກ່າວ, ນິກົດເຊີນໄດ້ນຳໃຊ້ ຍຸດທະສາດ" ສົງຄານພິສົດ ເພີ່ມຫະວິ. "ຍຸດ
ທະສາດນີ້ ໄດ້ອຸກຍື້ງຄານອິນໃນ ສາມດ້ານນີ້: ການເລືອນທັບ ຫາວຍິກ, ການໃຈນິຕົວຮັກອິນທັບອາກາດ, ການ
ເດືອນໄຫວ "ປາບໃຫ້ສະຫົບ", ເພີ່ມລະດັບຂະໜາດ, ອອນຮຸນແຮງ ແລະ ອັກສະນະທີ່ໃຫ້ກໍາ ຂອງເງິນຄານ,
ໄດ້ປັນວິທີ ດຳເນີນສົງຄານ ແລະ ອື່ນໃຊ້ກໍາລັງ, ຮັດໃຫ້ສົງຄານ ນິຈຸດພິສົດໃໝ່ກ່າວງ".

ພວກຂາພະເຈົ້າ ຂໍຍົກງຸດດັ່ງ ບາງອັນ ຂອງ "ສົງຄານພິສົດ ເພີ່ມຫະວິ" ຂອງ ນິກົດເຊີນດັວນ:
ກ - ນຳໃຊ້ ແລະ ຂະຫຼາດດຳກ່າວຂອງ "ຫິດສະດີ ນິກົດເຊີນ" ຢ່າງສຸດເຊີດ. ນິກົດເຊີນ ໄດ້ນຳໃຊ້ການສົນ
ທີ່ ລະຫວ່າງກອວທັບອຸກນີ້ ເຊິ່ງແມ່ນຕິມລາວ, ລົມອິນດຸຈົນ ແລະ ຕິມອາຊີ ເພື່ອອຸກຍູ້ ສົງຄານຢູ່ໜ້າດິນ ດ້ວຍການ
ເຄີຍເຫັນ ນັບນັບໃຫຍ່.

ໃນຄວາມພະຍາຍານ ວິນສໍາຄັນເຂົ້າງໝັ້ນໃນການ ຮັດ ສົງຄານຢູ່ປະເທດເຈົ້າ, ນິກົດເຊີນໄດ້ລະດິນ ກໍາ
ລັງພິສົດ ເຊິ່ງເປັນກໍາລັງປະຈັນບານ ຂອງ ອານຸລົມກາຢູ່ສະຫນາມຮີບລາວ, ເພື່ອປັດບັນເປີໃຫ້ທີ່ໃສ່ຈວາ "ບັນເປີ
ງຸກໂຮດ" ບຸກໃຈນິຕົວຮັກຍືດ ເອດທົ່ວໄຫວ້ນ - ອະວະອາວ. ບັນເປີນ ໄດ້ແກ່ຍາວແກ່ກ່າວປີ ອັພິພ ນາຕົ້ງ ເດືອນ
ເປົ້າ ປົກກອງ ແລະ ໄກໃຊ້ ກໍາລັງທະຫານຮາບ ອັນມະຫາສານ ລອມນິຫະຫານຫຼວງ ແລ້ວ ກອງພັນ ເຊິ່ງສ່ວນໃຫ້ແມ່ນ
ກອງພັນ ແລະ ກອງພັນໃຫ້ ຂອງກໍາລັງພິສົດ ອາງປາວ ເປັນກໍາລັງປະຈັນບານ, ນ້ອນກັນນັ້ນ ກໍາໄດ້ຕັກໄອນຮີໂອ
ບິນ ອານຸລົມກາຢ່າງລວມສູນ ທີ່ສຸດ ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອດົກທີ່ກໍາລັງ ອັນແຕງຫຼຸດ. ບັນເປີນ ພົມນຸດຸດດັ່ງກັນ, ຮ້າຍກາດຫຼຸດ:
ທະຫານຮາບໄດ້ປະຕິບັດຜົນການ "ງຸດກ່ອວ, ຫ້າລາກກ່ອວ, ຂ້າກກ່ອວ"; ກ່ອນຈະຊອນຫົມ ພວກເຂົາໄດ້ບັງລັບກອງດ
ເຈົ້າປະຊາຊົນ ຫ້ອງຖິ່ນໄປ ນັບເປັນໜົນງົດິນ, ເຄື່ອນນິນ ອານຸລົມກາ ໄກທຸນລະບົດບິດຍິງທໍາລາຊ ໂຕເນີໂງ ແລະ ເມັດ
ຫົມຫົນລະເມີນອົງຫານແຫ້ນນີ້ ພົ້ງທົ່ວໄຫວ້ນ - ອະວະອາວ. ຮັດໃຫ້ຫຼາດຂອດກາງເປັນ "ໂຕດຂາວ" (ຕາມການຕິລາຄາ
ຕິກ່າຍສຸດ, ການເສັຫຫາດ ບັນເປີນທີ່ກໍາລົມນີ້: ປະຊາຊົນສາມັນກາຮ ແລະ ຖືກຍາດເຈັບ 5.000 ກ່າວອົມ, ປະ
ຊາຊົນຖືກບັງລັບ ກວາດເວົາໄປ ມີ ຫົມນົກວາຄົມ; ເຄື່ອນ ມີ 5.000 ກ່າວຫຼົງ, ວັດ ອຸກຫຼົງ, ເຂົ້າ ມີ 5.000 ກ່າວ
ໄຕນ ຖືກທຳລາກ, ຄວາກ 55.000 ໂຕ, ວົວ ມີ 50.000 ໂຕ, ນ້າ ພ.000 ໂຕ, ຕຸນ ແລ້ວ 55.000 ປິຖານ ແລະ
ສິດລວງຕ່າງໆ ຈຳນວນຫຼວງພູມກົມ ກົງກົມເອົາໄປ ຫຼັຂ້າຕາຍ).

ຍ້ອນຈຸດພິສົດຕ່າງໆ ດົງກ່າວ, ບັນເປີນ ໄດ້ໃຫ້ຍົກທຳລາ ຂອງ "ຫິດສະດີ ນິກົດເຊີນ" ຢູ່ປະເທດເຈົ້າຢ່າງ
ລືບຖ້ວນ ເປັນທີ່ກໍາລົມນີ້: "ທະຫານຮາບຂອງກອງທັບ ອຸກນີ້ ເຊິ່ງນິກໍາລັງພິສົດ ເປັນກອງປະຈັນບານ ບວກັບ

ບັນດາກໍາລັງຮັກຊາດ ເດືອດຫວ່າງໃຫ້ ອາມເລິກາ ແລະ ປ່າຍຜອກທ່ານ ຕ້ອງຄອນກໍາລັງ ຂອງ ໄກສະກຳ ຊາກລາວໃຫ້ເມືດ.

2/- ພາຍໃຕ້ ອຳນາດການປຶກຄອງ ນິກເຊີນ, ສົ່ວຄາມດ້ວຍກອງຫັບອາກາດ ຂອງອາມເລິກາ ຢູ່ປະເທດເຕີ່ມ ໄດ້ນົດກສມະສົງຄາມລ່າງພານ.

ຖີ່ນີ້ ດັກຈຸ, ນິກເຊີນ ໄດ້ປະກາດວ່າ "ຂ້າພະເຈົ້າ ຈະບໍ່ຈຳກັດ ໃນການໃຫ້ກອງຫັບ ອາກາດ" (ຢູ່ນິ້ນງິມ). ນັ້ນກໍແມ່ນເນັ້ນທາງການກະທຳຂອງ ນິກເຊີນ ໃນສົ່ວຄາມ ດ້ວຍກອງຫັບອາກາດ ຢູ່ປະເທດເຕີ່ມ ມັບແຕ່ ເນື້ອງ ເຊິ່ງເລີ່ມຂອງ ກໍາໄວ້ນາດໃນຫັນຮບຂາວ.

ເລີ່ມແຕ່ນ ນິກເຊີນ ຂັ້ນກໍາອ່ານາດນາ, ສົ່ວຄາມດ້ວຍກອງຫັບອາກາດ ອາມເລິກາ ຢູ່ປະເທດເຕີ່ມ ໄດ້ແບ່ງ ອວກເປັນສອງບັນ, ຖຸນລະບົດຢ່າງກ້ວາງຂອງພວກເຮົາ ແລະ ລອມຕິດ: ຫຼວງ- ການຖຸນລະບົດອີງໄສ໌ ເອດປິດປົກ ຢູ່ກາກ ເຕັມໂຂອງລາວ ຜິໄສດອງ "ກະຊຸງໄກ" (Barrol Roll) ໄດ້ແນ່ນກອງບັນຊາການ ອອວກອງຫັບອາກາດ ທີ່ ກໍ ເປັນຜູ້ບັນຊາ. ສອງ- ການຖຸນລະບົດ ລົງໄສ່ຂອດຢືດປົກ ຢູ່ພາກໃຫ້ອອງລາວ ທີ່ ໄດ້ຊອງ "ເຄື່ອງຕັກໄສ Steel Tiger" , ໄດ້ແນ່ນກອງບັນຊາການ ຂອງອາມເລິກາຢູ່ ໄຊ່ອນ ເປັນຜູ້ບັນຊາ.

ເຮືອບິນຫຼຸກຊະນິດ ເກື່ອບຫົວໜີດ ນັບທົງເຮືອບິນ ຍຸດທະສາດ ໃບ-66 ຂອງກອງຫັບອາກາດ ອັນໃຫ້ຮູ້ວ່າ ຂອງອາມເລິກາ ຢູ່ອາດ ອາຄະນະ ແລະ ຢູ່ນະຫາລະນຸດ ປາຊີຟິກ, ຢູ່ການຫັບກ່າວງ ທີ່ປະເທດໃຫ, ຖັນດານາມໄຕ້, ກາເກະຄານ, ໂອກິນາວ່າ ແລະ ກອງຫັບເຮືອທີ່ ຮ ໄດ້ຖືກນໍາມາໃຊ້ ເຊິ່ງໃນສອງບັນຫຸນລະບົດນີ້. ບັນໄນເຄອງໄດ້ ກົມບະນິກວານ ພະຫານອາກາດ ອາມເລິກາ ປະນານ ແລ້ວ ພັນດິນ (ຄົດໄລ່ຕິ່ງປີ ອັນກອງ) ຜິ່ງໃນຂານຫັບດົງກ່າວ ໄດ້ ເຂົາຍ່ວນໃນສົ່ວຄາມ ດ້ວຍກອງຫັບອາກາດ ຢູ່ປະເທດອາຈອເຕີ່ມ.

ຈຳນວນລູກລະບົດທີ່ ອາມເລິກາ ໄດ້ພົນລົງໄສ່ຂອດຢືດປົກ ຂອງລາວໃນ ພີ ປີ ຕື່ນຂອງອ່ານາດການປຶກຄອງ ນິກເຊີນ ໄດ້ຂົນທົ່ວເກີຍ ພີ ລ້ານໄຕ່ ດົງເຫັນກັບຄວາມແຮງ ຂອງລະບົດປະລາມຮຽນ ແລ້ວ ຕົນວັດ ດະນິກທີ່ ຖຸນລົງໄສ໌ ສີໄສສິນກ ໃນປີ ພີ່, ຕິດສະແວ່ຕະຫຼອດ ຕົກລະກິໂລແນັດ ມີຫົນອອງ ເອດປິດປົກລາວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຊຸກລະບົດ ຂອງ ນິກເຊີນ ດົກື່ອຍ ແລ້ວ ແຕ່ລະດິນ ໃນເຄອນ ກ່ອງໄດ້ຮັບ ແລ້ວ ໄດ້.

ແຕ່ລະບົດ ອຳນາດການປຶກຄອງ ນິກເຊີນ ໄດ້ໃຊ້ຈຳກັງເຂົ້າໃນການຖຸນລະບົດດົງກ່າວ ແລ້ວ ຕັ້ງໄດ້ ອາມເລິກາ (ຄົດສະແວ່ໄສ່ແຕ່ລະດິນ ໃນເຄອດປິດປົກແນ່ນ ໄດ້ຮັບ ປະນານ 0.800 ໂດຍຕໍ່ປີ), ການໃຊ້ຈຳກັງເຂົ້າໃນສົ່ວຄາມ ດ້ວຍກອງຫັບອາກາດ ຂອງອາມເລິກາຢູ່ອາດ ຕັ້ງແກ້ໄດ້ແລ່ມຕົມນາ ນິກ່າວ ອົບ ຕັ້ງໄດ້.

ການຖຸນລະບົດ ແຜນຫະວີຂອງ ນິກເຊີນ ໃນບໍ່ພໍຕ່າງ ປິນາຍ ໄດ້ຮັດໃຫ້ສົ່ວຄາມ ດ້ວຍກອງຫັບອາກາດ ອາມເລິກາ ກາເຮັດເປັນສົ່ວຄາມ ເພີ່ມເປົ້າຫຼຸດໃຫ້ສົ່ວຄາມ ໃນປະຫັດສາດ ແລະ ໄດ້ຮັດໃຫ້ລາວ ກາເຮັດເປັນບ່ອນຫຼຸກຊຸມຂະບົດຍຸກກວາເພີ່ມ ໃນໂອກ.

ການລ້າງຍານ ຂອງສົ່ວຄາມ ດ້ວຍກອງຫັບອາກາດດົງກ່າວ ໄດ້ແຜນຫະວີ່ ພ້ອມກັນກັບຄວາມຮ້າງແຮງ ຂອງ ນັ້ນ ເພື່ອທຳລາກໃຫ້ໄດ້ຍຸກກວ່າສຸດ, ເຮືອບິນຂອງອາມເລິກາ ໄດ້ດຳເນີນ ພົມຖຸນລະບົດ "ຢ່າງຫາແຫ່ມ" ແລະ ອອນກິດ" (ແບບ "saturation"), ຖຸນລະບົດແບບ "ຫົມກະດານ" (en quadrillage), ແບບ "ຢືນ" (en tapis), ແບບ "ຖາງໃຫ້ກວ່າ" ລົງໄສ່ເອັດຕົມພົນລະບົດຂອງ ຕາມເຫັນນ, ໄສ້ພົມຖານແສກຖະກິດ, ໄສ້ເນົາ ພົມສ່ວນ ດະກູອດຫົວບ່ອນສອກຫຼືກ ຢູ່ໃນປໍາ ແລະ ບ່ອນຫຼືບໄພ ຂອງປະຊາຊົນ. ເຮືອບິນຄາມເລິກາ ຢັງໄດ້ຖຸນລະບົດ ລົງໄສ່ຍົນຖານ ວັດທະນະທຳ, ສາທກລະນະສຸກ ແລະ ອົນວ ດະກູອດຫົວບ່ອນແລະ ລືມ, ພົມລະບົດອີງໄສ່ເປົາຕົມກາດ

ອັນດີກໍາ ຕົວໜູກຮັດເຫຼືອ ຫຼາກລົມ ປ້າງຂ້າຍແຈງ ລອນຕິດ, ແກ້ໄຂຍາວເປັນອາຫຼິດ ເປັນຕົວອຸນ.

ລະບົດ ແລະ ຖານຂອງອານຸລິກາ ໄດ້ເຮັດໄຫ້ ປະຊາຊົນເຕີ້າ ເປັນທີ່ນັ້ນໃດ ບໍ່ມີເຄືອນຢູ່, ທ້ອງພ້າຍກາ
ຈາກບ້ານເຮືອນ ເອົາພືບໄຟຢູ່ໃນປ່າ. ທານການຄິດໄວ່ເບືອງຕົນ, ນັບແຕ່ເຫັນຕົນ ສົງຄາມດ້ວຍກອງວັຫຼາກາກ ຢ່າງອຶກ
ກະທຳ ຂອງ ນິກເຊີນ ຄືແຕ່ປີ ອັນເພີ່ມ ມາ, ປະຊາຊົນສານັບຈໍານວນທີ່ນັ້ນໄວ ຕົນ ສ່ວນຫຼາດ ແມ່ນ ແມ່ຍິ້ວ, ດັກນັດ
ກາດ ແລະ ຖືກບາກເຈັບ ພ້ອນລະບົດ ແລະ ລູກເປົ້ນ ຂອງອານຸລິກາ, ໃນນັ້ນມີປະນານ ມືດ.000 ຕົນ ປົກຕາງ.

ອະນຸມັດຖຸກປິນ ຂອງອານຸລົກ ໄດ້ຫຳລາກຂອດໝັ້ນລະນີ້ວ, ເຮັດວຽກສັດ ແລະ ປຸກຝຶງອັນຊຸດນິສິນບູນ,
ທຸກໆບ້ານນັບເປັນພັນງແຕ່ງໆ ແລະ ຕົວນີ້ວໃນຂອດປິດຢ່າງ ເກີນບ້າວໜີດ, ອາຄາະເວົ້າໄດ້ວ່າ ບຸ້ຫົວຫຼາຍໆນຳ ໃນຂອດ
ປິດຢ່າງລາວ ຫັນການດໍອນໄຫວອອງ ປະຊາຊົນ ລ້ອມແຕ່ງກະຈະເບີດ ຂອງອານຸລົກ, ເພີ່ມເສີ່ງຫາວ່າການຄຸນຂອດເບີດ
ຂອງອານຸລົກ ທີ່ສົງແວດດ້ານ, ບຸນປະເທດ, ຊົບສິນຫັດ, ພັນຍານເສດຖະກິດ, ຖະເຊດຊາດ ສົມນໍໃຫ້ຫຼູວ, ເລິກ
ເຊື່ວງ ແລະ ຍາວນການທອດ.

ສຶ່ງດາມດ້ວຍກອງເພື່ອກາດ ອອງອາມຄົກາ ປຸ່ປະເທດຕົ້ນ ໃນປະຈຸບັນ ໄດ້ຂີ້ວິກສະນະ ສຶ່ງຄານທີ່ຕັ້ນໄປ ດ້ວຍ ໄທດກຳ ແລະ ລາວພານ. ນັ້ນແມ່ນ ໄທດກຳລາວພານວິ້ນດົງ ທີ່ໃຫ້ຮັ້ສຸກ ໃນສະຫະປະຈຸບັນ.

ន - សារមន្ត្រីយោបាយ "បាបីខេត្តទិន្នន័យ" នឹងរាល់ក្នុងការ បើកដាក់អនុញ្ញាត នូវជីវិតាមធម្ម័យ និង

ຄວາມຈົດໃນຮອງປະຊຸມນີ້ ດີເນີນກ່າວມະເຈົ້າຕີ່ທ່ານາ, ມັນບໍ່ແມ່ນບັນຫາ "ວິບພະຍົບຜູ້ບໄລ", ແຕ່ຫາກແມ່ນແຜນການ ປາຍໃຫ້ສະຫຼົງຂອນໃຫ້ມ ດ້ວຍຂະເນາດໃຫ້ ແລະ ເປັນຮວລາຍາວນານ ອູ້ອາເນີນລົກໆ ຫີ້ໝູນໃດຢູ່ໃນປະເທດເຄົາ ໃນເງື່ອນໄຂຕົວຈິງ ແລ້ວ "ສຶກຄາມພື້ນສົດ" ໃນປະຈຸບັນ. ຕາມຄວາມຈົງແລ້ວ, "ເຂດວິບພະຍົບຜູ້ບໄລ" ແມ່ນການປັ້ນຮູບ ນາຈາກເອັດ "ເຕົ້າໂຄນປະຊາຊົນ". ເຖິງວ່ານັ້ນຍິນຍໍອຫມານຫມາກຈັບ, ແຕ່ມັນຊັ້ນຜົດຖືກ "ການຊ່ວຍຮັບຕູ້ອ" ອູ້ອາເນີນລົກໆ ໜ້າມັດແບ້ນນົກ່ອມອີກ. ທັງໝົດນັ້ນ ແມ່ນອາເນີນລົກໆ ເປັນຜູ້ສະຫຼຸກໃຊ້ຈ່າຍ, ສ່ວນຍອກຫ່ານຊັ້ນຜົດ ສ່ວນໃຊ້ໃຫຍ່ກໍ່ຂອງອາເນີນລົກໆດັ່ງກ່າວ ແ້ວໜ້າຄວາມລັ້ອວດ ໃນຮວລາຫຼື່ວກວິບພະຍົບ ໄກສູກອືດປາກ ພົກຍາກຂອ້ນໃຈຢູ່.

ໃນຫຍາກປີທ່ານນາ, "ເຂົກອົບພະບິບຫຼືບໄສ" ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ອະຫວາງກວາງ ດີເນວັທີ ຍືບຫັງຕົບດວກ
ຫາກປິນ ຂອງກອງທະຫານຄຸກນີ້ ແລະ ດ້ວຍຮູກລະບົດ ຢ່າພິດແຜນີ້ ຂອງອານຸລົກາ. ຫັນສົມ ອານຸລົກາອອງ ກໍ
ເຄີຍໄດ້ພື້ນລະນາວ່າ ແມ່ນ "ນະໂຍບກົດ" ຍົກຍ້າງ ຂອງອານຸລົກາ ເພື່ອຫັກປະຊາດິມຂັ້າໃນເຂດ ຂອງອຳນາດ
ການປົກລອວ່າ ວຽງຈັນ ປູ້ວ່າຫອງ—ຄວາມຈົງ ແມ່ນເຂດອົບພະບິບແບບຍໍ່າວ່າ. ຜັງຈາກວິ່າເຂດນີ້ເປັນຫຼາຍ໌
ກໍານົດຫຼັງຈັນ

Univ. note

16 ຕຸລາ
ນ້າມ

30.1.73

30 JAN 1973

ບົດປະກອບຄຳ 6 ພັນ

ຂອງ ທ່ານ ດේຈාත්‍ය ອິວສັກ ຕອງຫຼວດນໍາ ຄະນະພູແນມ ບັນດາກໍາລັງຮັກຈາກລາວ,
ກ່າວໃນວາລະປະຊຸມ ຕໜ່ອທີ 04 (ວັນທີ 00/01/ອຍກົມ).

ບັນດາຫ່ານ,

ຊາດເຕີ້າ ເປັນຊາດທີ່ກ່ອນ ສັນຕິພາບ, ພົກຄາມລົກາ ໄດ້ດຳເນີນ ສຶງຄານຮູກຮານ, ກ່ອດານເປັນກາວ
ລືມຕາດ ແລະ ຄວາມອົນາດ ເພີ້າພານ ຂ້ານເນືອງຮອງເຕີ້າ.

ເອກະລາດ, ອະຫິປະໄຕ, ເອກະພາບ ແລະ ຜົນຜ່ານດິນ ອັນດີບທ້ວນ ແມ່ນສິດອັນ ສັກກາວະບຸດາ 009
ປະຊາຊົນເຕີ້າ ເຊິ່ງສັນຍາເຊີ່ມວ ປີ 0 ໂພມ 8 ກ່ອວັນກັບລາວ ໄດ້ຮັບຮູ້. ສັນຍາດັ່ງກ່າວ ຍັງໄດ້ຮັບຮູ້ ດອານເປັນກາວ
ຂອງປະເທດເຕີ້າ. ແກ່ວ່າ, ໄດ້ທ່ະຍົດຖ່າຍເຊັນຂອງຕົນ ໃນສັນຍາດັ່ງກ່າວ, ອານລົກາ ໄດ້ຢັບຍໍ່ ສິດພົນທານ
ແຫ່ງຊາດ 009 ປະຊາຊົນເຕີ້າ ແລະ ທ່າລາດ ດອານເປັນກາວ ຂອງປະເທດເຕີ້າ.

ປະຊາຊົນເຕີ້າ ມີດອານ ຢາຊະໝາຍໍາງແຮງກໍາ ທີ່ຢ່າກນິດອານ ທີ່ກັດຕ້ອງປອງດອງ ແລະ ເອກະພາບ ແຫ່ງ
ຊາດ, ພົກຄາມລົກາ ແລະ ພວກລຸກນີ້ ໄດ້ກ່ອນ ແບ່ງແຍກແຕກແຫວ່າ ຝູ່ມາດໃນປະເທດເຕີ້າ.

ໃນການດຳເນີນ ການແຊກເຊົາ ແລະ ອູກຮານ ປະເທດເຕີ້າ, ອານລົກາ ໄດ້ຖືກປະລາໄດ້ ແລະ ມອນຖືກ
ປະລາໄດ້ ຢ່າງລະຫັດ. ພົກຄາມລົກາ ກ້ຽວຂໍ້ມູນປະລະ ໄຈດ້ວຍໜະຫັດ ໃນການຮູກຮານດັ່ງກ່າວນ ແລະ ນໍ້ອນ
ຢຸດເຈົ້າສຶງຄານ ອັນຕັມໄປດ້ວຍ ໄຫດກ່າວ ຢຸປະເທດເຕີ້າ. ບໍ່ຮັງແຕ່ຕໍ່ຫັນ, ອານລົກາ ຍັງດີວຸກຍູ້ ສຶງຄານ
ດັ່ງກ່າວ ເຊິ່ງສະແດງອອກ ໃຫ້ຕັມໃນຮະຫານເບີບທ່າງໆ ທົ່ວປະເທດ, ເປັນຕົນແມ່ນ ການຖຸນລະບົດ ແບບຫນ້າກະ
ດານ ຂອງກອງຫັບອາກາດ ພຸດທະສາດ ອານລົກາ ແລະ ການເຄືອນຫັບ ດ້ວຍກອງຫະຫານໄຕ ຫັນນັ້ນບໍ່ຫຼາຍ.

ພວກຂ້າຍະເຕີ້າ ຕັ້ນມີດອານຈໍາເປັນ ທ້ອງເຮັດໃຫ້ ສຶງຄານຮູກຮານ 009 ອານລົກາ ຢຸດເຈົ້າລົງໃນຫັນທີ,
ມີ້ນຸ້ ສັນຕິພາບ ໃນປະເທດເຕີ້າ ແລະ ສ້າງຄອນທີ່ກັດຕ້ອງປອງດອງຊາດ, ເພື່ອໃຫ້ປະຊາຊົນເຕີ້າ ນິ້ງວ່ອນໄສ ສ້າງ
ສາປະເທດຊາດ ໃນສັນຕິພາບ, ເອກະລາດ, ປະຊາທິປະໄຕ ແລະ ເອກະພາບ ໄດ້ໄວ, ປະກອບສ່ວນຢ່າງຕົວໜ້າ
ເຂົ້າໃນ ພາລະກິດ ປັບປຸງ ສັນຕິພາບ ໃນອິນດຸຈິນ ແລະ ອາຊີ ອາຄະນະ.

ຕໍ່ຫັນດອານຮູກຮານທ້ອງກ່ອງການ ອັນຮີບດິນ 009 ສະພາບການ, ບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ ເລີດໄດ້ສະເຫັນຫຼັກ
ທີ່ນີ້ ອັນຕັມໄປດ້ວຍ ເຈກະນາດໃຫ້ກົນ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ ປະເທດຊາດ ຢ່າງຈະແຈ້ງ ມາຫຼາກຕື່ອແລ້ວ ເຊິ່ງ
ສະແດງອອກໃນວິທີການ ການເນື້ອງ 4 ຊີ ທີ່ຄະນະພູແນມ ບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ ໄດ້ສະເຫັນອອກ ໃນວາລະປະຊຸມ
ທ່ອທຳອິດ ໃນວັນທີ 09/01/ກຣ. ບັນດາຂໍສະເຫັນທີ່ກ່າວ ຂອງບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບ ສັນຍາເຊີ
ແນວປີ 0 ໂພມ 8 ກ່ອວັນກັບລາວ ຢ່າງເນື້ນບຸນ ແລະ ກຳເປົ້າສະພາບການຕົວຈິງ ຂອງປະເທດເຕີ້າ ໃນປະຈຸບັນ ເຊິ່ງມີສອງ
ເຂດ, ສອງອ່ານາດການປົກຄອງ ແລະ ນີ້ ກໍາລັງການເນື້ອງ ແລະ ກໍາລັງປະກອບອາວຸດ, ສອດຄ່ອງກັບ ສິດປະໄຕຫຼາຍ
ອັນສູງສົ່ງ ແລະ ຄວາມມຸ່ວນາດປາຖະໜາ ອັນແຮງກໍາ ຂອງປະຊາຊົນເຕີ້າ ແລະ ສິດປະໄຕຫຼາຍ ສັນຕິພາບ ໃນ
ອິນດຸຈິນ ແລະ ອາຊີ ອາຄະນະ.

ແຕ່ນຳເສດຖາທ, ຂາດຖື່ອບໍ່ຫຼັມນີ້, ຜ່າຍພອກທ່ານ ກໍ່ຢູ່ບໍ່ໄດ້ກອຍຮະຫນອງ ຢ້າງແຂມວົງກ ແລະ ຕົວ
ຕົ້ນຕະຫະຕົມນີ້ ອັນຖືກຕ້ອງ ຂອງບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ ມອກຂ້າພະເຈົ້າ. ບໍ່ຮະພາບແດກຕໍ່ຕ້ານນີ້, ຜ່າຍພອກທ່ານ ພົວ
ໃຈທຸກຄື ເຊື່ອແກກຕົງການຈະລະຈາ ໄຫຍິດຍາວໄປ. ໃນໄລຍະພໍານາ, ຫ້າມຫົວດ້ານ ແລະ ຮອງຫົວດ້ານ ຂອງ
ພວກທ່ານ ໄດ້ປະກອງປະຊຸມ ນາງໝາວວາລະແລ້ວ ເຊິ່ງເປັນກົມອຸບາດ ເຮັດໃຫ້ຊາມຮະ ຂອງກອງປະຊຸມດໍາລັງ ແລະ
ກໍ່ອຸປະສົກຂັດຂອງວາງ ກອງປະຊຸມ. ໃນຮະນະຄວນກັນນີ້, ສະດັດຕໍ່ເຊົ້ວນະພູມາ ອົບັດຕົນໄປກ່າງປະເທດ. ເລື່ອງ
ນີ້ ກໍ່ເປັນຫຼັນນາເສດຖາທຫຼຸດ.

ບັນດາທ່ານ,

ວາລະປະຊຸມເຕືອນ ແມ່ນໄດ້ດໍາເນີນໄປ ໃນວົດວ່າທີ່ສະພາບການ ອິນດຸຈິນ ພວນຂະຫວາດຕົວໃຫ້ນ ໄປສູ່ຂ
ນາຄົດ ເພີ່ມສົນຕິພາບ, ໄດ້ຮະແຜຈະ ໃນວັນທີ 4 ດີອິນນີ້, ອາຍຸລິກາ ຈຳກັງໄດ້ເຊັນສິນຍາ ກ່ຽວກັບການ
ຢູ່ດູຈີເສົງຄານ ແລະ ປັນປຸ ສິນກິພາບ ຢູ່ຫົວດ້ານ, ຖ້ອງຢູ່ດູຈີເສົງຄານທຸກໆຮາຍ ຢູ່ຫົວດ້ານນາມ ປ່າງສົນເຊີງ. ເຊິ່ງ
ແມ່ນສິງຄາມທີ່ດີຍາວ ແລະ ຫຼັງຍາກທີ່ສູດ ສ້າງໜີບອາເນລິກາ. ບໍ່ມີມັນ ການປະຈາໄດ ອັນຫັນກັນວົງທຸກ ຂອງ
ລັດທີ ຈັກກະບັດອາເນລິກາ, ແລະ ກໍ່ມັນ ໄດ້ຊະນະເອີນໃຫ້ຮູ່ວ່າທຸກ ຂອງປະຊາຊົນ ຜວດມານຸ່ງລະອາດຕານ
ກໍ່ລື ຂອງປະຊາຊົນອິນດຸຈິນ ແລະ ຂອງປະຊາຊົນຫຼັກທອນສົນຕິພາບ ແລະ ຄວາມເປັນຫຸກໃນຫ້ໂອກ.

ທີ່ຫັນການພື້ນແປໄສ ຂອງ ສະພາບການ ແລະ ທີ່ເຫັນຄວາມຮຽກຮ້ອງ ຕ້ອງການ ອັນຮຶບດ່ວມ ແລະ ຄວາມ
ປາຖະໜາ ອັນຊອບຫາ ຂອງ ປະຊາຊົນເຕີ້າ, ນັ້ນຈຶ່ງເວລາແລ້ວ ທີ່ພວກທ່ານ ດວນສຳນິກັວ, ແລ້ວປ່ຽນທ່ານ ແລະ
ຫຼັກທັນນີ້ກໍ່ ຂອງຕົນໃຫ້ພື້ນແວອາ, ຕອບຮະຫານອ່ອງຂໍສະເໜີ ຂອງບັນດາກໍາລັງຮັກຈາດ ປ່າງເຂັ້ມງວດ ໃນຫັນນີ້, ພ້ອມ
ກັບ ພວກຂ້າພະເຈົ້າເປົກສາຫາວີ ບັນຫາດີຈິງ ເພື່ອພອນກົມແກ້ໄຂ ບັນຫາຍ້ານເນື້ອງ ໃນປະຊຸມໄກວໄວ ພິມຈິດໃຈ
ແຫ່ງຄວາມທີ່ກັບຕ້ອງປອງດອງ ແລະ ເຂົ້າໃຈເຊິ່ງກັນ ແລະ ກົມ, ແລະ ບິນຫຼັກສາມສະເໜີພາບ, ເຕີລົບເຊິ່ງກັນ ແລະ
ກົມ ໄດ້ຮຶບໃຫ້ມີການຫົນບິບຕັ້ງກັນ.

ພວກທ່ານຈົ່ງເປົກສາທີ່ກົງລົງ ກັບພວກຂ້າພະເຈົ້າ ໃນຫັນທີ ກ່ຽວກັບການ ເຮັດໃຫ້ອາເນລິກາ ຢູ່ດູຈີເສົງຄານ
ຮຽກຮ້ານ, ຢຸດເຊິ້າການແຊກແຊວ ແລະ ຮູ່ການ ພ້ອມຫົວຫຼັກການດິດພັນ ທາງທະຫານ ຂອງອາເນລິກາ ຢູ່ປະເທດເຕີ້າ.

ພວກທ່ານ ຈົ່ງເປົກສາທີ່ກົງລົງກໍ່ພົກຂ້າພະເຈົ້າ ໃນຫັນທີ ກ່ຽວກັບ ບັນຫາສ້າງຄວາມທີ່ກັບຕ້ອງປອງດອງ ແລະ
ໂອກະພາບ ແຫ່ງຈາດ ເຊິ່ງບາສ້າງຫ້ອໍດ ແມ່ນການຊັດຕິງອີງການ ການເນື້ອງໃຫ້ນ ຫໍສອດຕ້ອງກັນ ສະພາບໜ້າພື້ນຈຳຈົ່ງ
ຢູ່ປະເທດເຕີ້າ ໃນປະຊຸມ ອັນປະກອບດ້ວຍ ລັດຖະບານປະເສີນ ແຫ່ງຈາດເຊື່ອຄວາມ ຖຸກໃກ້ນ ແລະ ສະພາປະເສີນການ
ເນື້ອງ ດີ່ໆຫັນດາ ກໍາລັງຮັກຈາດ ໄດ້ສະເໜີນາແລ້ວ.

ກົມອຸບາດຫຼູມປ່າງ ທີ່ຢ່າກແຍກ ການແກ້ໄຂບັນຫາ ການທະຫານ ອອກຈາກບັນຫາການເນື້ອງນີ້ ແມ່ນອຸປະສົກ
ອັນຫຼັງຫຼັດຂອງ ການແກ້ໄຂ ໄດ້ຮັບສົນຕິ ກ່ຽວກັບບັນຫາຄວາມນິ້ນຍົງຄົງຕົວ ຂອງປະເທດຈາດ, ເລື່ອງນີ້, ປະຊາຊົນ
ແລະ ປະຫວັດສາດ ຈະບໍ່ອະໄຫິດໄດ້.

ທ້າພວກທ່ານ ທາກນີ້ຄວາມຈຳງົງໃຈ ເຈອະຈາຍໆປ່າງເຂັ້ມງວດ, ກ່ອນອ່ອນຫຼົດ ທ່ານຫົວຫຼັນ ແລະ ຮອວິຫຼາມ
ຂອງພວກທ່ານ ບໍ່ຄວນປະລະ ກອງປະຊຸມ, ແລ້ວທັງຫຼັນໄປກົມສົນຕິ ກັບພວກຂ້າພະເຈົ້າ. ນີ້ແຕ່ເຮັດແນວນີ້, ກອງ
ປະຊຸມ ຈົ່ງຈະນີ້ຄວາມຄົບຫຼັນ ແລະ ການແຈອະຈາ ຈົ່ງຈະກ້າວໄປສູ່ພື້ນສໍາຄັດ ໄດ້ໄວ ເນື່ອກວຍສະຫນອງ ດອານຮຽກ
ຮອງຕອງການ ຂອງສະພາບການ ໃນປະຊຸມ.